

ISSN 1821-1550

УВОДНИК

Одељење у одбрани

Пише Мирослав Јовановић

У Крагујевцу већ више година нема ни војске ни војника, али стоје касарне, напуштене и запуштене, од које су две у самом срцу града. Она „горња“ по последњем имену „Милан Благојевић“, уз Велики парк па до Ердоглије и Шумарица, и „доња“ коју памтимо као „Војвода Радомир Путник“, повише позоришта, окупирале су равно 24 хектара најдрагоценјег градског простора. Без функција, у оградама, са полуупорушеним грађевинама у НАТО бомбардовању, оне су две велике „урбане рупе“ које, ем руже град, ем спречавају његов нормалан просторни и урбанистички развој.

Чујем да је пропао и последњи покушај да се градска управа и војне власти Србије договоре о преузимању, за почетак бар „доње“ касарне, која се простире на девет хектара, такође у центру града. Опет је око нечега запело јер војска „тврди пазар“, а то надвлачење толико дugo траје да би се, утисак је са стране, пре споразумели са армијом САД или, далеко било, старим црвеноармејцима него са овом нашом „народном силом“.

Веровали или не, покушаји Крагујевца да се две наведене касарне изместе из градског ткива, јер им то место није било ни кад су биле пуне војника, а камоли сада када зврје празне, трају равно осамдесет година. Још је чувени сорбонски ђак Миша Радовановић, аутор првог Генералног урбанистичког плана града из 1931. године, тражио да војска напусти тај простор како би се ту градиле такозване „бановске зграде“. Краљевска власт захтев није услышала.

Слично су се, много касније, понели и комунисти када је Боривоје Петровић за своје владавине (1974 – 1981) такође предлагао да се сви објекти изместе из града, а визија му је била да се „горња“ касарна претвори у нови универзитетски комплекс. Бора је отеран, па је и ова прича остала недовршена.

Уосталом, и када је починјала градња „доње“ касарне, под Обреновићима 1896. године, за Једанаести и Дванаести пешадијски пук војске Краљевине Србије, видело се да је локација рђаво одабрана. Тадашњи лист „Потпора“ писао је: „Ово је врло незгодан избор места, јер је то у самој вароши и тај је крај прилично насељен, те је за тамошње становништво веома незгодно да му касарна буде уз кућу“.

Прошао је тако цео двадесети век (мало ли је?), да би се почетком 2005. године, када је усвајан нови ГУП „Крагујевац 2015.“ и након што је војска (сада државе Србије и Црне Горе) решила да напусти Крагујевац, а порушене зграде прогласила необновљивим, поново актуелизовало питање пренамене касарнског простора за цивилне потребе града. Опет је реч о „доњој“ и „горњој“ касарни, плус Дивостин и Грошница.

И, ево, прође још пет година и – ништа. У међувремену је војска променила још једног „газду“, постала је чисто српска, додуше остала је републиканска. Међутим, променило се још нешто и то веома битно.

Када је 2005. починјала нова рунда преговора важио је став да „нема трговине“ и да 24 хектара које заузимају две касарне „неће бити предмет новчане надокнаде“, јер су и војно и градско земљиште у власништву државе. Узгряд, документи кажу да је „доња“ касарна и подигнута „више дворца на државном имању“, које су Обреновићи били откупили од власника, па је војска, и ондашња и све потоње, само користила то „имање“.

Зато је тада једино било речи да за приближну вредност проценених објеката град сазида станове за официре, па потом за „војне бескућнике“ из бивше ЈНА који већ петнаест година живе у згради некадашње кухиње и мензе у „доњој“ касарни.

Међутим, негде 2008. године испоставило се да би град морао да плати и своје земљиште које је досад користила војска. Једна од познатих цифара била је 3,6 милиона евра за девет хектара касарне „Радомир Путник“. У међувремену цена је вероватно и скочила, не знам. То Београд скраја, онако дрпарошки, како је већ свикао.

Бем ти овакву и војску и државу.

Предлог крагујевачких синдикалаца Несавесним газдама – по имовини

СЛОБОДАН ОБРАДОВИЋ,
ДИРЕКТОР КЦ

КРАГУЈЕВАЧКО
КУЛТУРНО ЛЕТО

„ДИВЉИ ВЕПРОВИ“
ОПЕТ ШАМПИОНИ

МНОГО
планова, али и
проблема

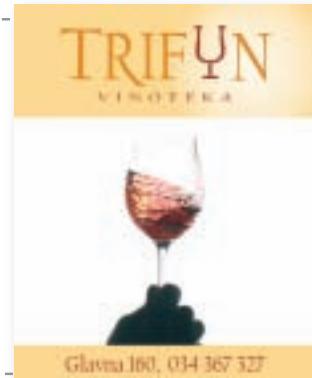
страница 7.

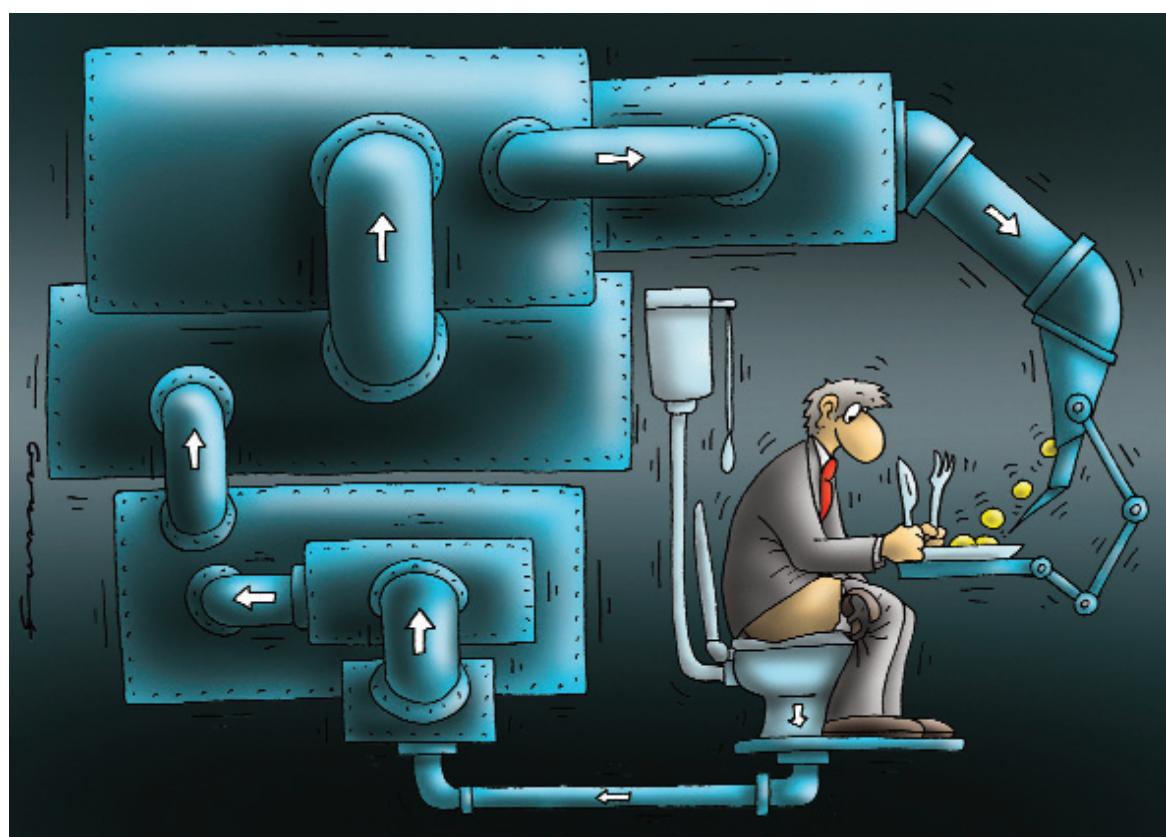
Финансијски
танки, културно
сиромашни

страница 18.

Пехар
не мрда
из Крагујевца

страница 31.

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА ДА ЛИ КРАГУЈЕВАЦ ТРЕБА ДА ИМА НУДИСТИЧКУ ПЛАЖУ?

M. Јевтовић

**Срђан
Петровић,**
брavar:
- Треба, иза кеја
на шумаричком
језеру. И да буде
ограђена
параваном.

Мирјана Пешић,
приватник:
- Ма какви, па
ми смо голи и без
нудистичке
пласте.

Драгољуб Костић,
професор
информатике:
- Нисам против
тога, али сматрам
да имамо много
важнијих ствари
да урадимо у
нашем граду.

**Јована
Јовановић,**
студент српског
језика:
- Могло би, али
није неопходно.
Има битнијих
ствари које су
потребне овом граду.

**Снежана
Радивојевић,**
медицинска
сестра:
- Мислим да
менталитет људи
у Крагујевцу није
спреман за тако
то.

**Радивоје
Милићевић,**
пензионер:
- Крагујевац је
довољно велики
град за тако
што.

**Вероника
Томић,** студент
музике:
- Нисам ни за,
ни против, ако се
не нарушава
ничија
приватност - да.

**Зорица
Миладиновић,**
техничар:
- Не треба. Има
мого других
ствари да решимо
пре него што се
скинемо.

**Милене
Станисављевић,**
студент
економије:
- Нисам против,
али ја се никада
не бих скинула
на таквој плажи.

ДРУГА СТРАНА**Бубреј**

Пише Драган Рајичић

Онај наш суграђанин који је решио да прода један бубрег како би ухватио корак са онима који брину о нама, а ти су већ увек изашли из ове кризе, заслужује подршку и охрабрење. Ствари, додуше, још не стоје најбоље, продаја бубрега је кривично дело, али ако се покренула једна широка иницијатива да се та законска регулатива промени, све се, дабоме, да поправити. То би требало да иде у овом правцу: Свим честитим Србима треба омогућити да слободно располажу свом својом покретном и непокретном имовином, тј. свим својим парним и непарним органима.

Тржишна утакмица би диктирала цене и бубрега и јетри и слезина, на пример, а цела ова област била би у оквиру министарства којима би управљали г. Млађо Динкић и г. Томица Милосављевић. Министар Динкић би пазио да се честити Срби у целији тој операцији не обогате превише јер би тиме можда престигли и све оне Криштове који брину о нама, а то, нормално, са економског становишта не би било оправдано. Тај нежељени развој догађаја био би спречен тако што би држава из ових операција убрајала ПДВ од седамдесетак посто док би честити продајац својих органа на преостали износ плаћали порез на екстрапрофит који су, исто, остварили за њихова мандата. Тиме би, што би се оно рекло, и вук био сит и овце остала на броју. Мањкао би само бубрег.

С друге стране, министар Томица би водио рачуна да му сад, кад је такорећи све довео на своје место, неко не пољуја поверење у наш, тј. његов здравствени систем. Он би ишао од болнице до болнице и честитим Србима понављао ноторну истину да је наш тј. његов здравствени систем данас толико добар и поуздан да је мало фалило да и он лично под нож легне нашим, а не немачким, докторима кад га је оно нешто жигнуло око кичме. Да је имао паре колико данас имају честити Срби он би свакако ту и легао, али како се од њих заима мало више, просто му се није дало ни као лекару ни као пацијенту да свој патриотизам издемонстрира овде и пред својим колегама из струке.

Честити Срби који се одлуче да продајом својих органа што спремније дочекају најављена поскупљења и нашу даљу европеизацију морају, међутим, да буду и опрезни. Ако се одлуче да продајом једног бубрега, када све то буде лепо легализовано, почну да живе као сви нормалан свет, ваљalo би да онај други, за сваки случај, осигурају на неку пристојну суму. Не само што у медицини увек нешто може да пође наопако него и зато што Томицини доктори могу да баце око и на тај други бубрег и онда се честитим Србима европска перспектива дефинитивно замењује путем за градско гробље. Но, кад си осигуран ни то није тако лоше. Биће паре и за сандук и за понеки венац, а на сахрани честитих Срба можда дођу и већ помињани министри да кажу коју реч утеше. Да се закуну, на пример, како би и они сад дали по један свој бубрег да се овакве грешке убудуће не дешавају. Али то не могу да учине зато што би било превише да у Европу са једним бубрегом уђе и народ и ону који брину о њему. Они без једног бубрега напросто не би знали шта даље са нама овако обогаљенима, али би нам се ту, код те заједничке гробнице, заклели да ће нам се на други начин ставити на располагање. Ако нам, далеко било, буду затребали цитостатици, даће нам дупло више него што нам буде потребно. Од министра Томице превживели у тој хипотетичкој ситуацији једино не би требало да траже његову оставку јер би она убила њега и то у зао час. Таман кад је он средио наш здравствени систем, а немачки доктори његову кичму!

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путнино 70
Телефон: 034 370 303
370 216, 370 072, 370 155, 370 92
zitoprodukt@nafanu.com

Бројно по производничким ценама
Производничка цена, гарантовани квалитет
белог, лиснатог, печеног, замрзнутог
пецива

Све врсте хлеба и пецива у најнијим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пивара,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 5

NOVI CHEVROLET SPARK

VEĆ OD 7.240 €

ZASTAVA PROMET
ARENA MOTORS
Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

CHEVROLET

Пише Милош Пантић

У хотелу „Шумарице“ 9. јула организован је први сусрет власника и менаџера малих и средњих предузећа из по-крајина у јужној Италији са предузетницима из четири округа у централној Србији, Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског, који је имао за циљ успостављање контакта и развијање пословне сарадње. Реч је о међународном пројекту „Пречес“ који је детаљно припреман у организацији Регионалне агенције за економски развој Шумадије и Поморавља из Крагујевца и партнера из Италије, региона Кампања, Локалне развојне агенције града Напуља и агенције Привредне коморе града Салерно.

У припреми разговора одабране су фирме из сродних делатности које имају интерес да сарађују, с тим што је примат добила прерађивачка индустрија из сектора прераде метала, производње хране, текстила, обраде дрвета и грађевинарства. Тако су се у овој трговинској мисији за преговарачким столом нашли представници 24 предузећа из јужне Италије и 30 фирм из централне Србије које раде у овим областима и у анкети су изразили заинтересованост да успоставе међусобну сарадњу.

■ „Ема“ на добром путу

Станислав Сремчевић, директор комерцијале и маркетинга предузећа „Ема“ из Кнића, које је учествовало у разговорима са потенцијалним партнерима, задовољан је након успостављања првог контакта. Са представницима фирме „Футура стами“ из Анконе, која израђује производе од пластике за ауто индустрију, разговарали су о неколико видова сарадње.

- Једна од могућности је да они за нас произведу одређени број пластичних сандука за алат. Друга варијанта је да ми од њих купимо лиценцу и калупе за израду тих сандука, а трећи предлог је да они део своје производње измене код нас, за шта ми имамо и просторне могућности и потенцијалну радну снагу. О свему ћемо конкретније ускоро разговарати, јер је договорено да влас-

ца идејом да се у Крагујевцу мала грађевинска предузећа удруже у кластер од око десетак пројектантских и извођачких фирми, које поседују лиценце за ове послове.

То је план на коме се ради уз подршку Регионалне привредне коморе и Регионалне агенције за економски развој, који је код Италијана изазивао велико интересовање. Они су, по речима наше саговорнице, саопштили да раде на формирању сличног удружења.

- Од њих је потекао предлог да се наш будући и њихов кластер удруже и заједнички наступају у региону у добијању послова, што је за нас била изузетно занимљива и позитивна идеја. Са нашим кластером ми имамо намеру да убудуће успешније конкуришемо великим фирмама на овом тржишту, а за њих је занимљиво да ако њихови инвеститори овде граде имају партнere са лиценцом, од пројектовања до извођења, каже власница „Алфа пројекта“.

И Ђорђе Јовић, власник фирме „Биба“ из Крагујевца успоставио је добре контакте на овим преговорима. Његова фирма бави се увозом силоса за чување и складиштење житарица, капацитета од 500 до 10.000 тона, као и линија за млинско-пекарску индустрију и опреме за коке носиље из Италије. Овом приликом успоставио је контакт са фирмом „Прима соле“ из околине Бартја која је велики производјач поврћа. Добио је позив да већ у току ове недеље посети то предузеће у Италији и позив је прихватио.

Поздрављајући домаће и италијанске привреднике на отварању прве трговинске мисије у Крагујевцу Јасминка Луковић Јагличић, директорка Регионалне агенције за економски развој

Шумадије и Поморавља, пожелела је да ови преговори донесу бар три конкретна пословна уговора, што би била добра основа за ширење сарадње. По свему судећи, ова жеља ће бити испуњена, јер су на преговорима учествовали и представници крагујевачких предузећа „Орион“, „Милановић инжењеринг“, „Гома лайн“ и „Промотор ирва“, уз још 20 предузећа из суседних окупруга.

Драгијана Петровић, државни секретар у Министарству економије, отварајући сусрет привредника у Крагујевцу, подсетила је да су италијанске компаније до сада отвориле 255 предузећа у Србији у којима је запослено 18.000 радника. Она је напоменула да је сарадња „Фијата“ и „Заставе“ велики привредни подухват, али да се не треба зауставити само на партнерству великих компанија, већ и сарадња малих и средњих предузећа отвара велике могућности за развој по

словља.

Шумадијски и Поморавски округ у овом тренутку највише увозе управо из Италије, што није везано само за пословну сарадњу са „Фијатом“. Од новембра прошле године Србија и Италија су потписници уговора о стратешком партнерству, што је највиши ниво сарадње између двеју земаља.

САРАДЊА МАЛИХ ПРЕДУЗЕЋА ИЗ ШУМАДИЈЕ И ЈУЖНЕ ИТАЛИЈЕ

Уи згледун ови послови

Ур азговорима пр едставника 30 предузећа из централне Србије и 24 из Италије земају јужној ужној

Италијио стварени су контакти од к ојих еки обећавају да ће се овести о конкретном пословном раду

ник наше фирме ускоро посети њихово предузеће, или да њихови представници дођу код нас, каже Сремчевић.

Ова књићанска фирма, која је позната по изради надградњи за теретну возила, производњи првокључних возила и приколица, куперских надградњи, а у последње време је увела и програм антикорозионе заштите, са новом фарбом и пескаром, већ има добра искуства у сарадњи са италијанским фирмама. Они годинама раде са реномираним фирмом „Кантони“ из Милана, чије киперске надграђе уграђују у својим погонима, за шта имају лиценцно право, а уједно су и њихови овлашћени дистрибутори за Србију.

И Евица Рајић, директорка и власница предузећа „Екологика урбо“ из Крагујевца, које се бави

■ Удружија грађевинаца

У разговорима са италијанским партнерима учествовала је и Јелена Ђорђевић, власница крагујевачке фирме „Алфа пројект“ за пројектовање и консалтинг у грађевинарству, која је уједно и регионални координатор Инђијерске коморе Србије. Она је упознала италијанске саговорнике

ИНТЕРВЈУ: ОБРЕН ЂЕТКОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК СОЦИЈАЛИСТА КРАГУЈЕВЦА

Хвала душебрижницима

Не знам чиму толика бојазан за нејединство у редовима социјалиста. Можда медији више желе да објаве коју реч о унутарстраницким сукобима, а можда је то покушај неких других странака да преко медија направе неко нејединство током припрема за нови конгрес СПС-а

Разговарао Слободан Џупарић

Лидер социјалиста Ивица Даћић минулих дана је у пар наврата изјавио да има „проблем са менталитетом појединача у СПС, које више занима прича о фотељама него стратешко питање опстанка и развоја странке”, да су многима из његовог окружења функције постале важније од партијских и државних приоритета, па да је после две деценије у политици и „мало уморан од свега“. Овај „кратак спој“ на релацији лидера странке – појединачи из њеног врха био је и повод да са Обреном Ђетковићем, првим човеком Социјалистичке партије у центру Шумадије, за „Крагујевачке“ разговарамо о могућим кадровским променама, неки би то назвали чисткама, у редовима социјалиста на предстојећем новембарском конгресу, о сукобу стarih и младих, даљем реформисању странке. Интервју с Ђетковићем почињемо питањем како гледа на незадовољство свог партијског лидера и размишља ли учинићи Даћић да ли да се на следећем партијском конгресу кандидује за председника Социјалистичког ртије?

Највећи број предлога из општинских и градских организација ове странке нема сумње је за то да се за председника опет кандидује Ивица Даћић. Ипак, остаје да он одлучи хоће ли то прихватити или не. Имајући у виду његов рад у претходном периоду, чињеницу да је с њим као првим човеком партија рехабилитована и стабилизована, да јој рејтинг из године у годину расте – што показују и ванредни избори у појединим општинама на локалном нивоу, ја заиста мислим да ће он прихватити кандидатуру за председника Социјалистичког ртије.

А због чега се сад двоуми, каже да је „мало уморан од свега“, незадовољан?

Уморан још увек није. Мислим да свој посао ради врло успешно, што показују и бројне оцене у разговору с грађанима. Све то говори у прилог томе да је Даћић, ако не најбољи, онда међу бољим политичарима С Рбији.

Ипак, председник странке је незадовољан неким појединцима у редовима социјалиста које, како каже, више занима прича о фотељама него стратешко питање опстанка странке?

Ако је у претходном раду проценио да има и тих који су више заинтересовани за фотеље него да иза себе оставе рад и да их резултати рада доводе на те функције, конгрес је тај који ће одлучити да ли ти људи могу да остану даље у руковоđству ртије лине.

Значи ли то да ће на конгресу ипак бити чистке?

О томе одлучују делегати. Кад председник буде изабран, он предлаже тим с којим ће даље да водиша ртију.

За разлику од Ивице Даћића, који је јавно, мада не и до краја отворено, проговорио о неким проблемима с којима се сусреће СПС, његови сарадници немају намеру да о томе говоре. Зашто, шта их спречава?

Ако већ постоје они који партију користе за свој каријеризам, за фотографе, а према резултатима рада не заслужују таква места у партиji – ето вероватног разлога за страх. Додуше, плаше се људи који су у врху партије, руководству, председништву... Тих оптерећења немају председници општинских и грађанских бора.

Припадници „млађе гарде“ у странцији су и директнији у „прозивању“ старијих партијских колега. Замерију им што не схватају шта се у међувремену издешавало, колико је времена прошло и да се много тога променило. Да ли неки од тих нису спремни да прате темпо и кораке председника Даћића?

Слагам се с констатацијом да су млађи отворенији, да могу да разговарају на ту тему, али вероватно због свог неискуства. Управо то неискуство или кратак рад у партији можда им омогућава, више из незнанja, из неке смелости, да отворено разговарају о односу старијих и млађих колега. Могу и млади кадрови, кад је упитању програм и рад партије, да буду стари. Наравно, овим не желим да дезавуиш младе, један сам од њихових поборника, јер ко нема младе иза себе, нема ни перспективу.

Али, ја бих пре вршио поделу, а и млади томе преферирају, на способне и неспособне. Оне који својим радом и резултатима рада дају допринос партији и оне који не могу у истом темпу да прате свог председника. Отуда је за ове друге вероватно да више не могу очекивати место у руководству партије. Селекција кадрова је сваким иродна.

Не знам чиму толика бојазност за (не)јединство у редовима социјалиста? Можда медији више желе да направе неке унутарстраницке раздоре и сукобе, а можда је то покушај неких других странака да, преко медија, направе неко нејединство? Мислим да је СПС јединствен и да ће политика коју води Даћић допринети да то јединство остане и после конгреса.

Како замишљате еспесовски тим на челу са Даћићем који у

„ Нисам ни Даћићев, ни Мркоњићев, ни Шкундрићев, већ сам за интересе Социјалистичке партије. Тачно је да ја од свих њих имам најмањи стаж у СПС-у и зато се сврставам међу млађе – без обзира на године старости које имам.

Да ли Ивица Даћић на вас гледа као на струту гарду и какве су вам шансе да вас поново виду у свом тиму?

Ако се имају у виду резултати направљени у Крагујевцу у вези са стабилизацијом партије, резултати на последњем републичким изборима и мој рад у привреди – мислим да не би смео да ме заобиђе.

Нема већег криминала него намерно уништити фирму и стотине породица оставити без егзистенције. Зато Савез самосталних синдиката Крагујевца у отвореном писму Борису Тадићу и Мирку Цветковићу предлаже одузимање личне имовине власницима који намерно изазивају стечајеве селећи капитал у своје друге фирме или другим близским лицима

Пише Милутин Ђевић

У отвореном писму Савеза самосталних синдиката Крагујевца председнику Србије Борису Тадићу и премијеру Мирку Цветковићу, које је потписао председник ССС Крагујевца Југослав Ристић, оцењено је да приватизација у већем делу није постигла сврху. Синдикалци су навели да су основне грешке које су начињене у току приватизације некомпетентни купци предузећа и неиспитења порекла новца за куповину фирми.

„У овом периоду значајном броју предузећима је реч. То су предузећа која су недавно имала штрафске, предузећа у којима радници не раде и у којима не примају плате. Идеја тих власника је да се исиса капитал, а они то успешно раде преко других својих фирм и то преко наводног пословања са њима. У међувремену, њихови адвокати преносе имовину путем хипотека или неког другог облика задуживања или компензација са

ПРЕДЛОГ САВЕЗА СА

Несавес

терисати као специјални вид организованог криминала“, написали су синдикација Тадићу и Цветковићу.

Савез самосталних синдиката Крагујевца предложио је да се доношењем законске регулативе омогући одузимање имовине власницима за које се у судском поступку докаже да су намерно уништили предузеће, као и конверзију кредита, која је држава путем Фонда за развој дала предузећима, у државни капитал у случајевима када власници не испуњавају бавезе.

У Самосталном синдикату грађа сматрају да је само одлучном државном интервенцијом могуће спречити даље намерно уништавање предузећа, јер је у многим случајевима куповина фирмама била само начин да се легализује неизвршитост течена мовина.

Лична мовина с уدبина предузећа

Према речима председника Савеза самосталних синдиката Крагујевца Југослава Ристића, овога тренутка већински власници два крагујевачка предузећа имају спремљен сценариј да, после исисавања капитала и имовине из њих, отерају фирмама прво у стечај, ап отоми у ликвидацију.

– Није тешко закључити о којим предузећима је реч. То су предузећа која су недавно имала штрафске, предузећа у којима радници не раде и у којима не примају плате. Идеја тих власника је да се исиса капитал, а они то успешно раде преко других својих фирм и то преко наводног пословања са њима. У међувремену, њихови адвокати преносе имовину путем хипотека или неког другог облика задуживања или компензација са

КОНЕ ПРИХВАТИЛ РЕКВАЛИФИКАЦИЈУ ОРАЂЕ ИЗФА БРИКЕА УТОМОБИЛА

I рема споразуму који су потписали Самостални синдикат Фабрике аутомобила и Министарство економије, Национална служба за запошљавање ће пружити стручну помоћ да би се активирао Транзициони центар, који је формирала Група „Застава возила“ и који је до сада постојао практично само на папиру. Задатак овог центра је преквалификација и обука запослених за нова занимања потребна компанији „Фијат аутомобили Србија“ и њеним кооперантима у Крагујевцу.

Према истом споразуму, запосленима у Фабрици аутомобила биће понуђена преквалификација, а они који одлукују да се преквалификују обавезни су да пријаве за социјални програм и напусте фабрику.

Овога момента, међутим, поменuti Транзициони центар још нема ни дефинисане радне просторије ни запослене. Идеја је да он нема стално запослених и да новаца добију само они који су директно ангажовани на преквалификацији радника за нова занимања потребна „Фијату“ и његовим кооперантима.

Према речима председника Самосталног синдиката Фабрике аутомобила Зорана Михајловића, много је боље да се паре, уместо у отпремнине и потрошњу, уложе у преквалификацију, доквалификацију или неки вид стручног усавршавања да би људи могли да се запосле и да не буду на терету државе.

– Јасно је да сви који се сада налазе у Фабрици аутомобила, без преквалификације и обуке за нова занимања, тешко могу да се за

МОСТАЛНИХ СИНДИКАТА КРАГУЈЕВЦА

НИМ ГАЗДАМА - ПО ИМОВИНИ

том имовином, каже Ристић. Лако се као такав пример може препознати ГИК „1. мај“ из Лапова, који је сада у стечају. То је предузеће које је могло да ради и где је исцрпљен сваки капитал. Други пример је грађевинско предузеће „Казимир Вељковић“. Зна се шта је та фирма имала и шта је сада од ње остало. Све то сада тавори, радника нема, чека се ликвидација. Имовина, грађевинске машине, цели погони су пребачени на другу фирму, којој је „Казимир“ најважнији дужан.

Савез самосталних синдиката Крагујевца од надлежних државних органа тражи да се са таквим појавама што пре обрачуна.

- Ако сте власник неке радње или имате адвокатску канцеларију, ви за пословање те радње одговарате потпуно и својом имовином, што значи да ће вам пропрати кућу. Ако имате предузеће,

ви не одговарате својом личном имовином, него само имовином предузећа, што је по мени апсурд. Када би већински власник предузећа одговарао и својом личном имовином, много тога би се променило. Овако, несавесни власници уништавају и имовину малих акционара, јер нису купили 100, него 70 одсто капитала предузећа. Имамо море примера где већински власници продају и уништавају и имовину малих акционара и ту нико не реагује. То је лоповлук и криминал, тврди Ристић, додајући да ту држава мора да покаже снагу и спречи махинације.

Иначе, он сматра да је то један од најразвијенијих облика организованог криминала.

На питање шта конкретно треба урадити, Ристић одговара да треба везати личну имовину већинских власника за судбину предузећа, али и одузети му имовину.

ако се у судској процедуре докаже да је предузеће намерно уништено, баш као што се то ради и када су други облици организованог криминала упитању. За њега нема већег криминала него намерно уништити фирму и оставити стотине породица без егзистенције.

■ Конверзија кредита Фонда за развој

Синдикат Крагујевца, уз меру одузимања имовине, тражи и конверзију невраћених кредита добијених из Фонда за развој у државни капитал.

- Мало је познато да су многа предузећа, па и овде у Крагујевцу, добила милионске износе у еврима од државе из Фонда за развој за подстизај производње и очување радних места. И опет се у тим предузећима додаја да практично нема радника. То су кредити по веома повлашће-

ним условима и са много дужим и флексибилнијим роковима враћања него када се кредит узме код неке од комерцијалних банака. Имамо примере да су нека предузећа добила по милион евра кредита, а да су већински власници отпустили све раднике. У тим случајевима држава мора да изврши конверзију дуга и да на тај начин преузме део капитала у тим предузећима. Давање таких кредита мора да буде условљено запосленим радницима и пословањем предузећа, објашњава Југослав Ристић.

Иначе, држава дате кредите из Фонда за развој друштвеним неприватизованим предузећима конвертује у капитал, или то не чини када су приватна или приватизована предузећа у питању, него чека да се узeti кредити врате. Често се дешава да купљено предузеће намерно или не оде у стечај и да држава тада остане кратких рукава. А то значи да привредни субјекти, најблаже речено, нису разноправни.

- Не знам зашто је гори приватни капитал од друштвеног. Држава и ту мора да преузме свој део одговорности да би заштитила имовину свих нас. Фонд за развој није приватни фонд, то је државни фонд и он је у име грађана некоме дао кредит. Ако би држава извршила конверзију тих

„Југослав Ристић: Када би већински власник предузећа одговарао и својом личном имовином, много тога би се променило“

кредита, мислим да би многа од тих предузећа поново, у доста великом проценту, била у државном власништву. Ако се пажљивије погледа видећете да су то веома значајни пласмани. На грешке које су већ почињене мора да се стави тачка, неке ствари морају да се коригују и да се више не понављају, јер све то битно одређује друштво у коме ћемо живети. Од народног капитализма прокламованог 2000. године, коме смо се сви радовали, дошли смо до тајкунског капитализма са малим бројем веома богатих и огромном масом врло сиромашних. То свакако није друштво којем смо се надали и хтели, закључује Југослав Ристић.

ОПРЕМА „ОТИШЛА“, А РАДНИЦИ „КАЗИМИРА ВЕЉКОВИЋА“ ОСТАЛИ БЕЗ ПОСЛА

ПРЕКВАЛИФИКАЦИЈА РАДНИКА ФАБРИКЕ АУТОМОБИЛА

Чекају се захтеви Фијата

Обука радника за прелазак у „Фијат аутомобиле Србија“ и његових кооперантака у Транзиционом центру „Заставе“ могла би да почне већ у септембру, када се очекује и да Италијани доставе спискове потребних занимања за себе и своје кооперантаке који ће отварати погоне у Крагујевцу

после у некој новој кооперантској фирмама. Да је тако показује и податак да је компанија „Фијат аутомобили Србија“ до сада преузела само стотинак радника из служби, као што су правници, економисти, инжењери, а да је један број довоје из Београда, Суботице... То по мени није логично, јер сматрам да у „Застави“ и Крагујевцу постоји квалитетан кадар који, ко зна из којих разлога, није узет у обзир. То је, међутим, питање за „Фијат“, а можда и за државу, каже Михајловић.

■ „Фијат“ и кооперантаки на потезу

Овога тренутка још се не зна када ће бити организована преквалификација прве групе радника Фабрике аутомобила. У синдикату очекују да би то могло да буде већ у септембру, или најкасније до краја ове године.

- Мислим да ће у септембру Министарство економије заједно

ЗОРАН МИХАЈЛОВИЋ ОЧЕКУЈЕ ДА ОБУКЕ ПОЧНУ ОВЕ ГОДИНЕ

са „Фијатом“ активније радити на овом питању и да ће тада бити познато колико је радника и код профила потребно. Нисам, међутим, сигуран да и италијанска компанија овога тренутка има идеју о томе колико ће радника и којих занимања запослiti у фабрици у Крагујевцу. „Фијат“ има доста проблема и у Италији око тога шта ће тамо да произведи. Они су из Польске повукли модел „панде“ да би га правили у фабрици на југу Италије, где је дошло до побуне радника, објашњава Михајловић, додајући да због економске кризе посао са „Фијатом“ и његовим кооперантака касни и да ће се то одразити и на динамику преквалификације радника.

И поред тога, он сматра да ће „Фијат“ за један број радника и од-

ређена занимања доставити списак у септембру, када би Транзициони центар оперативно могао да почне са радом, а да би потребе „Фијат аутомобили Србија“ за другом групом занимања и профила могле да буду познате најкасније до краја године.

■ Није нови 330

Многи, не само у Крагујевцу, на оснивање Транзиционог центра гледају као на формирање нове Заставе запошљавање и образовање. Подсетимо, 330 је функционисао шест година и, једноставно, није одговорио намени, а она је била да преквалификује раднике и обезбеди им ново запошљавање. Уместо тога људи су били принуђени да узму отпремнине и остану без посла.

- 330 није имао никакву функцију. То је била социјална прича у којој су и пословодство „Заставе“ и држава куповали време. Фабрика аутомобила тада није имала стратешког партнера, а 330 није могао да преквалификује људе, јер се није знало ни која су то потребна занимања, ни за ког партнера се врши преквалификација. Сада је ситуација потпуно другачија. Имамо стратешког партнера и врло брзо ћемо знати колико и у која занимања треба да преквалификујемо људе. Транзициони центар неће трајати шест година, јер ми толико времена немамо. Мислим да ће он своју функцију да обави за највише шест-седам

ШТА СУ ТРАНЗИЦИОНИ ЦЕНТРИ

Амерички „рецепт“ преузет у Европи

Модел центра какав би требао да постоји у Крагујевцу, налик је онима у САД и Канади где се применjuју већ дводесетак година као успешан метод за забрињавање вишкова запослених. Њихова практика је проширења и на земље централне и источне Европе, посебно током последњих десетак година.

За разлику од класичних услуга које се пружају у оквирима служби за запошљавање, у транзиционом центру се осмишљавају специфичне услуге и то већином за особе које су дугогодишњи радници, који су доживели крупан радни поремећај изазван отпуштањем, затварањем фабрике или променама у приватним фирмама. То укључује и стручну помоћ за смањење и подношење великог стреса који се појављује у тајкунским случајевима, а успех је већи ако на пројекту ради и представници служби за запошљавања.

Код нас су до сада транзициони центри основани у нишкој „Машинској индустрији“, „Нитексу“, краљевачком „Магнохрому“ и Здравственом центру „Студеница“, „Петрохемији“, ПТБ „Бор“, Руднику бакра Мајданпек, ИМК „14. октобар“ у Крушевцу, Текстилном комбинату „Рашка“ из Новог Пазара, пиротском „Првом мају“...

Према одлуци Владе Републике Србије о утврђивању програма за решавање вишкова запослених у процесу рационализације, реструктуирања и припреме за приватизацију привредна друштва, јавна предузећа и установе дужни су да формирају тим за реструктуирање или транзициони центар, који чине представници привредног друштва, јавног предузећа или установе и пррезентативних синдиката. Чланови тима могу бити и представници локалне самоуправе, службе за запошљавање, удружења послодавца, привредне коморе.

месеци, уверен је председник Са-мосталног синдиката фабрике аутомобила.

Са друге стране, Застава запошљавање и образовање имала је стално запослене, почев од директора, до служби, управног зграде, канцеларије, док Транзициони центар неће имати стално запослене који ће у њему примати плату, а имаће једну или две канцеларије.

- Јуди који су сада у Транзиционом центру запослени су у Фабрици аутомобила или Групи „Застава возила“ и тамо примају

плате. То је оперативно тело и само они који се директно ангажују на обуци радника примаће надокнаду, а они који из фабрике или Групе буду ангажовани радиће за плату коју већ примају у својим фирмама. Такође, мислим да је Центру потребна једна или две канцеларије и ништа више, а да ће се преквалификација обављати у просторијама Националне службе за запошљавање или у некој средњој школи која буде ангажована за објашњава Зоран Михајловић.

М. ЂЕВИЋ

ДА ЛИ ПРОИЗВОЂАЧИ ЛЕКОВА ПОДМИЋУЈУ КРАГУЈЕВАЧКЕ ЛЕКАРЕ

Нису циљна труда фармацеута

У Дому здравља одбијају свако повезивање запослених са корупцијом везаном за поклоне и слање на усавршавања која плаћају фармацеутске куће, а у Клиничком центру кажу да лекари иду на едукације, али немају обавезу да поднесу извештаје ко их финансира

Пише Јаворка Станојевић

Од када је на површину испливало шокантна истина да поједини лекари нису одолели примамљивим понудама фармацеутских кућа да се, за добре провизије, упусте у незаконите набавке, а неки сумњају и преписивање прекомерних доза цитостатика, чак и они који су одавно свесни да је здравље у савременом свету постало најкурентнија роба почињу да се питају колико смо заиста сигурни и заштићени од оних који нас лече.

Основаност оваквих стрепњи подупире подatak да су, у протекле три године, фармацеутске куће потрошиле чак 50 милиона евра на подмићивање српског здравства. Тај силен новац, међутим, није директно искеширан као мито, већ су производи лекова нашли суптиљије начине да се додворе белим мантилима. Јавна је тајна да се лекарима плаћају одласци на водеће светске конгресе, где котизација, смештај и превоз достижу цену и до 10.000 евра. Прича се да су далеке и егзотичне земље и скупа летовољашта постали омиљене дестинације српских лекара за одлазак на конгресе.

Да би обезбедили прођу свом производу производици лекова често покажу „мали знак пажње”, па је тако недавно објављено да су српским лекарима поклонили 300 лаптопова, а помињу се и плазма телевизори, плаћање летовања и други скучопоцене поклони.

У борби са конкуренцијом фармацеутске куће ангажују лекаре као предаваче на симпозијумима које организују, а познаваoci прилика кажу да еминентни стручњаци добијају од 500 до 700 евра за десетоминутно излагање које хвали њихов производ. Лекаре у домовима здравља, које у жаргону зову преписивачи, честе бонусима који зависе од броја рецепата на којима се нашао њихов производ. Није непознато да постоје и велике злоупотребе код истраживања за фармацеутске куће у које су, такође, укључени лекари.

■ Држе се позитивне листе

Крагујевачко здравство, наравно, није остало имуно на поремећај равнотеже између интереса пацијента и оних који га лече, али упућени у ову проблематику тврде да Крагујевчани немају разлога за страховање.

Докторка Гордана Дамјановић, пи-ар Дома здравља, одговорно

тврди да се лекари у примарној заштити, као и специјалисти који припадају овој установи, строго придржавају позитивне листе и да преписују искључиво лекове које је одобрио Републички завод здравственог осигурања.

- Проблем настаје када пациенти дођу са извештајем специјалисте Клиничког центра у коме се тражи да им буде преписан лек који се не налази на позитивној листи РЗЗО-а. Онда његов лекар има велики проблем да објасни због чега не може добити лек који му је препоручен него други истог, или сличног, дејства. То доводи до великог нездовољства пацијената, а нису ретке ни тешке речи упућене нашим здравственим радницима. Иако наши лекари, у таквим ситуацијама, увек све подробно објасне пацијенту, ми их ипак не можемо спречити да оду у апотеку и купе лек који им је саветовао специјалиста.

Докторка Дамјановић, такође, тврди да је лекарима Дома здравља строго забрањено и да препоручују лекове који нису на листи. Каже и да понекад лекар може dati савет за употребу помоћног лековитог средства, али само у случају када га пацијент замоли за мишљење. Према њеним речима, лекари увек воде рачуна о мате-

„ Проф. др Слободан Јанковић, Клинички центар: Главни циљ је фармацеутских кућа је да се лек који праве нађе на позитивној листи РЗЗО-а и зато врбужу оне који могу да утичу на комисије које одлучују шта ће се наћи

ријалном стању пацијената, па стога, и када морају, препоручују медикамент који је најделотоврнији и најефтинији.

Ова саговорница, такође, одбија свако повезивање запослених у Дому здравља са корупцијом везаном за поклоне и слање на усавршавање које плаћа фармацеутска индустрија.

- Од почетка године само су два наша лекара ишла на усавршавање. Реч је о двоје врхунских стручњака који су, о свом трошку, путовали због својих научних истраживања. Што се тиче обавезе континуиране едукације, наши здравствени радници присуствују само оним семинарима и предавањима које организују Српско лекарско друштво, Лекарска комора и стручњаци овдашњег Медицинског факултета и Клиничког центра, каже др Дамјановић.

Коментаришући рекламирање фармацеутских производа, чије плакете понекад можемо видети у чекаоницама и ординацијама, ова саговорница каже да се Дом здравља бави искључиво пропагирањем здравих стилова живота, а да се рекламом баве маркетингске агенције које склапају уговоре са производицима.

ЗА ПРОИЗВОЂАЧЕ ЛЕКОВИ СУ РОБА КОЈУ ТРЕБА ПРОДАТИ

■ На „удару” угледни стручњаци

Овако прецизне податке о броју лекара који су посећивали семинаре Клинички центар нема. Њихова портпаролка Вања Ђорђевић, наиме, објашњава да су лекари запослени у Центру обавезни да иду на усавршавање и едукацију, али немају обавезу да подносе извештаје о томе ко их финансира.

На питање ко од колега добро стоји са производицима лекова нико не жељи јавно да говори. У Клиничком центру тврде да набавка и потрошња лекова подлежу строго утврђеној процедуре, која гарантује да све буде по пропису.

Проф. др Слободан Јанковић, начелник Службе за клиничку и експерименталну фармакологију, објашњава да у Клиничком центру већ годинама постоји комисија за лекове које чине представници свих организационих јединица Центра. Посао ове комисије је да, руководећи се тренутним потребама, одлучи колико којих лекова ће бити набављено, тако да је могућност злоупотребе искључена.

- Због оваквог начина рада често се сусрећемо са нездовољством колега који сматрају да би лек о коме су они нешто чули био делетворнији од оног који ми одобравамо. То нездовољство понекад иде и дотле да се жале управи. У спорним случајевима одлука се, ипак, препушта комисији која процењује однос трошкова и корисности лека, тако да ниједан појединач, а преко њега ни фармацеутска кућа, не може да утиче на набавку лекова за наше пацијенте, тврди проф. Јанковић.

Према његовом мишљењу, мада је читав свет суочен са проблемом агресивне маркетингске кампање фармацеутске индустрије, која користи сва средства да прода свој производ, Крагујевчани немају разлога да страхују, јер овдашњи медицински радници нису њихова циљна група.

- Кампање производица лекова нису, као што се то погрешно схвата, превасходно усмерене на појединачне лекаре који би преписивали њихов производ. Главни циљ је да се лек који праве нађе на

позитивној листи РЗЗО-а. Зато врбују оне који могу да утичу на комисије које одлучују шта ће се наћи тој листи. То је стратегија која је позната у читавом свету. Спроводи се тако што се одаберу посебно поштовани и угледни стручњаци чије мишљење има одређену тежину, а то су, углавном, београдски професори, каже овај стручњак.

Због тога, по његовом мишљењу, тештише борбе против ове врсте корупције са лекарске струкве треба пребацити на РЗЗО, јер ова институција има ефикасне механизме контроле. Он, такође, сматра да би решење могло бити у постојању више система здравственог осигурања. Ако би грађани могли да бирају коме ће дати свој новац онда би и они морали више да брину о квалитету услуга које им се пружају. Зато ово није питање лекарске етике него државне воље да се ствари ефикасно уреде, закључује проф. Јанковић.

■ Одговорна је држава

Још један угледни професор Медицинског факултета, који се годинама успешни бави научним радом усавршавајући се о свом трошку, такође, сматра да је држава одговорна.

- Када имате ситуацију да сте у прилици да, за ситну услугу, узмете доста новца, одете на скрупу путовања, или добијете добар поклон, и при том знаете да нећете бити кажњени, онда је томе тешко

„ Др Гордана Дамјановић, Дом здравља: Проблем настаје када пацијенти дођу са извештајем специјалисте Клиничког центра у коме се тражи да им буде преписан лек који се не налази на позитивној листи РЗЗО-а.

одолети. Зато питање није зашто моје колеге раде за фармацеутске компаније, него зашто држава не предузима ништа да то осујети. Одговор би могао бити у томе што су се многи у врху власти нашли на платном списку производица лекова.

То није нека наша специфичност, јер су фармацеутске куће толико моћне да утичу и на богате и уређене државе. Неке земље имају строго утврђена правила шта лекар може примити од производица лекова, али они и тамо нађују пут да фаворизују свој производ. Због тога смо, рецимо у Америци, имали случај доказаних малформација које је изазивају један медикамент, али су и у овој земљи, у којој постоји строга правила, биле потребне године жестоке борбе да се тај лек повуче из употребе. Ово говорим да бих показао да повика на лекаре, иако има основа, неће дати резултате ако се не нађе начин да се ствари у читавом друштву доведу у ред, каже овај саговорник, не жељећи да му поимњемо име.

Овакве прогнозе угледних крагујевачких професора бајају сенку сумње да ће најављене измене Закона о здравству, којима ће бити тачно прецизован однос медицинске и фармацеутске струкве, тако што ће бити белим мантилима бити забрањено да примају поклоне и едукују се о трошку производица лекова, дати очекиване резултате. Јер, ако закон профита брише све етичке норме онда није неоправдано сумњати да ће, у држави у којој је корупција неодјавни део пословне праксе, фармацеутска индустрија наћи начин да свој интерес стави испод интереса малог човека.

„ Др Гордана Дамјановић, Дом здравља: Проблем настаје када пацијенти дођу са извештајем специјалисте Клиничког центра у коме се тражи да им буде преписан лек који се не налази на позитивној листи РЗЗО-а.

Следи фотографија др Гordanе Дамјановић која говори на телефону.

Следи фотографија др Гordanе Дамјановић која говори на телефону.

ДРС ЛОБОДАН ОБРАДОВИЋ, ДИРЕКТОР КЛИНИЧКОГ ЦЕНТРА НТРА

Многопла нова, али и проблема

Изградња X и руршкога р еконструкција

Техничког бло ка, пр есељењек линикау но ве илид ругерп остроре, ј ошшес то перационах сала, Генетаски центар, пр ограв м антелесне оплодње, р еферентниц ентару С рбијиза применула серау хи рургији-на јзначајнији супла нови К линичког центраов еи наредне године

Разговорала Марија Обреновић

Одлуком Владе Србије др Слободан Обрадовић је, после четири месеца проведених на месту вршиоца дужности, коначно, пре десетак дана, именован за директора Клиничког центра у Крагујевцу. На место директора др Обрадовић долази са несумњивим стручним, али и завидним "управљачким" искуством пошто је раније био директор Педијатријске клинике и члан Управног одбора КЦ.

Клинички центар Крагујевац је један од четири центра те врсте у Србији, као највећа и најзначајнија институција у области здравства по крива подручје коме гравитира преко два милиона становника. Са бројним клиникама, центрима, одељењима, медицинским и немедицинским службама са преко хиљаду лекара и сестара представља комплексан систем нимало лак

за координирање, чак и у савршеним условима.

"Клиничка слика" Клиничког центра је, међутим, далеко од идеалне - недостатак простора, опреме, кадрова, гужве и чекање само су неки од проблема. Држава је крагујевачком Клиничком центру пре неколико година дала само „наслов" и готово никакву помоћ да то заиста постане у правом смислу те речи. Новац од Светске банке намењен реконструкцији свакако ће помоћи, али ни из далека неће бити доволjan за решавање свих проблема.

Несумњиво је да свако одељење има своје специфичне проблеме, а који су најургентнији када је у питању Клинички центар као установа?

На првом месту су припреме за изградњу хируршког и реконструкцију техничког блока. Радови би требало да почну већ у децембру

или у марту наредне године. Од старијих објекта који би неизоставно требало да буду реконструисани је зграда Психијатрије, која споља можда не изгледа тако лоше, али је кров ујако лоше стању. Поред тога, зграда у којој се налази Кожно одељење је потпуно неусловна - кров је пропао, зидови су влажни, инсталације лоше. Пресељењем Грудног у нову Хируршку клинику и тај велики проблем би требало да буде решен. На послетку, ангиосала мејсцима стоји нерасплакована и она би требало да профункционише на првом спрату садашњег хируршког блока, преко пута Шока и операционах сала.

Измештање Школског и Дечијег диспанзера, чини се, такође представљају „камен спотицања". Ове установе су у саставу Дома здравља, а деценијама су „подстанари" и овако пребукираног Клиничког центра.

Њихово исељење један је од приоритета за наредну годину. Већ смо

„Због непостојања опште болнице све оно што би та установа покривала мора да решава Клинички центар. Надамо се да ћемо у договору са градом успети да решимо тај проблем, а можда би идеално место за градску болницу била напуштена зграда ојнебол нице

договорили са Министарством здравља да тај пројекат буде финансиран из НИП-а или других извора. Тако би се обезбедио несметан рад Педијатријске клинике, пошто би у садашњем простору Школског диспанзера биле пресељене амбуланте. Простор Дечијег диспанзера био је ослобођен за амбуланте које се налазе у „јутим кућицама" које су предвиђене за рушење.

Већина планова, ипак, директно зависи од кредита Светске банке намењеног реконструкцији Клиничког центра, пре свега изградњи новог хируршког блока. Да ли ће 14,5 милиона евра бити довољно да све буде решено?

Већ сада је извесно да неће. Пре ма проценама архитектата, за завршетак радова потребно је 24,5 милиона. Нових 10 милиона добићемо тек када прва транша буде потрошена. Извесно је да ће тај новац бити обезбеђен новим уговором

„Све је више старијих људи, што повећава потребе за операцијама уградње ендопротезе кука, колена, сочива... Једино што моћемо да урадимо како би се листе чекања донекле смањије су пућивање друге ентрете

Владе са Светском банком. Тим новцем биће изграђена нова зграда Хирургије и реконструисан Технички блок, чија је изградња започела пре 26 година и никада није завршена. У њој ће бити кухиња, вештерај, фармакологија, економска и кадровска служба, као и директоријум.

Изградња нове зграде захтеваће нова улагања, пре свега у опрему. На који начин ће бити обезбеђен новац?

На сличан начин као и за градњу. У новој згради Хируршког блока налазиће се Неурохирургија, Неурологија, Пулмологија, Грудна хирургија, Кардиологија, Интервенција кардиологија, део Радиологије, цео Ургентни центар и Аnestезиологија са интензивном негом. По први пут ће Клинички центар добити и Кардиохирургију. Изградњом ћемо добити још шест нових операционах сала - пет класичних хируршких и хиберидну хгиоса лу.

Хоће ли шест нових операционах сала, заједно са постојећих десет, повећати капацитете када су операције у питању? Недостатак сала је оно чиме се правдају предузе листе чекања за појединачне операције, на пример уградње вештачких кукова.

На жалост, не значајно. Мора се имати у виду да је старост просечног Крагујевчанина 49 година. Све је више старијих људи, што повећава потребе за операцијама уградње ендопротезе кука, колена, сочива... Једино што можемо да урадимо како би се листе чекања донекле смањије су пућивање у друге центре.

Поставља се и питање ко ће радити у новим савремено уређеним клиникама, када већ сада у Клиничком центру постоје озбиљни кадровски проблеми? Више пута сте и сами спомињали недостатак лекара специјалиста и средњег стручног кадра.

Недавно смо расписали конкурс за пријем 40 медицинских сестара, чиме је донекле решен проблем недостатка средњег кадра. После дуже времена, у прилици смо да пошаљемо одређени број младих лекара на специјалистичке студије, али едука-

„Клинички центар дневно зарађује три, а троши 10 до 11 милиона динара. Послујемо са губитком и тај дуг расте из дана у дан, али су наши добављачи спремни на вишемесечначе кања

ција једног специјалисте је дуг и муторган процес. Да би се ишколовао добар специјалиста потребно је минимум осам година, за уже стручно образовање и дипломираја. Због немогућности примања новог кадра већ је направљен велики генерацијски јаз који нам може стварати проблеме. Тренутно на већини одељења имамо врхунске специјалисте који су пред пензијом и врло младе лекаре. Међутим, проблем је што запошљавање кадрова не зависи само од нас, већ од министарства.

Да ли је мали број специјалиста један од разлога за дugo чекање на поједине прегледе?

- Да. Специјалисти су принуђени да у исто време брину о пацијентима на одељењу, раде операције и ординирају у амбулантама. Све док кадровски проблеми не буду решени, имамо имаћемо овакву ситуацију.

Са друге стране, треба рећи и то да Клинички центар додатну оптерећују лекари опште праксе. Шаљући велики број пацијената на специјалистичке прегледе. Чак 30 одсто случајева који стижу у амбуланте могли су да буду решени на примарном нивоу.

У Клиничком центру се не чека само на операције и прегледе већ и на кревете на одељенима. Има ли лека за то?

У Крагујевцу је практично прескоchen ниво секундарне здравствене заштите. Због непостојања опште болнице све оно што би ова установа покривала мора да решава Клинички центар. На појединим одељењима је велики број пацијената који немају по живот опасна стања нити захтевају високософистицирану дијагностику. Интерно, Грудно, Неурологија, па чак и Инфективна клиника, пуне су пацијената којима је место у општој болници. Надамо се да ћемо у договору са градом успети да решимо овај проблем. Можда би идеално место за градску болницу била напуштена зграда војне болнице.

Клинички центар у Крагујевцу је једини у Србији у коме се још увек не ради вантелесна оплодња.

Хоће ли тај проблем бити решен у скорије време?

Такозвани ИВФ центар је у плану за наредну годину. За опремање центра, који ће се налазити на осмом спрату старије Хирургије, потребно је 250.000 евра. У овај пројекат ући ћемо заједно са Медицинским факултетом, који ће нам пружити стручну, али и материјалну помоћ. Паралелно ћемо развијати и Генетски центар, који ће водити др Миодраг Стојковић.

Хоће ли Клинички центар у нечму бити први?

Требало би да постанемо референтни центар за примену ласера у хирургији, први те врсте у Србији. На јесен треба да стигну два апарати који ће се, пре свега, применјивати у пластичној хирургији за промене на кожи попут стрија и хемангијома, затим за проширење вене, хемороиде, плућну и неурохирургију, урологију и оториноларингологију. Већа група колега је већ прошила обуку и добила сертификате за примену и за обуку кадрова. Самим тим, од септембра ће нам долазити колеге из целе Србије на едукацију. На жалост, примена ласера не спада у услуге које рефундира Републички фонд за здравствено осигурање.

Како послује и колико зарађује Клинички центар?

Од партиципација, учешћа у трошковима прегледа и различитих ванстандардних услуга зарађујемо око три милиона динара дневно. То ни из далека није новац који је потребан за функционисање установе, пошто у дану трошимо 10 до 11 милиона динара. Ни новац који за тачно определене потребе прослеђује Републички фонд за здравствено осигурање не покрива све. Клинички центар заправо послује са губитком и тај дуг расте из дана у дан. То најбоље знају наши добављачи, али су, упркос свему, спремни на вишемесечначе кања, па новцем који нам је на располагању успевамо да адимо.

Пише Елизабета Јовановић

Aко судија може за најтежа кривична дела са највећим степеном друштвене опасности да изрекне само условну казну, или казну испод законског минимума, или, пак, за блага дела изнад законског максимума, поставља се питање чemu онда служе законски оквири „од-до“ које кривични закон прописује.

На ова питања, која су постала нарочито актуелна након изрицања пресуде испод законом предвиђеног минимума актерима корупције око локације „Аутосаобраћаја“ у центру Крагујевца, било је немогуће наћи компетентног саговорника међу истакнутим правницима у граду. Сви стручњаци из редова тужилаца, судија, адвоката, па чак и бивших судија, редом су одбили наше позиве за разговор на ову тему. Образложење је да не желе да се у јавности створи утицај како коментаришу конкретну пресуду за корупцију око локације „АС“-а, уз напомену да је реч о првостепеној пресуди и да би коментар могао да се схвати као утицај на суд који тек треба да одлучује у другостепеној инстанци.

Није помогло ни објашњење да се не тражи мишљење о конкретној пресуди, већ је она само повод да се проговори о доношењу пресуда испод законом прописане границе.

Једина саговорница која је прихватила разговор за наш лист, др Снежана Соковић, професор криминологије и кривичног права крагујевачког Правног факултета, пристала је да говори уз изричути ограду да њено мишљење никако не треба доводити у везу са конкретном афером, њеним актерима и изреченом пресудом.

Судске олакшице

- Како нема два истоветна случаја и околности под којима се нешто десило, тако ни осуде не могу бити шаблонске, каже професорка Соковић.

Она наводи да закон не може да предвиди све животне ситуације. Зато је потребно да се законом остави могућност одмеравања кривичне санкције сходно конкретним условима, односно да се одреде казнени законски распони у оквиру којих ће судија, у зависности од карактеристике конкретног кривичног дела и конкретног учиниоца, наћи меру правичности у погледу казне.

- То се постиже системом релативно одређених казни где је за свако кривично дело казна одређена од такозваног посебног минимума до посебног максимума. И то је распон у коме судија треба да за

Илустрација: ГОРАН МИЛЕНКОВИЋ

СЛОБОДНОСТ УДИЈСКОУ ВЕРЕЊЕИК АЗНЕНАП ОЛИТИКА

(Не)тачнев аге

Законо стављам огућностсу довимад аи дуна изрицањек азни сподз аконскогм инимума уси туацијик адапо стојена рочито олакшавајућео колности. Дакле, о стављенај е слободасу дијамад апр оцењујуд ал ита квих околности има. Али, ако се из пресуде не видило гичансл едс твари, он дај есл ободно уверење пр ешлуо з лоупотребу, к аже професор С нежана С оковић

конкретну ситуацију, конкретно кривично дело, у конкретном поступку, одреди коначну казну, каже професорка Соковић.

Због тога се судским већима оставља могућност да на основу свог уверења донесе коначну оцену, али она ни у каквом случају не може излазити из законских оквира, каже наша саговорница.

Услед те флексибилности закона судијима се оставља поприлично аутономности да сами проценију и изричу најразличите санкције, што има за последицу широку лепезу најразличитејих пресуда, поготово у првом степену. Али, изречене казне испод запреноог минимума за тежа кривична дела, гледано из угла јавности, обесмишљавају сврха кажњавања.

Центар за мир и развој урадио је стручно истраживање- елаборат

казнене политike у Србији у проtekлих десет година. Дошло се до податка да је у просеку на нивоу свих Окружних судова у земљи било 44,1 одсто ублажавања казни испод законског минимума, од свих изреченых пресуда, а конкретно у Крагујевцу тај проценат био је 23,3 одсто, док је, рецимо, у Јагодини износио 63,3 одсто. Једино је Београд имао ригорознију казнену политику од Крагујевца, па су њихове судије у 19,6 одсто случајева изрекле казне испод прописног минимума, али су зато сремскомитровачке судије у 83 одсто пресуда биле поприлично наклонене окривљенима.

Контроверзно судјеско ублажавање

Кривични законик наводи које околности суд треба да узме у об

ДРС НЖЕНАС ОКОВИЋ,
ПРОФЕСОР РИВИЧНОГР ПАВА
НАП РАВНОМФА КУЛТТЕУ

зир када одмерава казну унутар предвиђеног казненог распона, а то су степен кривице, јачина угроженог добра, мотиви, побуде из којих је (не)дело учињено, ранији живот, породичне прилике, државе учиниоца после извршеног кривичног дела, неосуђиваност и читав низ других околности, које закон директно не наводи. Судија има задатак да проникне да ли нешто од тога стоји, или не стоји. Казна није одмазда, већ је окренута ка будућности у смислу превенције.

- Али, све то је још увек такозвано редовно одмеравање казни. Нема ублажавања испод законског минимума. За ублажавање казни испод минимума предвиђен је посебан институт у кривичном праву. Врло често доводи се у питање његова оправданост, односно на који начин се примењује у пракси, каже професорка Соковић.

Ублажавање казни подразумева изрицање казне која је по мери и врсти блажа по учиниоца кривичног дела у односу на предвиђен законски минимум.

- За судску праксу најконтроверзније је питање такозваног судског ублажавања казни, а друго је законско ублажавање. Ту закон врло јасно предвиђа границе како се може ублажити казна. На пример, у ситуацији прекорачења нужне одбране, прекорачења крајње нужде, компулзивне силе претње, покушаја, помагања, итд. Суд мора по врло прецизним критеријумима да утврди да ли постоји неки од ових случајева, па тек онда да приступи ублажавању, истиче професор Снежана Соковић.

- Закон оставља могућност судовима да иду на изрицање казни

испод законског минимума у ситуацији када постоје нарочито олакшавајуће околности, а таквом казном се може постићи сврха кажњавања. Дакле, остављена је много већа слобода судијама да процењују да ли постоје те нарочито олакшавајуће околности. По закону нужно је да постоје бар две, а може и више, каже Соковић, подсећајући при том на различитоту мачењен орми.

Услед тога долази до казнених одлука које изазивају дискусију да ли су адекватне. Зато се у јавности говори о благој казненој политици и не без основа.

- Врло често се не могу наћи доволно јаки аргументи за казне које су испод законског минимума. То је довело до тога да је у последњим изменама и допунама кривичног закона, из септембра прошле године, институт ублажавања нешто другачије регулисан, управо да не би дошло до те некритичке примене овог института, и стичеп рофесорка Соковић.

По новом, забрањено је ублажавање за следећа кривична дела: за све облике отмице и за силовање, за теже облике кријумчарења људи, трговину људима, изнуде, производњу и стављање у промет опониха дрога.

Међутим, интересантно је напоменуты да кривична дела из области привреде, као и корупција, немају тај посебан третман, упркос решености државе да се разрачунава са тим обликом криминала, чак предвиђајући одузимање имовине. Али, и за постоји објашњење. Ради се о озбиљном криминалу „белих оковратника“, где се дело тешко доказује.

- Корупција је не само предмет кривичног законика, него нешто што онемогућава нормално функционисање друштва и што доводи до стражавите моралне ерозије, а повезана је и са другим најгорим облицима криминалитета. Проблем је у кривично правном смислу јер се врло тешко доказује, напомиње Соковић. Она је мишљења да се борба против корупције не може водити само путем кривично правног система, него унутар сваке установе, радне организације...

- Држава треба да буде спремна да примени оно чиме прети. Ако је то празна претња онда је штета много већа, поручује професорка Соковић.

■ Неуједначене казне

За професорку Соковић велики проблем је неуједначеност казнене политike и истовремено спорост, што је класична болка свих наших судова. Суштина је да нису најбитније строге казне, него неизоставност у примењивању. Такође је битно да поступак буде хитан. По истраживањима код нас сваки седми процес траје преко четири, пак и више година.

Истраживање је показало да је највише било условних осуда, од 50 – 60 одсто од свих изреченых санкција. Онда следе затворске казне са око 30 одсто. Од тог броја 70-80 одсто чине кратке осуде до једне године, а затим новчане казне са око 20 одсто.

Данас највећу пажњу ипак привлаче затворске казне, а некада су то биле новчане. Едно време је био велики проблем са њиховом наплатом. Систем новчане казне био је потпуно обесмишљен због финансијских ријика.

На крају треба навести и запажање професора Снежане Соковић да у време велике друштвене нестабилности и транзиције, слабост државе погодује несигурности судија, што може утицати у неким нијансама на њихово слободно судијско уверење. Из судске власти, као посебне гране власти, не стоје стабилне институције, па једноставно нису испуњени ни елементарни услови да се у пуној мери закон примени, закључује ашаса говорница.

УТИЦАЈ ВАНПРАВНИХ ФАКТОРА

Компромисне пресуде

У судској пракси је запажено и доношење компромисних пресуда које нису много популарне. Мисли се на неке ситуације где су од значаја за доношење пресуде били и неки други фактори који су ванправни, ванпроцесни, а који суд усмеравају да их узме у обзир.

- То није ситуација која је нормирана, нити ти фактори треба да буду релевантни за пресуду. Иначе, могу да буду одређена друштвена кретања, одређени политички утицаји, или лични утицаји, као и процена судије да узима друге факторе којима није место у конкретној ситуацији, каже професор Снежана Соковић.

Она појашњава да компромисна пресуда, да не би прешла у злоупотребу, мора да се креће у дозвољеним казненим распонима. Када се чита судска пресуда, обрализовање, просто се види један пут логичке аргументације којег се држају судија да би дошао до те одлуке. Она може да буде оправдана, неоправдана, понекада смислена или бесмислена, а понекада и да нешто и не стоји, али о томе води рачуна виши суд. Он се у другостепеној пресуди труди да отклони све неправилности до којих може доћи у неком напору да се направи компромис који је увек ванпроцесни, који нема

основа у кривичном законодавству.

Колико је у таквим ситуацијама судија уверен да постоји кривично дело?

- Код компромисне пресуде кривично дело увек постоји. Ако не постоји онда нема основа да се води кривичан поступак и долази до одбаџавања кривичне пријаве, или до доношења ослобађајуће пресуде, зато што нема доказа да је извршено неко кривично дело. У принципу проблем није када се уђе у неки каснији стадијум кривичне процедуре, него је проблем квалификације да ли је теже или лакше кривично дело. Води се битка између оптужбе и одбране у смислу правне квалификације чињеничног стања и касније у погледу одмеравања казне, каже професорка Соковић.

Суштина је да се ретко догађа да дело не постоји, а да се дође до судске заблуде. Много су тежи, суптиљнији ови проблеми и веома тешко видљиви што се тиче битке око квалификације. Компромисне пресуде остају као лични печат судије. Неко је склон компромисима, неко је мање склон. Врло брзо судије науче да се компромисне пресуде не исплате и да то кад тад само може да створи проблеме, а не да реши конкретну ситуацију.

УНА ЦИОНАЛНОЈ ЛУЖБИЗ АПОШЉАВАЊА

Почелак атегоризацији нвалида

Радесепр вав ешта-
чењаза пр оцену
раднеспо собности
могућности
запослења собаса
инвалидитетом, а у
крагујевачку
Филијалу в њес тигло
60за хтева

У крагујевачкој Филијали Националне службе запошљавања почела су прва вештачења за процену радне способности и могућности запослења особа са инвалидитетом. Вештачења, која раде посебно формиране комисије Фонда ПИО, врше се у складу са Законом о професионалној рехабилитацији из 2009. године.

Према речима саветнице за рад са лицима са инвалидитетом у Филијали, Невенке Лазаревић, комисијске процене нужне су ради потпуне међународне примене квалификације ових лица и вишеструког приступа таквим особама. Саветница, такође, каже да се на евиденцији овашње Филијале налази 2.200 инвалида свих категорија, али само половина има признату категоризацију. Остали, а реч је о особама код којих је ин-

ВЕЛИКОИН ТЕРЕСОВАЊЕ
НАНЕ ДАВНОО ДРЖАНОМС АЈМУЗ АЗ АПОШЉАВАЊЕИН ВАЛИДА

валидност настала после 2003. године, када је укинута категоризација, немају адекватну процену раднеспо собности.

- Разлика је у томе што ће нове процене, уместо досадашње оцене на којим пословима инвалиди не могу да раде, одређивати послове за које су способни. На тај начин ће послодавци који, по новом закону, имају обавезу запошљавања инвалидних лица моћи лакше да

пронађу адекватну радну снагу из ове категорије. Инвалидна лица, са друге стране, тачно ће знати за које послове могу конкурисати, каже ашаса говорница

Невенке Лазаревић напомиње да се на вештачења могу пријавити и запослени са умањеном радном способношћу.

- Ову могућност требало би да искористе послодавци који у својим формама имају запослене ко-

ји би могли да дођију позитивну процену комисије, јер се на тај начин ослобађају обавезе запошљавања инвалида коју је увео нови закон. Треба, исто тако, напоменути да само подношење пријаве за комисијско вештачење ослобађаја послодавца обавезе новог запошљавања, али и то да негативна оцена повлачи обавезу ретроактивног уплатњивања зараде у социјалне фондове, објашњава саветница за рад са инвалидним ицима.

Према њеним речима, до сада је на адресу Филијале пристигло 60 захте-

ва за вештачење, а првих шесторе инвалида је прошлог понедељка изашло пред лекарску комисију, коју чине крагујевачки лекари специјалисти. Невенка Лазаревић, такође, истиче да су крагујевачки послодавци, и пре почетка примене новог Закона о професионалној рехабилитацији инвалида, показивали значајно интересовања за њихово запошљавање. Зато и сматра да у Крагујевцу не-

ће бити проблема са применом одредби, које су ступиле на снагу 24. маја ове године. Подсетимо да оне предвиђају да послодавци који имају од 20 до 40 радника морају запослiti једну особу са инвалидитетом, да фирме које имају 50 запослених морају примити двоје инвалида, а да оне које имају више од овог броја имају обавезу да на сваких 50 радника обезбеде по једно радно место особуз ас аи инвалидитетом.

Филијала НСЗ у Крагујевцу свакодневно прима захтеве за процену радне способности, уз које је потребно доставити одговарајућу медицинску документацију, прибављену од било које медицинске установе на територији Републике Србије.

Ј.С ТАНОЈЕВИЋ

ПРЕПОРУКА НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА ГРАДУ

Обавезујућа процедура

Независна ревизорска кућа, која је извршила екстерну ревизију консолидованог завршног рачуна буџета града Крагујевца за 2009. годину, истовремено је дала и препоруку које се односе на реализацију службених путовања, ајурну евиденцију доласка и одласка са посла, коришћење боловња, годишњих одмора и службене одсутности. На последњој седници Градског већа усвојен је закључак, који је истакнут на огласној табли и биће објављен у „Службеном листу града Крагујевца“.

Секретар Градског већа Златко Милић каже да су ове мере и до сада примењиване, али је, иако необавезујућа, усвојена препорука независног ревизора да читава процедура мора бити озваничена и преточена у један документ.

- Све што смо иначе и до сада радили није било покривено неким посебним актима. Реч је о евиденцији радног времена, службених путовања, коришћењу службених аутомобила. И до сада је била практика да се подносе извештаји о свакој од ових ставки, али по препоруци сада ће новим актом бити прецизно дефинисана процедура, као рецимо коме се подносе извештаји, која ће најаваји сачувано као део званичне документације града, објашњава Милић.

Тако, на пример, уколико члан Градског већа треба да иде на службени пут, градоначелник потписује налог и доноси се одлука о службеном путовању. Када се функционер врати с пута подноси извештај о томе да ли је имао обезбеђен смештај, исхрану, превоз. Такође, новим документом биће дефинисано да се накнада за превоз запослених исплаћује до петог у месецу за претходни месец, као и аконтација, док је исплата зараде 20. у месецу за претходни месец. По препоруци ревизора, све ово биће преточено у обавезујући документ који ће донети Градско веће.

Г. Б.

ПОЛАЗНИЦИ ЈЕДНЕ ОД РАДИОНИЦА

ЗАВРШЕН УПИС У СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Сви ђаци распоређени

И ове године највећи прај знања био потребан за смерове фармацеутски техничар у Медицинској школи и банкарски техничар у Економској

Ђаци који су у јуну завршили осми разред коначно могу мирно да уживају у летњем распусту. Наиме, ових дана се званично завршава и други круг уписа у средње школе. У клупе ће 1. септембра сести 3.120 срвешних осмака у Шумадији, а 1.816 је полагало пријеми испит за неку од гимназија и четврогодишњих средњих школа.

Након првог уписног круга у Крагујевцу је остало нераспоређено тек тридесетак ученика. Они су могли да бирају неко од 240 места у школама као што су Политехничка, Прва и Друга техничка и Туристичко-угоститељска.

- Медицинска, Економска и обе гимназије попуњене су већ након првог уписног рока. И ове године највећи прај знања је по потребан за смерове фармацеутски техничар у Медицинској школи и банкарски техничар у Економској. Први су морали да имају минимум 98,28 поена, а други 96,50, каже Радојко Дамјановић, начелник Школске управе. Низак прај за пролазак на пријемном испиту од само једног бода по предмету и ове године је допринео да се мали број деце у старту одлучи за трогодишња занимања, за која квалификациони испит није ни потребан. Једва петина ђака одустала је од полагања пријемног, па су смерови који школују различите монтере и механичаре остали не попуњени.

На заступљени одмор након „уписне гроздиће“ отићи ће ових дана и 720 професора који су током уписа били ангажовани на дежурању и прегледању пријемних тестова. Идуће године све ће изгледати мало другачије, пошто квалификационе испите за упис у средње школе замењује мала матура.

М. О.

Међу младим Крагујевчанима чак 42 одсто је назапослено, кажу подаци крагујевачке филијале Националне службе за запошљавање. Део овог проблема свакако је и то што по завршетку школовања не располажу вештинама које послодавци траже.

Политехничка школа је, жељећи да стање донекле поправи барем када су ученици ове школе упитању, заједно са Ресурс центром за младе невладине организације „Школа мира“ током прошле и ове године реализовала пројекат под називом „Побољшање запошљивости младих кроз промоцију неформалног образовања“.

- Циљ је био да ученици завршних разреда Политехничке школе добију знања и вештине које ће им помоћи да након матурирања лакше нађу посао, поготово што према анкетама које смо спровели трећина жели да се одмах запосли или да се школује уз рад. Током низа радионица полазници су учили да напишу ЦВ, припреме се за интервју са послодавцем, да овладају предузетничким вештинама, моделами тимског рада и пословне комуникације, каже Петар Стефановић, координатор пројекта „Школе мира“.

Посебно важан сегмент пројекта било је анкетирање послодавца, успешних крагујевачких

фирми, које је требало да покаже која то знања и вештине послодавци виде као пресудне при одабиру својих кадрова. Закључено је да тражељуде које су посвећени циљевима предузећа, али у једнакој мери цене кадрове жељне усавршавања и напредовања.

Занимљив податак је и у којим то струкама послодавци никако нису могли да нађу школован кадар. У протеклих неколико година ученици анкете желели су да запосле инжењера металургије, гальванизера, бравара, тапетара, вариоца, протетичара, али ових кадрова на тржишту рада није било.

Иначе, Ресурс центар за младе основан је у Политехничкој школи пре две године, управо да би се ученицима помогло да се боље снађују на тржишту рада. Захваљујући завидним резултатима које су постигли НВО „Школа мира“ је прошле недеље, на конкурсу Министарства омладине, изабрана за Ресурс центар шумадијског округа и биће укључена у другу фазу консултативног процеса у изради Закона о младима, а учествоваће и у изради и имплементацији Националне стратегије за младе.

М. О.

ШТАС Е(НЕ) ПРОДАЈЕУ В ЕЛИКОМП АРКУ

Вашаранци, в альда, пр епознају

Јестед ау о гласуп ишед асепр одајепа рцела одд есета риу „о квируП ланад етаљне регулације Те нискаа қадемијау за хвату С Ц Велики парк”, јер му је то званични назив, али реч је о локацији уз Улицу краља Милана, и знадр есторана „Неп тун”, оче му се „бр анитељи” В еликогпа ркани су обавестили пр ене го штосу к ренулиса новомпе тицијом

Пише Гордана Божић

Оглашавање продаје локације „Велики парк”, средином јуна, поново је изазвало реаговање његових „бранитеља” који су ових дана у Пешачкој зони и испред кафане „Балкан” прикупљали потписе за „одбрану” Великог парка. Поприличну збрку изазавала је недоумица око тога где се прецизно налази локација која је предвиђена за продају, па је навођење локације „Велики парк” и План детаљне регулације „Тениска академија у захвату СЦ Велики парк” било повод различитим тумачењима. Иако су градски званичници одмах демантовали тврђење да је реч о површини на којој је требало да се гради Тениска академија Ђоковић, од које је „Фемили спорт” одустао, наглашавајући да се није одустало од градње спортског комплекса, монгима је и даље остало нејасно где се тачно налази парцела намењена продаји, али су „бранитељи” брже-боље петск очилима но ге.

■ Реалнип риходи

У Предузећу за изградњу града, које је задужено и за послове продаје локација, тврде да је Планом детаљне рутације прецизно утврђено где и шта може да се гради, као и да земљиште оглашено за

продају никако не припада Великомпа рку.

Конкретно, оглас који је расписано Предузеће за изградњу града објављен је у дневном листу „Данас” 19. јуна. Оглашена је продаја, односно давање у закуп на 99 година, укупно десет градских локација. На овом списку нашла се и парцела „Велики парк” у оквиру Плана детаљне регулације „Тениска академија у захвату СЦ Велики парк” (тако се званично зове), површине од 10,4 ара, чија је почетна цена 40 хиљада евра, односно 416 хиљада евра за целу површину.

Локација је предвиђена за стамбено-пословни простор, а будући инвеститор моћи ће да гради објекат висине до четири спрата. Бруто површина објекта који се може градити је 3.350 квадратних метара.

- Оно што је важно напоменути је да се ова локација не налази у Великом парку. Она је у Улици краља Милана, изнад ресторана „Нептун”, од Базенске улице до краја старог полигона за обуку војача. Оглас је јаван и да ко год је заинтересован може да дође у Предузеће за било какво објашњење, као и да добије План детаљне регулације са свим пратећим елементима у коме је прецизно дефинисано где и шта може да се ради, објашњава директор Предузећа за изградњу града Вељко Мерџан.

ЈЕДАН ПЛАЦ ЈЕ ВЕЋ ПРОДАТ, А ДРУГИ ЧЕКА КУПЦА 20. ЈУЛА

Лицитација је предвиђена за 20. јул, а Мерџан апелује на грађане да не злоупотребљавају овакве информације, јер праве сметње продаји. Потенцијални инвеститори, поучени претходним искуством са Академијом Ђоковић, већ имају известне резерве, а најновија дешавања само доливају „уље на ватру”.

Наш саговорник напомиње да када се на укупну вредност почетне цене локације дода и висина накнаде за уређење, онда се добијаја износ од преко 800 хиљада евра, што није занемарљива цифра и, у најмању руку, тим новцем могу се направити арж ошт веу лице.

- Град инвестира у изградњу инфраструктуре новцем који приходује продајом локација и уређењем грађевинског земљишта. То су једини реални извори прихода Предузећа за изградњу града. Као грађанин и Крагујевчанин могу да изразим жаљење што је неко злоупотребљен и поведен погрешним путем без праве информације, к ажем ерџан.

Иначе, парцела исте површине, која се налази у наставку, изнад полигона, продаја је на лицитацији у октобру прошле године, такође, за градњу пословно-стамбеног објекта. Купац је Владисав Милентијевић из Зубиног Потока, који је одмах по лицитацији исплатио комплетан износ од преко 400.000 евра за ову локацију. Уговор је склопљен крајем јануара, а инвеститор је у фази прикупљања документације и по закону има обавезу да почне градњу у року од тридесет дана.

■ Заинтересовани инвеститори

Осам спорне локације, 20. јула у закуп на 99 година нуди се једна која се налази код доњег кружног тока, на уласку у Крагујевац, површине од 60 ари, по почетној цене од 1,36 милиона евра. За њу су заинтересовани инвеститори који намеравају да на том месту граде бензинску умпу.

Наредна локација намењена продаји је „Кружни ток 2” и део је Плана детаљне регулације „Радна

зона Црвена звезда”. Површина је 35 ари, а почетна цена 945 хиљада евра. На локацији „Сервис 2” у закуп ће бити понуђена парцела од 45 ари за градњу пословног објекта, а почетна цена је око пола милиона вра.

У Старој колонији уступају се две локације. Једна се налази испод хиподрома, поред новосаграђених зграда, површине једног хектара, по цене од најмање три милиона евра. Друга је од 50 ари, а цена ара је 30 хиљада евра, као и уп ретходномсл учјује.

Наредне две мање парцеле, код „Милодуха” и на „Бубњу”, практично су докомплетирање постојећих локација. Прва је предвиђена за дограмадњу управног и административног дела објекта, а другаз ап аркиралиште.

У индустриској зони продаје се један хектар земљишта за изградњу пословног објекта по цене од 400хи љада вра.

Ништа мање није занимљива ни парцела у Сушици, код „Блажекса”, где се налазила мала пијаца. Површине је 3,2 ара, а почетна цена на 20 хиљада евра. Према плану детаљне регулације, ту је предвиђена градња двоспратног пословно-стамбеног објекта.

Директор Предузећа за изградњу каже да одређена локација може да буде на лицитацији тек пошто се претходно утврди да ли постоји заинтересованост инвеститора, како се не би беспотребно плаћали трошкови оглашавања. Уколико постоји интересовање, пракса је да град током преговора понуди неколико локација којима располаже, а инвеститори се изјасне о својим намерама. Дешавало се да се по неколико њих појави на лицитацији за исту локацију, па се постигне и три пута већа енао дп очетне.

Г. БОЖИЋ

ЗАВРШЕНДУ РЂЕВДАНСКИ РСТ

ПатријархИ рињеј нао свештењу

Сви радови на изградњи Ђурђевданског крста завршени су прошле суботе, а окончано је и уређење зелене површине и постављени рефлектори. Предвиђено је да 26. јула крст освешта патријарх Иринеј.

Крст се налази на доњем кружном току на улазу у Крагујевац, висине је 18 и распона 11 метара. На предњој страни налази се икона Христовог распећа, висине шест метара, док је са друге стране икона Светог Ђорђа, заштитника и славе града, пречника 2,6 метара. За спровођење процедуре градње крста било је задужено

Предузеће за изградњу града. Вредност радова износи седам милиона динара, а сва средства обезбеђена су из донација.

Према речима директора Предузећа за изградњу Вељка Мерџана, идеја је да сви кружни токови у граду, којих ће бити укупно пет, пошто се ураде и саобраћајнице у Коридорима, буду адекватно популени симболима града. Наредни за уређење је кружни ток код „Метроа”, а планирано је да у се у њему налази обележје аутомобилске индустрије, које и какво још се не открива за јавност.

Г. Б.

ИКОНАХ РИСТОВОГ АСПЕЋА

ИКОНАС ВЕТОГДО РДА

ГРБГР АДАНА П ОСТАМЕНТУ

ИНСТИТУТ ЗА
ЈАВНО ЗДРАВЉЕ

Анализе у пола цене

До краја августа житељи града и околине моћи ће да тестирају воду за пиће, храну коју производе, али и запраше своје станове и травњаке у пола цене, како би предупредили опасности које „вребају“ током лета

Tрећина Крагујевчана пије воду из бунара или локалних водовода чији квалитет није доволно испитан. Храна се у летњим месецима лако квари, а из траве „вребају“ крепели, комарци и амброзија. Све ово су фактори који представљају додатни ризик за здравље током лета, на које Институт за јавно здравље жели да упозори Крагујевчане.

Корак више који је ова институција учинила је смањење трошкова различитих анализа, као и запрашивања. До краја августа житељи града и околине моћи ће да тестирају воду за пиће, храну коју производе, али и запраше своје станове и травњаке у пола цене.

- На територији града и околине употреби је око 3.000 бунара, чак 18,4 одсто становништва снабдева се водом за пиће на овај начин. На жалост, само 300 је редовно контролисано, пошто је грађанима препуштена одлука да ли ће вода бити испитана или не. При том, већина бунара из који грађани пију воду својом локацијом и начином градње не задовољава минимум санитарно-техничких услова, каже др Јелка Ранковић из Института за јавно здравље.

Најчешћи проблем бунарске воде је присуство бактерија и микроорганизама, попут ешерихије коли, колиформних бактерија и стрептокока фекалног порекла.

- Од хемијских параметара најчешћи ризик представља повећана концентрација нитрата. Како би ризици били избегнути одлучили смо да услугу контроле воде за пиће појефитним. Поред одговарајуће хемијске и микробиолошке анализе, власници бунара

ЛЕТИ СУ МЛЕЧНИ ПРОИЗВОДИ ЛАКШЕ КВАРЕ

могу да добију савет како да реше проблем и воду учине квалитетнијом. Акција ће трајати до краја августа, а цена анализа је 1.100 динара, каже др Ранковић.

Велики ризик по здравље током летњих месеци представља неисправност животних намирница. Институт редовно контролише намирнице које се продају на тржиштима, поготово млечне производе.

- На жалост, Крагујевчани се сиром и кајмаком не снабдевају само са контролисаних тржишта и продајних места, већ их купују и директно од производника, а присутна је и ванпијачна продаја. Купци би требало да буду опрезни, пошто је око 30 одсто сира и кајмака на тржиштима које се редовно контролишу неисправно, а међу неконтролисанима је проценат сигурно много већи, каже др Нела Ђоновић из сектора контроле намирница Института за јавно здравље.

И анализе исправности производа моћи ће да се ураде током лета у пола цене, односно за 1.800 динара.

М. ОБРЕНОВИЋ

„КРАГУЈЕВАЧКА ИНИЦИЈАТИВА“ Подршка Медијској студији

Према оцени радио и телевизијских кућа окупљења у „Крагујевачкој иницијативи“, у предлог регулисања медијске сцене у Србији, поштујући европске стандарде, по први пут је утвђена реалност. Зато су представници ових кућа из Ниша, Крагујевца, Панчева и Новог Пазара, на састанку који је одржан у оквиру јавне расправе у Крагујевцу, подржали Медијску студију коју је, у сарадњи са експертима Европске комисије, недавно представило Министарство културе.

Подсећајући да је ова група медија указивала на проблематичну приватизацију у овој области, због чега су многи локални и регионални медији угашени, „Крагујевачка иницијатива“ наглашава да препоруке Медијске студије промовишу јавну мисију на којој, кроз разноликост и управнотеженост програмских садржаја, новинарско изражавање у складу са стандардима, као и ограничен комерцијални простор, иначе, почивају локални и регионални медији који нису приватизовани.

У саопштењу за јавност се, такође, додаје да овај документ по први пут намеће тему децентрализације медијског простора у Србији, подразумевајући постојање јавног сервиса Србије, али и самосталних регионалних јавних сервиса и њихових програмских партнерица у оквиру националног јавног сервиса.

М. Ц.

АКЦИЈА УДРУЖЕЊА ЖЕНА „ПЛЕТЕНИЦА“

Креативне руке инвалида

У Великом парку, 9. јула, одржана је друга по реду манифестација „Креативне руке“, намењена корисницима Клуба младих особа са инвалидитетом из Крагујевца, а уз помоћ Удружења жена „Плетеница“ и Студија за учење енглеског језика „Врапац“.

У току радног дружења млади су осликалари предмете од стакла заједно са децом „Врапца“ и заинтересованим суграђанима, научивши нове технике цртања на стаклу.

Овај пројекат има за циљ развијање креативних способности младих са инвалидитетом, унапређење квалитета њиховог живота, подизање свести заједнице о људским правима ових особа и њихово брже интегрисање у заједницу.

Планирано је одржавање још две радионице, а 3. децембра, на Међународни дан особа са инвалидитетом, и велика изложба радова.

Е. Ј.

КАЗНА И ЗА КРАГУЈЕВАЧКУ АГЕНЦИЈУ

Медитеран травел остао без лиценце

Туристи који су се запутили у Шпанију остали су без смештаја, док је путовање за Сицилију отказано, али новац није враћен. Детаљнијих информација о судбини власника нема, јер је једини крагујевачки туристички инспектор - у Грчкој на летовању

Готово да последњих десетак година ниједна туристичка сезона није прошла а да није било проблема са неким од дистрибутера „незаборавних“ летовања по Грчкој, Турској, Египту, а међу њима је било и оних познатијих широј јавности.

Последњи у низу је случај туристичке агенције „Конте“ из Београда која је путнике оставила без смештаја у Египту, услед чега јој је од стране Туристичке инспекције укинута лиценца. Међутим, некако је незапажено прошла вест да су осим ње лиценце изгубили и агенција „Ла бон“, такође из Београда, али и „Медитеран травел“ из Крагујевца.

„Агенција „Медитеран травел“ је отказала већ започето путовање „Шпанија-Португалија“ од 30. априла до 16. маја услед неизмирених финансијских обавеза према инопартнерима и није обезбедила смештај и услуге. Осим тога, агенција је пет дана пре почетка путовања на Сицилију од 29. априла до 8. маја обавестила путнике да се за путовање пријавио минималан број путника, услед чега је путовање отказано, али раније уплаћен новац није враћен, навели су, између остalog, у својој званичној изјави државни секретар за туризам Горан Петковић и главни туристички инспектор Стојан Аризоновић.

Покушаји да успоставимо контакт са власником „Медитеран травела“ пропали су, а на улазу где су некад биле просторије агенције очакено је обавештење да се локал издаје. По речима продавачице из суседне радње, агенција је променила локацију пре око два месеца, отприлике управо онда када су путници остали без својих аранжмана, али и новца. И мада се путем званичних бројева телефона не може доћи ни до кога из агенције, интернет страница „Медитеран травела“ је и даље у функцији, а међу понуђеним дестинацијама је и „Сицилија – 10 дана бус“, уз констатацију да је агенција чланица ЈУТЕ од самог оснивања, 2001. године.

На питање да ли је власник агенције вратио новац, као и да ли је уопште нађен или приведен, попут колеге из агенције „Конте“, у прес служби при Министарству економије и регионалног развоја, иако су чврсто обећали, одговор нисмо добили. То смо покушали и од крагујевачке туристичке инспекције, али смо најшли на закључана врата, јер је једини крагујевачки туристички инспектор тренутно на тронедљном одмору у Грчкој, што је и разумљиво јер је, ипак, шпиц сезоне. Стога уколико неко буде имао проблема са агенцијама у наредних двадесетак дана мораће да се стрпи, али ће зато по повратку инспектора моћи приде да добије информацију из прве руке преко које агенције је летовао. Та је 100 одсто поуздана!

Н. СТЕФАНОВИЋ

ПРОСЛАВЕ

Први рођендан Радија „Златоуст“

Радио „Златоуст“ Епархије шумадијске обележио је 12. јула, на Петровдан, прву годишњицу рада. Том приликом одговорна уредница Радија Гордана Јоцић подсетила је да се овај медиј разликује од других по томе што припада цивилном сектору и што је специјализован за верске теме.

- Ми смо основани првенствено са циљем да испуњавамо мисију хришћанске, односно православне цркве. Током прошле године реализовали смо 18 различитих емисија у сопственој продукцији, преносили литургије и друга богослужбе, угостили бројне саговорнике из земље и иностранства, а на питања слушалаца током целе године одговарали су свештеници Шумадијске епархије. Захваљујући Медицинском факултету, наш програм се од марта ове године емитује и на интернету, каже Гордана Јоцић.

Из области културно-образовног програма реализовано је 11 емисија, које су се бавиле проблемима наркоманије, алкохолизма, никотинске и других облика зависности, затим социјалним, еколошким и темама о здрављу.

У другој години рада, из „Златоустог“ најављују још квалитетнији програм и јачање веза са архијерејским намештвима.

Г. Б.

ГРАДСКИ ПРОЈЕКТИ ЗА ПОДСТИЦАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ИНДУСТРИЈЕ

Станови и јефтинији затворени базени

Закон о подстицају грађевинске индустрије створио је услове да град, уз учешће државе и повлашћене банкарске кредите, реализује одавно планиране пројекте. Конкурише се за изградњу затворених базена, чија ће цена изменом пројекта бити преполовљена, као и станова у Старој радничкој колонији, источне трибине Градског стадиона и зграде Хитне помоћи

Пише Александар Јокићевић

Град је у условима економске кризе, код Владе Србије, односно, надлежних министарстава, конкурише за изградњу затворених базена, станова у Старој радничкој колонији, источне трибине стадиона „Чика Дача“ и зграде Завода за хитну помоћ, на одавно одреженој локацији преко пута Правног факултета.

Спремност се огледа у томе што за сваку од поменутих инвестиција већ постоји главни пројекат, или се тренутно ради препројектовања како би се прилагодиле новим условима. Како објашњава члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић, ови пројекти треба да постану рационалнији, јер је чињеница да је економска криза онемогућила реализацију финансијских захтевних градских инвестиција које су у претходном периоду, из године у годину, најављиване.

Одлучено је да град у оквиру својих започетих пројеката конкурише код Министарства за прос-

ПЛАНИРАНА РЕКОНСТРУКЦИЈА ИСТОЧНЕ ТРИБИНЕ

НЕБОЈША ВАСИЉЕВИЋ

торно планирање, али и код Министарства за спорт и омладину, Министарства за науку и технолошки развој и Министарства здравља да кроз подстицајне мере, које обезбеђује нови закон, напокон реализује за град значајне инвестиције.

■ Рационалнији базени

Услови за подстицајне мере државе су познати. Неопходно је обезбедити 10 одсто од висине инвестиционих средстава, а остатак инвестиције покрива се кредитом са грејс периодом од годину дана и периодом отплате од пет година, али не под комерцијалним, већ под повлашћеним условима, с тим што се за половину тог кредита задужује град, а за другу половину држава. Неопходно је и да 70 одсто грађевинских материјала буде произведено у Србији, као и да извођачи радова буду домаћа предузећа, с тим што предност имају локалне фирме.

Према постојећем главном пројекту за изградњу затворених базена требало је издвојити изме-

кадашња предрачунска вредност ове значајне инвестиције је, ипак, изузетно висока. Зато је и започета израда новог идејног пројекта. По првобитном пројекту је било предвиђено 3.500 квадрата за пратеће садржаје, попут куглане или VIP салона, али ће се рационализацијом умањити пратећи капацитети, док ће сам базен остати исти, олимпијских размера. У淑шини, постављен је оквир да целокупна инвестиција кошта највише три милиона евра, наглашава Васиљевић.

■ Станови уместо локала

Следећи пројекат, који је град означио бројем два на листи приоритета за овај конкурс је станови градња у Старој радничкој колонији. Према Васиљевићевим речима, већ четири месеца се преговори са Министарством за науку и технолошки развој да делом учествују у некадашњем пројекту Градске стамбене агенције. Реч је о локацији поред Основне школе „Станислав Сремчевић“ где већ требало изградити четири

ћу осам и девет милиона евра. Такав распон по предрачуни Небојша Васиљевић образлаже курсном разликом, јер је у време израде пројекта један евро вредео 78 динара.

- Пројекат затворених базена у Великом парку ће бити рационализован на уштрб првобитно планираног пратећег пословног простора. У условима рецесије не-

ће да су починили кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога.

Претпоставља се да су се Ања М. и Миленко Ж. удружили ради препродаје опојних дрога, те да су од априла ове године уживаоцима на подручју општина Аранђеловац и Топола продали око пола килограма хероина. Полиција је у стану у Рудовцима, код Ање и Миленка, пронашла 22,37 грама хероина упакованог у најлонске кесице, 30 таблета „диазепама“, 27 таблета „тродона“, дигиталну вагицу, као и новац у износу од 230 евра, за који се претпоставља да потиче од продаје дроге.

Сумња се, такође, и да је Милан С. наркоманима из Крагујевца продао хероин, као и да је поред Велике Мораве засадио седам биљака индијске конопље, од које је произвео марихуану. Код њега је полиција пронашла 20,19 грама марихуане у сувом стању и седам таблета „лорезапама“, док је код Ненада С. пронашла пакетић хероина, који је без икакве новчане надокнаде добио од Милана С.

E. J.

Туча браће због гробља

Љубиша С. (61) из Лапова, 12. јула, лишен је слободе и приведен истражном судији Основног суда под сумњом да је нанео тешке телесне повреде брату од стрица. Након саслушања истражни судија донео је решење о притвору.

Претпоставља се да је Љубиша С., 1. јула ове године, када је код њега дошао блиски рођак због неспоразума око изведенih радова на гробљу, више пута ударио песницом по глави и телу. Колико је био „нежан“, најбоље говори податак да му је том приликом поломио очну дупљу са дислокацијом, због чега је задржан на лечењу у овдашњем Клиничком центру.

Иначе, у полицијском саопштењу се наводи да су Љубишу С. ухапсили пошто су имали сазнања да је планирао да побегне код супруге у иностранство.

Давио супругу

Против тридесетвогодишњег С. С. из Лапова полиција је поднела кривичну пријаву тужилаштву због постојања осно-

ва сумње да је починио кривично дело насиље у породици. Након привођења и задржавања у полицијским просторијама Полицијске станице у Лапову, он је 9. јула приведен судији за прекршаје, који му је одредио притвор у трајању од 60 дана и одмах га упутио на издржавање исте.

Наиме, све указује на то да је С. С. претходног дана у породичној кући, у видно алкохолисаном стању, вређао супругу и претио јој, чврсто је стежући за врат. То није промакло његовом очу, па је прискичио да заштити снаху. С. С. је супругу отео телефон и почупао каблове, када је покушала да позве полицију у помоћ.

Иначе, ово није први пут да С. С. злоставља супругу, јер су против њега раније поднете још две кривичне пријаве због истих кривичног дела.

У самоодбрани потегла нож на супруга

Због насиља у породици, 9. јула лишен је слободе и приведен истражном судији

дији Основног суда супружници З. М. (37) и Б. М. (45) из околине Раче. Има индиције да је З.М., 8. јула, у вечерњим сатима, у алкохолисаном стању дошао у кућу невенчане супруге Б. М., викао на њу, рукама је хватао за врат и више пута песницама ударио по глави. Она је, у самоодбрани, дохватила кухињски нож и убила га у stomak.

Рањеном супругута указана је лекарска помоћ у Клиничком центру, где су и констатоване лаке телесне повреде. З. М. је задобио убодну рану у пределу левог грла.

Ухапшена група препрдаваца дроге

У протеклих недељу дана, припадници криминалистичке полиције ухапсили су више особа за које се претпоставља да су се бавили организованом препродајом наркотика. Слободе су лишени и приведени истражном судији Вишег суда Ања М. (29) из Копљара код Аранђеловца, Миленко Ж. (59) из места Рудовци код Лазаревца, као и Крагујевчани Милан С. (34) и Ненад С. (38), због постојања основа сум-

КОМУНАЛНИР АДОВИУ ГР АДСКИМНА СЕЉИМА

Завршена Улица Азар М ићуновића

Поредгла внеу лице крозна сељев иногради завршенај еи реконструкција Босанскеу лицу Сушици, а за почели радовиу У лицу Г рада Питешијау Б ресници ина стављениу У лицу 9. маја јау Б елошевцу. Планирајусер адovi нау лицамау Е рдечуи Станову

Aлије град презадужен тема је о којој полемишу позиција и опозиција. Било како било, град не одустаје од започећих великих пројекта, магистралних путева, прилаза граду, индустриске инфраструктуре. Али, упоредо ће се наставити и комунална изградња по градским насељима, која је веома значајназа гр ађане.

Тако су крајем претходне седмице завршени радови на реконструкцији Улице Лазара Мићуновића, кључне кроз насеље Виногради, и очекује се да буде пуштена у саобраћај одмах након постављања сигнализације. Поред кишне канализације и реконструисане водоводне мреже читавом дужином обе стране ове саобраћајнице урађени су тротоари, чиме је један од највећих проблема овог елагр адар ешен.

Град је за ову инвестицију из

буџета издвојио укупно 33 милиона динара. Вредност радова на водоводној линији је осам милиона динара, док су радови за 700 метара асфалта ширине 7,5 метара вредности 25 милионадинара.

За Винограде је од значаја и ново решење раскрснице улица Вукице Митровић и Букурешке, које се уливају у реконструисану саобраћајницу Лазара Мићуновића,

БОСАНСКА ЛИЦА ПУШТЕНА УС АОБРАЋАЈ

УЛИЦА АЗАРАМ ИЋУНОВИЋА ЕКАП ОСТАВЉАЊЕ СИГНАЛИЗАЦИЈЕ

али до сада нису имале додирних тачака. Напонко се може рећи да представљају путну целину, чиме се омогућава боља проходност саобраћаја.

Према информацијама из Предузећа за изградњу града недавно су окончани и радови у Босанској улици у Сушици. Реконструисана је водоводна линија и изведени су нови прикључци, што је коштало око седам

милиона динара, а 21 милион утрошен је на асвалтирање 560 метара улице и тротоара. Овог тренутка ради се други део Улице Града Питешија у Бресници дужине један километар, за шта је издвојено 48 милиона динара, док је први део, дужине 300 метара реконструисан током 2008. године.

У плану је да се ове године настави са реализацијом значајних пројеката. Тако је у току и реконструкција Улице 9. маја кроз Белошевац, где се раде преостала два километра овог магистралног пу-

та према Јагодини. Радови се су финансирају са Јавним предузећем Путеви Србије, а реч је о деоници од пруге у Пивари до школе у Белошевцу. Поставља се нови асвалт и кишна и фекална канализација са прикључцима, а вредност ове велике инвестиције је 165 милиона динара. Занимљиво је, међутим, да се око 250 метара пута, од бензинске пумпе до Криве Ћуприје, неће радити у пуном профилу. То је условљено крупнијим развојним плановима, јер треба сачекати изградњу тунела будуће Јужне обилазнице, кад год то буде било.

Планирана је и реконструкција саобраћајница кроз Ердеч. Ове године радиће се први део Улице Партизанских курира дужине 540 метара, од моста код Фабрике аутомобила до насеља. Требало би да у програму буду и прошле године започете улице Гандијева и Бранка Ђорђића у Станову. Ипак, остаје дилема, јер је Предузеће за изградњу града сучено са проблемом који није решен. Наиме, било је предвиђено да након прве фазе радова буду изведени прикључци на изграђену фекалну канализацију, али, према речима директора Вељка Мерцана, грађани се не одазивају. Он наглашава да прикључак није добра воља, већ, заправо, законска обавеза грађана да у року од шест месеци од изградње линије обаве прикључење кућне канализације. То је и услов да би се улице асфалтирале, али и даље нема помака, тако да је у превазилажење проблема укључена и градска Управа за инспекцијском ослове.

А.Ј ОКИЋЕВИЋ

ОКОНЧАНК ОНКУРС ЗА ОМУНАЛНУП ОЛИЦИЈУ

Обука, па по сао

Град Крагујевац и градска Управа за инспекцијске послове расписали су конкурс за запошљавање 20 комуналних полицајаца који ће морати да прођу и двомесечну стручну обуку. Конкурс је објављен у листу „Послови”, на сајту Националне службе за запошљавање и сајту града са роком важења до среде, 14. јула. У време закључења овог броја „Крагујевачких”, 13. јула, нису се могли добити прецизни подаци о одзиву незапослених суграђана, али је наглашено да град тражи десет комуналних полицајаца са високом стручном спремом, четири са вишом и шест са сајр едњима тепенома тручности.

Високо стручни кадрови, друштвеног или природног смера, треба да имају једногодишње радно искуство, док је за оне са средњом стручном спремом потребно радно искуство од најмање шест месеци у сопственој трци.

Начелник Управе за инспекцијске послове Душан Жупљанић подсећа да је то први јавни конкурс за комуналне полицајце после интерног, који је спровела локална самоуправа међу својим радницима, али неколицина пријављених кандидата није испуњавалају слове.

- Ово је прва фаза запошљавања комуналних полицајаца, који би требало да почну да раде од октобра ове године. Након конкурса кандидати ће засновати радни однос на одређено време, а осим доказа о стручној спреми неопходно је лекарско уверење о психофизичкој способности за обављање тражених послова. Иако старосна граница није одређена, предност ће имати кандидати старији до 35, евентуално 40 година. Након тога мораће да прођу стручну обуку у Кули или Сремској Каменици од 200 часова теоретске и 200 практичне наставе, и да положе испит. Тек после тога они који положе биће запослени на неодређено време, наглашава Жупљанић.

Поред уобичајених услова да је кандидат држављанин Србије и да има проверену психофизичку способност за обављање послова

комуналног полицајца, неопходно је и да лице није осуђивано за кривично дело на безусловну казну затвора од најмање шест месеци, или за кажњиво дело које га чини неподобним за обављање послова у државном органу, да се против пријављеног кандидата не води истрага, али и да му раније није престао радни однос у државном органу, а уколико естетр ебао бразложитир азлог.

Недавно, када је био расписан интерни конкурс Градске управе, очигледно због необавештености, али и велике заинтересованости суграђана, на адресу Скупштине града пристигло је, неважећих, 400 пријава од кандидата који нису запослени у Скупштини града, па су самим тим били дисквалифицивани. Овог пута, како се могло чути од самих кандидата, многи су одустајали од предаје потребне документације јер је цена лекарског прегледа преко 6.000 динара. За некога ко тражи посао, а потпуно је неизвесно хоће лига и да обити, к оментарисало се, м ногој е.

Иначе, Крагујевац с обзиром на број становника треба да има укупно 36 комуналних полицајаца, али одлучено је да се у формирање нове службе уђе фазно. Иако су комунални полицајци новост у Србији и нико не може рећи како ова униформисана лица делују у пракси, према усвојеним прописима надлежни су за одржавање комуналног реда, контролу примене прописа из области комуналне делатности, надзор у јавном градском, приградском и такси саобраћају, за заштиту животног редине и ултурних обара.

- Они не ноше оружје, али имају пендрек и лисице и могу да приме силу, приведу лице, дају упозорења, усмена наређења, али и да провере идентитет лица и врше видеонадзор, на води Жупљанић.

Град, уствари, по први пут добија локалну полицију. Комунални полицајци ће, када се процени да је то потребно, асистирати комуналним, саобраћајним, грађевинским и осталим инспекторима.

А.Ј.

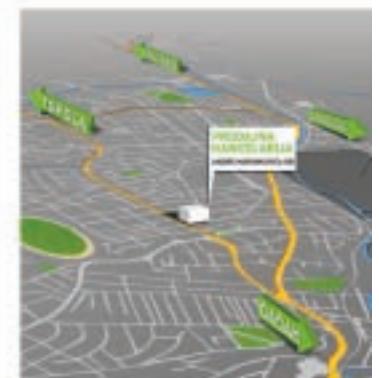
GLOBAL KOLONIJA

NOVI STIL ŽIVOTA U SRCU KRAGUJEVCA

**PRODAJNA
KANCELARIJA**

**034 353 506
065 20 68 442**

- ▶ www.globalkolonija.rs
- ▶ prodaja@globalkolonija.rs
- ▶ www.cbre.co.rs

CBRE
CB RICHARD ELLIS

EKSKLUSIVNI ZASTUPNIK PRODAJE

ДЕВОЈЦИЦАО БОЛЕЛАО ДРЕ ТКЕБ ОЛЕСТИ

Мајкај еМ иленинчи тавсв ет

Мојад евојчица, к оја
јео болелаод
митохондријалне
болести, немо жед а
ходаи го вори, а
инвалидскак олица
којај ед обила
прошлего динеса да
су јој мала, каже
мајкај ванкајев тић,
највишесежа лећи
нане разумевањеи
дугепр оцедуресв уда
где би требало да
добијео лакшањаза
својуси туацију

Пише Маргита Цветковић

Jако налазимо кућу у Улици Филипа Кљајића у којој живи Иванка Јевтић, са којом смо, по препоруци колеге, договорили разговор. У броју 105, у изнајмљеном стану, са мајком Радом и ћерком Миленом, бори се ова млада жена. Бори се са разнозним животним недаћама, а највише са болешћу своје девојчице. Шест и по година, колико има Милена, Иванка не може да предахне и опусти се попут мајки које имају здраву децу. Двадесет четири часа бди над њом, разуме сваки њен поглед, неартикулисани глас, мимику, врсту плача... За њу нема веће среће од чињенице да је њена Милена, упркос свему, а поготово предвиђањима лекара, и даље жива. Само је то важно за

мајку Иванку, тридесетогодишњу Крагујевчанку коју живот нимало нијема зио.

■ Проблемип редп ороћај

У пространој соби, скромног покућства или изузетно уредној, затичемо девојчицу која изгледа много крупније од својих вршњака. Седи на кревету, „заглављена“ између сточића и велике корпе пуне играчака, са мобилним телефоном у руци из кога се чује позната песма. Неповерљива је према гостима, али је познати гласови маме и баке брзо умирују.

ОБОЛЕЛА ДЕВОЈЦИЦА МИЛЕНА СТЕФАНОВИЋ

То је Милена Стефановић, девојчица оболела од митохондопатије, ретке болести нервног система. „Лекари су ми рекли да се на хиљаду рођених беба ова болест јави код једног“, каже Иванка, додajuћи да је њеној девојчици оштећена способност за психомоторику. Она не може да хода, говори, сама да једе, обавља личну хигијену... Милена је стопостотни инвалид. Мама се са њом споразумева мимиком и – љубављу.

Мучан је и тежак пут којим је Иванка прошла последних шест и по година. Живела је са супругом у Баточини, где је била удата. Почело је са „пренесеном“ трудноћом, несавесним лекаром који није хтео даје прими у породилиште упкос томе што је „била у десетом месецу трудноће и што више није осећала бебу“ и што је, тек након што је њен супруг (намерно) разбио стакло на улазу, како би дошла милиција, примљена на одељење. И тамо је свашта преживела, а када је, коначно, родила девојчицу, тешку четири и по килограма, уплашила се када су јој рекли да њена беба спава 15 сати!?

- Изашла сам из породилишта после три дана, са отпушном листом на којој је моја беба имала оцену десет. Када смо је први пут купали, схватила сам да нешто није у реду у реду са њом, мада ми је то прво дете. Некако ми се мигољила из руку, попут рибе, не реагујући

како сам очекивала да беба треба да реагује. Када ми је сутрадан дошла патронажна сестра, замолила сам је да је погледа, али она је рекла да неће да је буди и да је све у реду. Више никада није ни дошла, прича Иванка, настављајући да описује сопствених одомукова.

Ишли су од лекара до лекара, чекајући на упуте, резултате анализа, прегледе скенером, магнетном резонанцом... Време је пролазило, а лоше вести су сустини

МИЛЕНА СА МАЈКОМ ИВАНКОМ И БАКОМ РАДОМ

зале једна другу. Свашта је доживљавала, па и покуде које је добијала од специјалиста да није добра мајка. „Видиш ли какво ти је дете, шта си чекала до сада?“

■ Куд год крене - препреке

Морала је Иванка стално да повиљавала исту причу како је, од самог Милениног рођења, тражила помоћ и праву дијагнозу, али да је, бог зна зашто, до тога тешко, и што је још горе, веома споро стизала. А и када је сазнала какву болест њена девојчица има, прогнозе су биле застрашујуће: умреће у тој итог одини...

- На срећу, те прогнозе се нису обистиниле и, као што видите, мала Милена је жива. Негујем је и пазим колико могу, остављајући је саму само кад морам. Уз њу сам 24 часа, јер чим је оставим са неким, њено стање се погорша и после морам да уложим пуно труда

да је повратим, прича њена мајка.

Да једна несрћа никада не иде сама, потврђује и Иванкин случај. Брак јој се распао, због чега је морала да се врати у Крагујевац код мајке.

- Тата ми је умро још док сам била мала, тако да живимо, заједно са братом, у изнајмљеном стану. Мама прима породичну пензију, брат је незапослен и ради, када има послана, на грађевинама, а мени су свезане руке пошто морам стално да буду уз дете. Миленин отац (чije презиме носи девојчица) плаћа алментацију од 7.000 динара и то је уз помоћ за туђу негу, све од чега живимо, прича Иванка.

Не жали се ова млада жена на беспарицу и тешку социјалну ситуацију у којој је, али јој много теже пада сазнавање да до свега до чега треба да дође, борећи се за своју ћеркицу, наилази на многобројне препреке. Ето, рецимо, пошто Ми-

Андрији Томићу потребно је 4.500 евра за операцију десног ока, на које не види чак 96 одсто, које његова породица није у стању да обезбеди

IIести рођендан Андреја Томића, који је његова породица обележила 5. јуна, није био налик на остале, јер је само двадесетак дана касније малишан морао на операцију десног ока. Додуше, дечак је, заједно са осмогодишњим братом Стефаном и петогодишњом сестром Емилијом, био у правом слављеничком расположењу, али су зато мама Марија, бака Боркица и јука Слободан и те како били забринути. Знали су да од чак четири хируршка захвата, у београдској Специјалној болници „Свети Вид“, зависи даља судбина Андрејиног ока.

- Мој син има високу слабовидност, 96 одсто, на десном оку, на које понешто види само на удаљености до 20 сантиметара, а ван тога је потпуно слеп. Имала сам како тежак порођај и одмах по рођењу приметили смо да нешто није у реду, јер му десно око скреће пут унутра. Одмах смо га водили код офтальмолога, тражећи помоћ у разним специјализованим здравственим установама. Лекари су нам, најпре, рекли да је у питању катаракт, а касније да му је оштећен нерв и да му ништа не може помоћи. Тек када само отишли у приватну болницу „Свети Вид“, сазнали смо да Андреји можемо

АПЕЛЗ АП ОМОЋД ЕЧАКУК ОЛИНЕ В ИДИ

Да шестогодишњи Андреја прогледа

МАМА МАРИЈА СА АНДРЕЈОМ, СТЕФАНОМ И ЕМИЛИЈОМ

спасити око, прича дечакова мама Марија.

Малишану је претило не само слепило, већ и „искакање“ десног ока, због чега је најпре ваљало урадити четири хируршка захвата, како би се спречило погоршање. Зато су стручњаци „Светог Вид“ Андреји у јуну урадили скиеропластику десног ока у циљу заштите и јачања структуре задњег пола очне јабучице и та интервен-

ција је коштала 134.000 динара. Андрејина мајка каже да су ти хируршки захвата дечаку били заказани још у априлу, али да нису имали паре. Када више нису знали шта ће, у помоћ је притекао Андрејин јујак Слободан Стефановић, иначе сликар, који је скупљао новац за одлазак у Италију на усавршавање, од кога је одустао и платио ечакуоперацију.

- Лекари у „Светом Виду“ рекли

су нам да је потребно обавити истовре- мено још две интервенције на десном оку, које дају наду да ће

Новац за лечење Андреја Томића може се уплатити на текући рачун у Еуробанци ЕФГ, на име Боркица Стефановић, број 250-4010049861500-08

мој син моћи да види од 50 до 75 одсто и за које нам је потребно 4.500 евра. Проблем је што ми те паре немамо, а контрола у „Светом Виду“ нам је заказана за 21. јул и могуће је да нам веома брзо закажу операцију, објашњава забринута андрејинам ајка.

Ова млада жена, мајка троје деце, живела је до пре годину дана у Старом селу код Велике Плане. Након развода, вратила се у Крагујевац, код мајке Боркице Стефановић, у чијем стању живи са децом, сестром и братом. Она је тренутно незапослена, а мајка јој је оперисана од карцинома. Живе веома тешко, али не губе наду да има добрих људи који ће помоћи Андрејид ап овратив ид.

- Иако смо разведен, мој бивши супруг је добар отац, али ни он није у стању да помогне нашем детету. Редовно шаље новац за децу, али то није довољно, каже Марја.

Тешког срца је пристала да се обрати јавности за помоћ, јер јој је било понижавајуће. лично је обилазила многе фирме и обраћала се људима за које је мислила да могу одвојити нешто новца покушавајући да објасни колико јој је потребна помоћ за сина. Боли је неразумевање и несасећајност појединца, али кад помисли на свог плавокосог дечака како безбрежно јури са осталом децом, прогута кнедлу и настави даље. Не губи наду, јер верује да има добрих и племенитих људи који же-

лена има право на бесплатне пелене, Иванка најпре мора да оде код лекара опште праксе по упут за психијатра, који одређује број пелена, да би се, потом, опет вратила код лекара опште праксе, па онда отишла у социјално да овери. Тако Милена добије 60 пелена за месец дана, што јој није доволно. Са друге стране, када је остави три-четири сата саму, са баком, девојчица доживи трауму и Иванки после треба и те како времена и много труда да је врати у претходно стање.

- Милена има 40 килограма и пре годину дана добили смо колица, преко социјалног, која су јој сада мала. Невоља је што наредних пет година немамо права да добијемо друга колица. Тражила сам и неку ходалицу, али нисмо успели. Беспомоћна сам, јер је потребан заиста изузетан напор да је обучим, нахраним и радим вежбе, причаји банку.

Поред тога што је девојчици потребан посебан начин спремања хране, проблем представља и њено одевање, али мама каже да се сналази тако што гардеробу купи за себе, па је онда „дотера“ за ћерку. Ишли су њих две и у бању, где је Милена радила посебне вежбе, али јој се тамо погоршавало стање.

Иванки очи засијају кад Милена покаже како се радује док слуша музiku, држи мобилни телефон или гледа рекламе на телевизији. Можда би још више напредовала када би имала ходалицу или инвалидска колица...

Има ли добрих људи у овом граду, удружења или фирми, који би овој девојчици и њеној мајци помогли да олакшају живот? Живот пун бола и неизвесности, али бољат љубављу. Оном коју само мајка може да осећа кад зна да јој је дете тешко болесно и да, не дај бо же, мо жеу мртвиг ако дину, д ве...

Свака врста помоћи је добродушла овој породици, а уколико неко жели да види Милених осмех, и ручице које пружа, када јој се обрати мама, може се јавити редакцији или позвати Иванку Јевтић на телефон број 061/18-27-076.

НЕПРИЈАТНОСТ КУСТВОЈЕ ДНОГБ РАЧНОГП АРАС АК РАГУЈЕВАЧКИМ „МЕГАО ГЛАСИМА”

Лажнио глас з а иништимног ружење

Узна вођењеи менаи бројевамо билних телефона, у рубрици „личник онтакти“, стојитец ст „о збиљан партр ажир ади интимног ружења симпатичанпа р“, а зата каво галсд воје младих Крагујевчана сазналису тек к ада супо челид ад обијају изненађујуће поруке“. Изно вина нема од говора

Пише Никола Стефановић

Није новост да је лажних огласа одувек било, а такви случајеви најчешће заврше у шаљивим вестима које се касније препричавају у друштву. Ипак, ко није био директна жртва нечије „неслане“ шале, не може знати какве непријатности може донети пар лажних редака у јавним гласилима. У доба интернет оглашивања и телефонских огласа није немогуће чак и да вам неки комшија, који би да вам „пркне крава“, плати читуљу и објави датум и место сахране. Можда некоме делује црнохуморно, али свакако да нико не би волео да се нађе у улози „ла жногпо којника“.

■ Пријавитељ олицаји!

Но, и огласи друге врсте могу донети низ непријатности, што је на својој кожи осетио млади крагујевачки пар, чија су се имена и бројеви мобилних телефона већ неколико пута појавили у локалним недељним „Мега огласима“ и то у рубрици „лични контакти“. Наиме, у огласу се наводи да „озбиљан пар тражи ради интимног дружења симпатичан пар“. Проблем је што је оглас у име „озбиљног пара“ дао неко други, а како госпођа чије је име и број телефона у огласу каже у разговору за „Крагујевачке“, то се дешавало и раније.

- Најпре смо добијали СМС поруке и нисмо знали о чему се ради. Отишли смо на летовање и када смо се вратили са одмора затекли смо нове поруке које су и даље пристизале. Да не описујем детаљно, али садржај поједињих је заиста био, благо речено, катастрофа. Онда смо одлучили да позвојемо једну особу која се представила путем СМС и питали о чему се ради, да би нам она одговорила да је видела наш оглас у

новинама. Када смо купили новине „Мега огласи“, имали смо шта ид авидимо.

С обзиром да се у пomenутом оглашивачу налазе и бројеви телефона главног уредника Владана Костића, нису часили ни часа да га позову и обавесте да је у питању грешка. Међутим, по њеним речима, Костић је изјавио „да не зна како да им помогне и да морају да сео брател олицији“.

Било немогуће доћи. Већ на почетним странама недељника истакнуто је обавештење да се све подробније информације могу добити позивом низа бројева што фиксне, што мобилне телефоније.

Да све буде занимљивије, истакнута је и информација да „Мега огласи“ издаје и штампа агенција за маркетинг, „Дигитал пресс“, а три од понуђена четири броја телефона су исти за „Мега о-

ћемо, и исмо з нали.

На питање да ли бар знају да ли су „Мега огласи“ уписаны у Регистар јавних гласила, добили смо исти дговор.

Међу осталим понуђеним контакт телефонима је и један фиксне телефоније, на који се могу оставити огласи. У „Дигитал пресс“ су нас најпре упутили за све информације управо на овај телефон, а кад смо ставили до знања

- Изашло је у претходном, да-ке врло лако се може догодити да изађе и у наредном, а ми не можемо то да спречимо јер, наводно, не можемо добити информацију које је дао оглас у наше име док то не пријавимо полицији. Били смо потпуно затечени незаинтересованошћу уредника, па смо консултовали и адвоката. И шта сад да радимо? О тужби против оглашивача, у овом случају „Мега огласи“, нисмо још разговарали, с обзиром да смо прилично запослени и немамоово времена да се бавимо тиме, али ћемо, како ствари стоје, морати да предузмемо конкретне кораке, јер нема наше да ће се на овоме завршити, каже наша саговорница и додаје да постоји сумња ко би могао да буде аутор огласа, али не желе да timепо лемиштуј авности.

- За то ћете морати да нађете Владана Костића, јер он директно прима и уређује огласе, ми никаквим механизам контроле нити примање огласа немамо, само штампамо овина.

- На нашу опаску да је „Дигитал пресс“ наведен као издавач, те да и они могу сносити законске последице, обилис мое дговор:

- Хвала на упозорењу, провери-

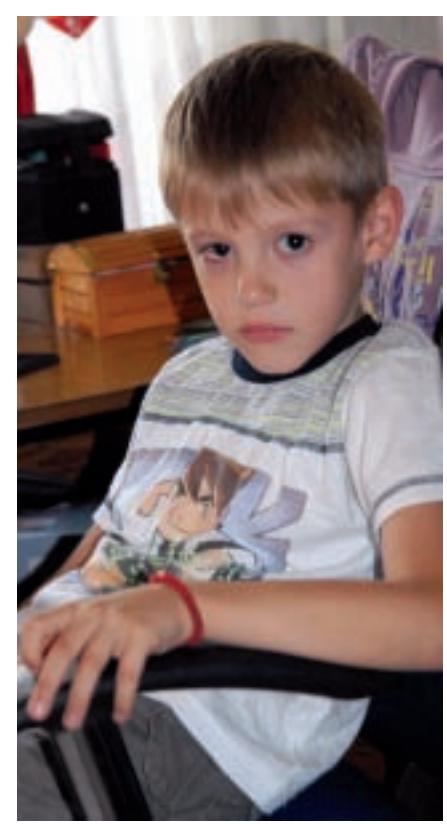
СТАМБЕНА ЗАДРУГА „НАПРЕДАК“ КРАГУЈЕВАЦ
Ул. Краља Александра I Карађорђевића бр. 103
ОСНОВАНА 1974

Обавештавамо будуће купце да смо започели изградњу, уговарање и продају станова и локала на локацији Змај Јовина бр. 45.

Локал од 38,80 m²
у Танаска Рајића
бр 5, Зграда укњижена

КОНТАКТ ТЕЛЕФОНИ
034/335-959
034/335-106

Гаранција банке
за примљене авансе

ТО САМ ЈА, ПЛАВОКОСИ АНДРИЈА ТОМИЋ

ле да јој помогну. Поготово што се не ради о великој суми, а за малог Андрију Томића би 4.500 евра значилоа истамн ого.

Зато се и „Крагујевачке“ пријужују апелу породице овог деца, молећи хумане људе, установе, банке и фирмe које су у ситуацији да помогну Андрији да нормално живи и уплате средства на текући рачун, на име његове баке.

М.Ц ВЕТКОВИЋ

ШТА КАЖЕ ЗАКОН

Казнеод с тохи љадад оми лион динара

Закон о оглашавању је у случајевима лажних и непроверених са-држала порука недвосмислен. По члану 30. забрањено је, између осталог „оглашавање којим се неистинито означава идентитет оглашивача, његова активност, производ или услуга“, што повлачи казну и зносу одс тохи љадад оми лионд инара.

Осим тога, у члану 44. стоји и да „ако огласна порука садржи име, лични податак, запис лица - фотографски, цртани, филмски, видео и дигитални запис, писани запис - писмо, дневник, забелешку и дигитални запис (у даљем тексту: лично добро) на основу којих се може утврдити или препознати идентитет лица, огласна порука се не може објавити без претходног пристанка лица на којесели чнод оброод носи“.

Ј еп летњи дан у Доњој Грузији. Порта цркве, као и сама богомоља посвећена Светом Пантелејмону у Бумбаревом Брду, сређени и окупани благим јулским сунцем и свежином тек покошеној траве. Рек' ће човек – рај на земљи. Па, можда би и био да недавно око црквеног имања није покренут несвакидашњи спор. Наследници Светозара Ивковића, који је цркви поклонио део плаца за „формирање“ порте пре више од седам десетија, траже да се ограда сруши, измести даље ка цркви, тврдећи да је спорно око пет и по ари, који нису ушли у уговор о поклону цркви њиховог оца и деде те, по сећањима времешњих сведока и сеоским причама, д.авне 1937. године.

Чланови Црквеног одбора огорчени су због тог чина и зато су реаговали позивајући медије да забележе догађај, по њима „без преседана“. Наследник и унук Ивковићев, Бранислав Тодоровић, чија се фирма за картонажу „БАТОММ Д.О.“ граничи са црквеним портом, у недељу, 4. јула, извршио је геометре да тачно премере споран део плаца и забио кочиће у двориште цркве. Чланове Црквеног одбора и локалног пароха, свештеника Владету Никитовића, обавестио је да, како они кажу, чим обави неопходне припреме „отварао граду“ и „у лазиу св оје“.

- Његов деда Светозар Ивковић Цвејо поклонио је овај плац цркви за порту. Сада, после 73 године, Бранко Тодоровић и његова тетка Загорка Ивковић, Цвејова ћерка, тврде да им се „губи“ пет-шест ари плаца од наслеђене очевине и дедовине и каже да смо му то ми и црква „отели“. Никада нисам чуо да је црква отела некоме земљу, већ само супротно, узбуђено тврди Милан Бачаревић (52), пред-

ИМАЈУД ОКАЗЕД АЈЕ С ПОРНО „ПАРЧЕ“ ЊИ ХОВО: БРАНКО ТОДОРОВИЋ ИЗ АГОРКАИВ КОВИЋ

седник Црквеног одбора у Бумбаревом Брду.

Ни он, као и било ко други из тог црквеног тела није био ни рођен у време када су прављени црква и порта. Црква је подигнута 1938. године, а сви послови око „регулисања земљишних односа“ завршени ош 1935/36. године.

■ Светаци и етк орака

Питање „гранича“ порте није постављало више од седам десетија, а онда је, фебруара прошле године Милан Бачаревић добио позив да дође у катастар јер се није знало колико ари порта тачно има. Црквени одбор је заузео став да порта остане „каква је била“ и да се не мењају удуди (локални израз за границу, међу), али им је у катастру наговештено да се „стапије“ у земљишној књизи не слаже

ВОЛЕЛИВ ИД АС ЕО ГРАДАНЕ П ОМЕРА:
ЦРКВЕНИО ДБОРИС ПРЕДХ РАМА
СВЕТОГП АНТЕЛЕМОНА

„ПОМЕРАЊЕ“ ЦРКВЕНОЕ ГРАДЕУ Б УМБАРЕВОМ РДУ

Оду дудад осу да

Последи ишеод се дамд еценија, на следници Светозара Ивковића, к ојиј епо клониод ео плацаза пор туц рквс ветог П антелејмона, траже да им се врати пет и по ари, који, по њиховимд оказима, ни суу шлиу по клоњени деопла ца. Члановиц рквеногод боратв рдед а оине мајуни и нгеренцијени м орално правод ао туђујуц рквену мовину, а лић е поштоватиод лукусу да

СТАЊЕМ ЗЕМЉИШТА У ПОГЛЕДУ ВЛАСНИШТВА

Прошлог уторка, 6. јула, два дана после изласка геометара на терен, Тодоровић их је обавестио да „улазиу св оје“.

- Ми намичемо сваки динар да нешто урадимо за цркву, нема се пар, сад испаде да смо ми разградили цркву, каже Драган Томић, заменик председника Црквеног бора.

Ипак, из покошеној траве штрче свеже пободени кочеви који околнавају спорних око пет метара (четири при врху и пет и по ка дну плаца) дужно сто метара уз ограду.

Драгован Радоњић (76) био је активан у црквеним телима у Бумбаревом Брду пуних 36 година, али никада није чио да посто-

равњања земље и сађења траве. Шта се у међувремену догодило - они не знају.

Александар Радоњић, члан Црквеног одбора, који је и иницирао да овај проблем доспе у медије, тврди да су се они распитали и сазнали да такав спор може да се реши само судским путем, а не личним чином и самовољом „скиданаја граде“.

- Поштоваћемо сваку одлуку суда. Нећемо да померамо ограду док судско решење не буде право-снажно. Људи из Црквеног одбора не могу ни морално, а ни правно, да „деле“ црквену имовину, каже он.

Са њим се слажу и остали, а Бачаревић тврди да не би могли да изађу на очи парохијанима јер би пред људима испало да нису били способни да очувају црквену имовину и показали се неодлучним у спору чији корени потичу из времена када се нико од њих није ни родио.

Црква Светог Пантелејмона у Бумбаревом Брду „покрива“ три села: Претоке, Радмиловиће и Бумбарево Брдо. По причи мештана, темеље цркве тада је освештала лично ондашњи владика Жички, сада светац СПЦ, владика Николај Велимировић. Порта је формирана од неколико плацева које се сељани (про)дали за ту потребу од којих остали, сем Ивковићевог удуда (границе), нису спорни. По сеоском предању, владика је приметио да порти „фалијош мало ширине“ и тада је Цвејо Ивковић, који је већ поклонио део плаца цркви, пред сељанима закорачио још пет корака ка свом имању и рекао да порта буде „дотле“.

Ипак, чланови Црквеног одбора, као и свештеник Никитовић (који је у тренутку када је разговор вођен био службено одсутан), као и сама црква, немају никакав валидан, судски и катастарски доказ о тих „екстра пет и по ари“.

- Ако је такав папир о поклону и постојао, немци су га спалили и унишили, као и сва остала документа приликом борби са Русима и партизанима, када су њихове

трупе држали положај 42 дана у нашем селу, у јесен 1944. године, тврди Драгован Радоњић, који је тада им ладић.

■ „Улазимо с воје“

Са „друге стране жице“ другачијис тави аргументи.

- То је моја очевина и они су то мени узели. Ставили су ограду без питања. Ограду ће да помере са-ми или ћу ја да је померим, одлучна до краја је Загорка Ивковић, ћерка покојног Светозара Ивковића и тетка Бранка Тодоровића, која је 35 година провелан ар аду Француској.

Она се слаже да је њен отац по-клонио пре рата тридесет и нешто ари плаца цркви „како она не би отишла у Радмиловиће“ и то под условом да се за време служби када су велики празници помиње њен рано преминули брат Милорад.

- Црква то није поштовала нитада, као ни сада. Ни један помен никада није одржан. Отац је умро 1948. године, а четири моје сестре и ја појавиле смо се на имовинској расправи као наследници. Том приликом мени је, између осталог, додељен и овај део плаца у делу села који се зове Савине, баш тих пет ари и 28 метара, каже она, показујући пресуду тадашњег Земљишног суда у Крагујевцу из 1957. године са печатом и данас читким потписом судије Јубомирам иодраговића.

Њен сестрић, Бранко Тодоровић, такође тврди да део плаца који је његов деда по маџи поклонио цркви није споран, а да за спорних пет и по ари, који се воде на његову тетку Загорку, постоје валидни папери и показује нам власнички лист из Службе за катастар непокретности општине Кнић, к ојти одоказује.

И он потврђује да су односи између егзи цркве или длични.

- И сада су. Само су људи из Црквеног одбора према мени испали некоректни. Покушао сам да се са њима договорим, јер ускоро треба да ми стигне машина за производњу и неопходно ми је парче земље, буквално два и по са метар и по, да је сместим. Земља коју они користе никада ми до сада није била потребна, сем ових пар квадрати на сада ми не треба остатак. Пошто договора није било, позвао сам геометре да то решимо и разграничи-мо и чим ми машина стигне, уз теткину сагласност, „улазим у наше“, каже он, нагласивши да ће тетка и он пре тога наравно обавестити надлежне у Жичкој епархији.

По мишљењу судије Јарка Стевановића, судија Основног суда у Крагујевцу, са којим су се сељани из Бумбаревог Брда приватно консултовали, на суду би адују људи из Црквеног одбора могао да буде „праву одржаја“, јер одређено право над непокретностима може да се стекне и правом одржаја, како наш закон каже „савесном државином“.

- За ту област важе посебна правила и посебни рокови - колико је времену потребно да прође, око 20 година, да лице које „држи“ једну непокретност њу и стекне, под условом да не буде у том „праву узнемиравано“, нити њему стављено „до знања“ да неко друго лице има то право, каже Стевановић, напомињући да је он ипак судија кривичар, а не парничар, као и да није имао увид у документа којима располаже „друга“ страна.

Ипак, он сматра да нема спора који се не може решити договором и да би обе заинтересоване стране требало да „седну за сто“, јер је боље да се спор реши договором, а не багером.

3.М ИШИЋ

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borova, Good Year, Sava, UniBelt...) klinično linasto remenje, nazubljen, polu-v P/VPH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremustas...
SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tiger, Kleber, Continental, Barum, ...) Ulica, auto delovi i auto kosmetika... Telefon 325-236

АЛЕКСАНДРАК ИШ, М ОДНИД ИЗАЈНЕР

Ствара се док се живи свакодневнији вот

ве песме и онда га већ видим у готовом моделу. У току адад одајеми лиод узимам, алиф ормао стаје иста

Потеру води Милан Пурић

Као дете „дифоваца“ прво је заволела спорт, од малих ногу склапала и велики део детињства провела на Копаонику. Одрасла је у кући у којој је својевремено живела Оља Ивањицки, ушли каже да је ова уметница оставила ко зна које „духове“ у том простору, а сада је модни дизајнер Александра Киши и - шта још у „са-модефинисању“?

Неко коју креативност изражава кроз иновативни конфекционски модни дизајн. Ко има приви-

Мене инспиришу људи, њи хове личности. У век кадане што с тварам, разговарам са собом оја требад а понесе мојмо дел. А кој е речому зичару, преслушам његово

Свет је глобално село, а Србија је део тога. Савремене комуникације дозвољавају да се све што је креативно готово тренутно представљаје целом свету. И онда се ту, практично у светској конкуренцији, добија или не добија име. Ко је научен и воли изазове свугде их можена ћи.

Како је породица утицала на тебе и шта би ти волела да пренесеш на свог сина?

Породица је уткала у мене креативност, јер су родитељи и сами цео живот правили и стварали. Не знам да ли ће мој син бити нека уметничка

Како настају твоје креације? Где се инспиришеш?

Мене инспиришу људи, њихове личности. Увек када нешто стварам, разговарам са собом која треба да понесе мој модел. Када су у питању музичари, преслушај музички материјал и онда их једноставно видим у готовом моделу. Ту моју визију преносим на материјале и конструишеј тако да модел технички изведем до краја. У току рада додајем и одузимам, али форма остаје иста. Ствара се док се живи свакодневан, убичајен живот. Размишља се док се раде убичајене, дневне ствари.

Колико рада треба уложити да те у тако великој конкуренцији јавност препозна као изузетно надарену особу?

Понекад се модели дуго израђују и немогуће је израчунати колико сте уложили рада у то што сте направили. Праве ствари настају када се несебично дајете, када правите даноноћно и када створено има вредност која траје. Направити уникат који ће временом добијати на вредности чини мој адпр епозватливим.

Постоје ли у Крагујевцу особе које су утицале на твој уметнички развој?

Таби, мој велики пријатељ, без кога сигурно не бих успела и истрајала. Нађете се у ситуацији да имате таленат, награде на београдским сајмовима за иновацију и најуспешнијег иновативног привредника, а немате средстава да покренете производњу на прави начин. Нико из фотографије није показао трунку разумевања за то, нити су имали смисла да виде шта се то у мојим радионицама ствара. Хвали им. Успела сам. А то значи да могу да преживим од свог стваралаштва

Постоји ли модна сцена Крагујевца?

Сваке године град једним делом финансира модну сцену. Можда је потребно да постоје објективнији критеријуми за дељење средстава како би више људи добило шансу да се представе на прави начин. Нема конкуренције, н емак валитета.

Да ли Крагујевац има свој дух и по чему се он препознаје?

Њега чине људи који обележе неко време, створе нешто и оставе иза себе. Препознатљив је по историјском духу који су стварали политичари, војсковође и остали народни трибуни. Препознатљив је по уметничком духу оличеном у писцима, сликарима, глумцима, а постоји и технички дух јер смо смо град где је стварана прва индустрија на Балкану и то још увек траје. Мени је некако најближи спорчки дух Крагујевца јер је наш град деценијама давао чак и светски познате и успешне спортисте.

Како доживљаваш спорт?

Он је најважнија ствар за младог човека. Одрасла сам на Копаонику као члан Скијашког клуба „Раднички“. Памтим велике собе са белим војничким креветима, пећи на дрва, клопу у металним тањирима и чашама. Памтим целодневне тренинге и замрзнут сендвич у цепу. Такмичење са дрвеним штаповима, офорбаним у црвено и плаво. У осамнаестој години већ сам почела да живим од инструктаже и запађујем за живот. Сви људи који су имали прилике да се баве било којим спортом науче да се за своје место поштено боре, науче да конкуренција даје ветар и крила. Науче вас да будете боли од најбољих.

Науче вас и другим важним стварима, да успех зависи само од вас, да напорно радите и чекате својих пет минута да покажете шта сте научили. Науче вас да, и када паднете, очистите снег са себе и наставите даље. То је незамениво искуство које вам даје спорт. Формира вам личност кроз коју се изражавате на посебан начин, различит од других, вами својствен. И ту различитост ви преносите у свакодневан живот.

Како се витка линија стиче и чува интересује највећи број жена?

Сигурно не у козметичким салонима и електричним апаратима. Свакодневне активности, уз баланс калорија унетих и потрошених током дана. Спортске активности прилагођене годинама и склоностима, како се чује на свим медијима, осим витке линије чувавју здравље и продужавају квалитетан живот.

Који део Крагујевца највише волиш и због чега?

Крагујевачко језеро. Оаза мира. Почетак претварања овог комплекса у крагујевачки „Центар парк“ даје наду да ће у догледно време ово постати простор за још боље упознавање природе и Крагујевчана.

Да ли Крагујевац са околином пружа добре могућности за добар и квалитетан живот?

Миран град, за живот идеалан. Близина Копаоника омогућава и викенде које волим. А и Београд је преко пута, па ком је то битно за посао, час дође до њега.

Слатко или слано? Волиш ли да куваш?

Воће и поврће. Не знам да кувам. Шта би радо волела да Крагујевац има, а сада нема?

Затворен строги центар града, дужа пешачка зона, паркинзи иза Лепенице, зелена пијаца на пристојној удаљености од музеја, затворен базен и више простора и забаве за најмлађе. Урбанистички сређенији град у коме се зеленило у сваком облику поштује и чува.

Како замишљаш Крагујевац кроз тридесетак година?

Крагујевац је и те како напредовао последњих година. За тридесетак година замишљам да на улицама виђам људе са срећним и задовољним лицима. На лицима људи најбоље се види у каквом граду живе.

Шта си добила од крагујевачког духа, а шта си му дала или ћеш му још дати?

Сталну инспирацију кроз људе који су део овог града као и ја. Леп простор, који је део моје уметности и део овог града. Свашта још могу, свашта још имам да му дам. Корак пак орак.

легију да живи од рада који воли. Остварена и задовољна жена.

Где и како си одрасла у Крагујевцу?

У Улици Војводе Мишића 19. Случајно, у кући у којој је живела наша сликарка Оља Ивањицки. Рођена седамдесетих година, у просветарској породици, као дете двоје дифовата. Пионирско дете. Одрасла сам исто као и сва остала деца тог времена. Све у свему, мирно и лепо детињство. Научена дасек ућагади динама.

Имали у Крагујевцу довољно изазова за амбициозне девојке?

ка душа, али знам да не мора да буде успешан у свему. Нека ради било шта што га испуњава и што воли, али мора да се труди да буде што успешнији у томе. Бићу задовољна.

Како се формирала твоја потреба да се бавиш послом који захтева изузетну креативност?

Неко се изражава писањем, неко сликањем, неко гласом. Ја се изражавам кроз модни дизајн. А и одрасла сам у кући где је живела наша, не само сликарска легенда. Ко зна које је све „духове“ оставила у том простору!

Због чинjenice da uspešno poslujemo dugi niz godina i da važimo za jednu od najpočuvenijih agencija u zemlji. INDEX TOURS se trudi da ispunji moto „Da Vam svako putovanje bude uživanje“

За све rezervacije do 15. jula 10% popusta uz odloženo plaćanje na 10 rata bez kamate

- БЕЋИЋI – путни парцели од 175 €
- ЧАНУ – путни парцели од 125 €
- ПЕТРОВАЦ – путни парцели од 195 €
- ГРЧКА – хотел са 3* путни парцели од 200 €
- ГРЧКА – најам апартмана од 35 €
- ШПАНИЈА – путни апартман 320 €
- ИТАЛИЈА – путни апартман 300 €

• БУДВА – ноћење са друštom 150 €

• ТИВат – најам апартмана 75 €

• БИЈЕЛА – најам апартмана 90 €

CRNA GORA, GRČKA, ŠPANIJA, ITALIJA, TUNIS, EGIPAT

КРАГУЈЕВАЧКОК УЛТУРНОЛ ЕТО

Сви културни програми у првој половини јула могу се набројати на прсте, па ваља још једном поставити питање који су то проблеми због којих се Крагујевчани сваког лета „одричу“ културе

Већина културних манифестација и институција овог лета трпи последице економске кризе. Организатори су принуђени да откажују догађаје и скраћују програме. Недостатак финансијских средстава надокнађују упорност, жеља и ентузијазам појединача, али тек у ретким случајевима.

Тако у Крагујевцу једино постоје, какви-такви, културни програми у Дому омладине, СКЦ-у, (обе су у најмању руку више него преволовиле број дешавања) и галерији „Мостови Балкана“ која редовно, по плану, организује изложбе. Поред тога, тек је завршен „Међународни фестивал уметника на хармоници“. И то је све.

Док се у другим српским градовима барем привидно труде да сакрију „мртву културну сезону“, у Крагујевцу не постоји чак ни тај привид. Да је то чињеница потврђује и прошла, ова и наредна недеља у којој се културни догађаји могуна пр стена бројати.

■ Недостатак етњес цене

Утисак је да су сви остали на колективном одмору. А зашто је то тако?

Зоран Ђорић, директор Позоришта за децу, сматра да има доста разлога што је ота ко.

- На првом месту морамо да истакнемо недостатак адекватне инфраструктуре. Нажалост, Крагујевац нема ни једну летњу сцену. Ускоро нас очекују врели дани и никога не можете натерати да се

САРИЋ У „МОСТОВИМА БАЛКАНА“

Изложба сала скавим оценама

У четвртак, 15. јула, у 20 часова, у галерији „Мостови Балкана“ биће отворена изложба слика крагујевачког уметника Милоша Сарића. Он ће се овдашњој публици представити са десетак радова средњег формата.

Милош Сарић је већ три деценије присутан на нашој ликовној сцени. У своју биографију уписао је дosta самосталних изложби које је приредио у значајним галеријским просторима. Осим тога, учествовао је на бројним заједничким смотрама које су га учиниле познатим и признатим ствараоцем у токовима новије српске уметности. Поред запажене излагачке делатности, о њему су писали угледни историчари уметности, али и сликари, што значи да је својим делом плењио пажњу стручне јавности. Ласкаве оцене које су о њему изречене и данас су вредне пажње. Милош Сарић, рођен 1954. године, самостални је уметник, члан УЛУС-а од 1990. године. Живи и ради у Крагујевцу.

Изложба слика биће отворена до 2. августа.

УКРАТКО

Предели Гордане Живановић

Следеће недеље, у уторак, 20. јула, у Арт кафе галерији СКЦ-а, биће отворена изложба акварела под називом „Предели“, крагујевачке уметнице Гордане Живановић.

Историчарка уметности Маја Станковић у каталогу изложбе наводи да сликарка у равномерном ритму белине и бројне мрље, као носиоцу препознавања конкретног или пејзажа из маште у оку посматрача, творе знаке идентитета. Надошла енергија унутрашњег бића избија из сваког потеза и то је тренутак потпуног ослоњања у коме уметник мисли бојом.

Гордана Живановић рођена је 1952. године у Београду, а сликарством се бави од 1982. године. Слика аквареле, акрилик и уља. Члан је више ликовних удружења и учесник бројних ликовних колонија у земљи и иностранству. До сада је имала осам самосталних изложби у Крагујевцу, Рековцу, Аранђеловцу, Лапову и Београду.

Изложба ће бити отворена у 20 ча сова.

Појечиштељи на Белефу

Овогодишњи Београдски летњи фестивал - Белеф, под sloganом „На новом таласу“, биће одржан од 16. јула до 8. августа. Програм је осмишљен као обележавање почетка новог таласа у Србији, 30 година од издања културне плоче „Нови талас“, која је промовисала нову аутентичну естетику и поглед на свет који су групе „Идоли“, „Шарло акробата“ и „Електрични оргазам“ унели у нашу културу.

Поред бројних позоришних, филмских и музичких програма, планирани су и концерти „Дисциплине кичме“, „Казне за уши“, Јуре Стублића, Даворина Боговића, а наступиће и крагујевачка група „Попечитељи“.

Крагујевчани отворили Лето на Гардошу

Традиционална манифестација у Земуну „Лето на Гардошу“ отворена је ове недеље дечјом представом „Деца не излазе из моде“ коју од 1994. године са пуно успеха изводе крагујевачки глумци. До сада је изведена преко 300 пута и у 50 минута, колико траје својеврсна игра са децом, пева се, плаши и учи.

Текст ове представе написао је Владимир Лале Андрић, режију потписује Ферид Кајаџић, а музику Јова Маљковић. У представи играју глумци Књажевско-српског театра Владан Живковић, Александар Милојевић, Никола Милојевић и Сања Матејић.

Иначе, посетиоце манифестације „Лето на Гардошу“ очекује разноврстан програм - концерти, кабареи, позоришни комади, дечје представе. Театар на отвореном, десети по реду, и ове године ће трајати до 1. септембра.

НИНА МИЉАНОВИЋ

ЗОРАН ЂОРДЖЕВИЋ

ВЕЛИКИ ПАРК ЈОШ УВЕК НИЈЕ ИСКОРИШЋЕН ЗА КУЛТУРНА ДЕШАВАЊА

ла само за представе већ и за друге програме, али се поставља озбиљно питање финансија. На први поглед није реч о захтевном програму, али кад израчунате све трошкове, па додате још и трошкове програма, добије се озбиљан ифра, каже бригадни уредник.

Према његовим речима, ситуација у Београду, Новом Саду и Нишу је потпуно другачија. Поред тога што ови градови имају велике летње сцене, имају и бројне летње фестивале, док се готово сви крагујевачки фестивали одржавају у пролеће је есен.

- Надам се броју организацији идуће године, јер је очигледно да постоји потреба код овдашње публике за културним дешавањима лети. Тачно је да смо финансијски „танки“, али уз ангажман свих установа културе ситуације се може променити, на глашавају бригадни уредник.

Још увек постоји осетна разлика између оних који од културе имају све, и стално, и оних који имају тек понешто, и понекад, или немају ништа. Нина Милјановић,

декватан простор на отвореном где би се одржавали културни програми. Не можете да очекујете да ће неко седети на плус 40 и уживати у представи, концерту или књижевној вечери. Ту је и већи проблем новца. Можда није пристојно писати и говорити о кризи културних дешавања у тренутку када српски радници излазе на улице, али сматрам да је неопходно, јер развитак друштва управо креће од културе, каже Нина Милјановић.

■ Заједничка киција

Поред финансијских препрека, наша саговорница наглашава и проблемик адроварау к ултури.

- Бојим се да ћемо се тешко покренути са ове мртве тачке која се назива „културно лето“. Поред новца потребни су и људи који ће све то организовати, али ја их, на жалост, не видим. Наравно, не смемо само да јадикујемо, већ треба предлагати решења. Мислим да постоји неколико прости-

про-блему се прича тек у је-мо у лето и схватимо да постоји недостатак програма. Ти проблеми се решавају на почетку године, кажен ашас аговорница.

Она сматра да крагујевачко „културно лето“ мора да буде усаглашено и предлаже да главну реч водил окаласа моуправа.

- Током етам оправод ад елује-мо заједнички. Да ли ће то бити у овој или оној установи, на базенима, у центру или Великом парку - сасвим је свеједно. Постоји потреба публике, која је жељна дешавања током лета, а то је могуће извести само обједињеном акцијом, и аводим арковићева.

Уз најновија упозорења министра културе Небојша Брадића да се културне институције окрену тржишту како би се надоместио мањак у државној каси, основно питање за културне посленике у предстојећим данима гласи: како зарадити новац од културе или како се бар помаћи са мртве тачке?

М. ЧЕР

КУРСРО ЈЕЊАК ПА „КРАГУЈЕВАЦ“

Грчка, ба зении дилома нај езеру

Полазници првог курса ове године организације давно снованог Клуба подводних активности „Крагујевац“ већ су у великој мери учили да користе грчке техничке зенице, док ће они спитно „за рањење“ и матију пратњији инструктора најављују се у Шумарицама.

Mако званично тек недавно основани, чланови КПА (Клуба подводних активности) „Крагујевац“ раде као да су пуни искуства. Лето је „њихово време“ и у току је први курс роњења који КПА организује на градским базенима. Курс је почeo, прошлог понедељка, 5. јула, и ако их послужи време полазници ће имати свој „матуралас“, или, како се у ронилачком жаргону каже, „право зарањање“, у петак, 16. јула, на језеру у Шумарицама. У пратњи својих инструктора, наравно.

За сада се обука нових ронилаца (има их од 18 до 47 година) одвија на градским базенима, а осам полазника (од којих једна припадница лепшег пола – Ана Тодосијевић) сваке вечери марљиво роне и прерањају под будним оком инструктора дна крагујевачких базена: олимпијског и оног за скокове.

Клуб је обезбедио комплетну опрему: боце, ронилачке „декете“, регулаторе дисања, пераја, маске, дисалице, „ронилачко олово“ за потапање... Обука се састоји од теоретског дела (два школска часа дневно који се одржавају у просторијама Ватрогасног дома) и паралелно, практично сваке вечери (ако их време послужи) на базенима, где „тазе“ рониоци имају прилике да „осете“ рад са опремом, боцама, неопранским оделима, маском и перајама.

Заврши испит, са којом постапају рониоци са једном звездом по стандардима ЦМАС-а (Светска ронилачка федерација), састоји се из два дела. Први део вежбе одвија се на градским базенима,

„НАПУНИ“ ПЛУЋА И КРЕНИ НА ДНО

конкретно у оном за скокове, тако што се полазнику остави на дну (дубина 4,6 метара) ронилачка опрема, боца, маска и пераја, а он треба да зарони до дна и самостално се комплетно „опреми“. Други део испита, право „зарањање“, обавља се на језеру у Шумарицама, када се види колико је новопечени ронилац

ПРВИУ ЧЕНИЦИИУ ЧИТЕЉИРО ЈЕЊАНА ГР АДСКИМ БАЗЕНИМА

МЕЂУ „КУРСИСТИМА“ ЈЕ ИЈЕ ДНАД ЕВОЈКА

„оспособљен“ да се у десетоминутном боравку у подводном свету снађе на дубини од седамдесет метара, у неограниченом (за разлику од базена) воденом простору и у условима слабе видљивости, што је карактеристика

всех језера.

Иначе, старији чланови КПА „Крагујевац“, ветерани подводног света „дубина и тишина“, још почетком сезоне у десетодневним турбама током маја и јуна обавили су традиционално роњење у топлим и атрактивним водама Грчке у местима Парга на обали Јонског мора и Торони на „средњем прсту“ Халкидикија Цитонији.

Цена курса (која покрива све трошкове теоретског дела и опреме) износи око сто евра, а други овосезонски курс роњења КПА „Крагујевац“ почеће већ у понедељак, 19. јула док ће се наредни одржати у августу. Сви заинтересовани потенцијални рониоци и љубитељи екстремних спорова детаљније о активностима и условима за похађање курса роњења могу се распитати на броју 93 дежурне ватрогасне службе (код Србислава Обрадовића) или на „Фејсбук“ страни КПА Крагујевац.

И, мирно море... Или бар базени и језеро.

З. МИШИЋ

ЧАРИ „Д РУЖЕЊА“ С АД УБИНАМА

СТАРИЧЛ АНОВИНА РО ЈЕЊУУ ГРЧ КОЈ, У ЈУ НУО ВЕГО ДИНЕ

СЕРВИСНИ ВОЛИЧ

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43
radno vreme od 8-12h 17-19h

ВРШИМО СВЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ
МИЈЕМА ДЕНТ
Др. Драган В. Ђорђевић
доктор стоматологије
телефони 034/356-444 064/16-20-311 Илијанданска 7/1

FENIKS
ПРИМЕР СЛУЖБА РЕПЕРОРИЈА
VIDEO НАДЗОР,
ALARMSKI СИСТЕМИ
ЕВИДЕНЦИЈА РАДНОГ ВРЕМЕНА
СА КОНТРОЛОМ ПРИСУПА
СЕРВИСИРАЊЕ ЕЛЕКТРОНИКЕ
ОЗВУЧЕЊЕ

Dodatajte život
годинама
а не године
животу
PROMEDICO
Приватна агенција
■ Nega i pomoć u kući
■ Dežurstvo pored pacijenata
24 sata
u kućnim uslovima
Nikola Pačina 31 II 18 Kragujevac
Узећи телефон: (034) 361 858
(064) 136 7 834 (064) 83 87 518

GIP
GEO ING PREMER
Први делници... апелације
Стварање објекта... пасажира
Дешке парела... издаја
издавање планова
Стварање водара
Издаја картице
топографски планови
Лепенићки булевар 25/1
Телефон: 034 330 821

ГЕО ПЛАН
СВЕ врсте геодетских
услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објекта
СНИМАЊЕ подземних
инсталација
Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

СЛИКАРКА СВЕТСКОГ ГЛАСА МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ БАРИЛИ (9)

Неправедна оптужба за плахијате

Током изложбе у париској галерији „Мала Европа“ Милена је примала честитке, критике у штампи биле су одличне, али појавио се један анонимни, завидљиви посетилац који је гласно прокоментари-сао: „Видите ли, људи, Милена Павловић Бариле копира мотиве и идеје великана Ђорђа де Кирика. Њене слике су плахијати“. Младој уметници било је непријатно, али тако није мислила већина других посетилаца

Пише Војислава Латковић

Две Миленине изванредне изложбене слике 1932. године у чаробном Паризу уздигоше уметницу и њену сликарску палету. Веома пробрана публика шетала се галеријама. Љубитељи сликарских дела, као и разни сликари из Европе биле су задивљени појавом добре југословенске уметнице, сасвим нове припаднице надреалистичке сцене. Масе људи су пристизале са жељом да се поклоне младој сликарки необичног сензибилитета, чију биографију су прочитали на реклами паноима и у каталогима са илустрацијама њених композиција у боји. Аутопортрети су се лако препознавали.

Оволико интересовање задиви-младу Милену Павловић Бариле, која са захвалношћу и поштовањем примаше честитке. Образована публика из француске престонице зналачи је посматрала сваки рад и понаособ испред сваке слике стајала. Зашто? Не по неком задатку или обавези, већ са намером да продре у идеју дела, да процени склад боја, да уочи надахнуће и причу. Да извуче поруке и жеље које се крију у фабули и у сликарским симболима ових заиста вредних портрета. Уљане композиције, вредне слике на платну по целој сали су лепотом доминирале и као звезде зрачиле изложбеним простором галерије. Очаравале су посетиоце својом индивидуалношћу и различитошћу у изразу.

Као што је ред и обичај, кустос је зналачки, веома стручно, давао објашњења и потребна обавештења, а ауторка дела потписивала, давала ауторске аутограме. Насмејана и љубавна дама из Југославије, по оцу Италијанка, показа се у чаробном сјају као космополита, у раду савремена, у бујној машти модерна сликарка. У комуникацији и кореспонденцији полиглотова. Потписи на француском, шпанском, италијанском, енглеском и српском језику одавали су њено солидно образовање.

■ Експрес у галерији

Миленина прва самостална изложба у Паризу одржана је у галерији Млада Европа. Доживела је овације, велики успех и одличне критике у штампи. Све се то потврдило и у разговорима Милене са великим бројем сликара и јавних личности које су посетиле овај спектакл.

Сликарка је издвајала италијанског генијалног сликара Ђорђа де Кирика, свог идола на кога се већ доста угледала. Овај најмодернији сликар, чаробњак, прави виртуоз сликарске палете, дошао је да упозна Милену и разгледа њена платна. Девојка је мислила да опет сања невероватне снове, али била је жива истина да се она рукује, поздравља и води стручне разговоре са великанима Ђорђом де Кириком,

Андреом Лотом, Полом Валеријем, Андреом Бретоном и многим другим.

Доживела је праву радост у Паризу, где сликари долазе, уче се, уздижу и постижу признања од сликарских форума и колега. Осети да није усамљена, да и њу колеге поштују и признају. Доби моралну сatisfакцију за уложен труд и велико одрицање од радости живота. Потпуно посвећена свом узвишеном делу, пожеле да срећно живи у Паризу зарад својих идеала и донекле остварених снови.

Успела је да се избори са утицајем патријархалне средине, из које је поникла. За-хвална родном граду и земљи своје мајке, морала је да тежи ширим европским просторима ради још већег доказивања и признања.

У Паризу, граду светlosti, Милена исте године ујесен излаже своја остварења на Колективној јесењој изложби. Опет долазе сликари да, оцењују сликарска достигнућа ових колега што су својевољно дали на увид своја платна. Њене слике се високо котирају. Ђорђо де Кирико хвали надреалистички сликарски правац чији је он покретач и поштовалац. Милена га пажљivo слуша, упија сваку Ђорђову реч и признаје да се највише угледала на његова ремек-дела. Она је шапутала самој себи: Хвала Богу! Данас сам вреднована према заслугама и према својој маштовитој оригиналности. Срећна сам!

Али, срећа не може бити потпуна, ако се нађу људи са завишћу и лошом, негативном енергијом, који кажу: Све је ово добро, али..., али... да ли је оригинално? Слике госпођице Бариле много подсећају на радове Ђорђа де Кирика. Узори! Да ли су дозвољени?

„МРТВА ПРИРОДА СА ЛУБЕНИЦОМ“, УЉЕ НА ПЛАТНУ, 1933. ГОДИНА

„ДЕВОЈКА С ГИТАРОМ“, УЉЕ НА ПЛАТНУ, 1932. ГОДИНА

И стварно. Као гром из ведра неба неко гласно рече: Видите ли, људи, Милена Павловић Бариле копира мотиве и идеје великана Ђорђа де Кирика! Њене слике су плахијати!

Милена је занемела. Негодовала је, покушавала да објасни. Тад маса света застаде пред овом лудом оценом без основа. Приђоше сликарки у жељи да је одбране. Она је малодушна. Поступала је. Предаје се.

Иако је тачно знала у којој мери се могу користити уметничке слике и ремек-дела и да је таква практика устаљена у њеном занату, Милена се увредила на ову констатацију неког лаика који је случајно заступао на изложби. После стреса и кратког размишљања, донела је одлуку да себе заштити. Пришла је великом паноу. Видно узбуђена, скидала је десном руком своје композиције, левом их придржавала. Најзад их бацала на под.

Сликарка је јавно, на очиглед присутних, уништила нека одлична платна за која је била срцем врло везана. Пребрзо је реаговала на ову неосновану оптужбу, посебно јер је обожавала Ђорђа де Кирика и његово дело високо уважавала. Радовала се кад је он раније хвалио њене сликарске радове. А сад? Појединач је оспорава, врећа. Мора да реагује.

Посетиоци приђоше Милени и аплаузом је подржаше у настојању да заштити своју част и комплетно дело. А она тада рече на чистом француском језику:

- Потштovan публико, извините због овог неочекivanог инцидента! Приморана сам да вам дам једно важно објашњење! Познато је да сваки ликовни уметник ствара креацију на свој начин. Чак му се у школи препоручују и

стреној фотељи и, с времена на време, посматрала Родригов портрет на зиду. Тад још није био завршен.

Писма је узимала својом левом руком, па их читала по случајном одабиру. Сва су била пуна лепих речи, надахнута љубављу и добрым жељама које су упућене њој са честиткама за изложбу у Паризу. Истински изливи емоција њених најдражих подизали су јој морални дух да издржи и да буде свесна свог успеха на полу сликарства. Ипак, била је празна јер је потпуно сама у Паризу преживела највеће и оне лоше тренутке славе. Сви су јој писали да су је пожелели. Позвали су је да дође да се виде и да се код њих мало одмори, али то је било неизводљиво. Писала им је оширне одговоре, све о утисцима са презентације слика и о сусретима са многообројним сликарима.

Татино писмо пуно поетских елемената, речи љубави и утехе, Милена је од речи до речи преписала и послала мами у Пожаревац. Саветовала је тада обоје да треба да сарађују и да живе заједно.

Оцу је писала да ради прихвата његов позив из Рима да заједнички припреме њену самосталну изложбу у престоници Италије. Написала је: Долазим код тебе у Рим, драги татице! Реци ми, ко је крив што живим одвојено? Писмо је пажљиво адресирала, затворила и однела на пошту.

■ Сусрети и растанци

Родриго је касније дошао у Париз да види своју Милену. Проводили су најлепше тренутке љубави и разоно-де. Шетали градом светлећих реклама, уточиштем светских сликарских великана. Градом боема, песника, музичара и беспосличара. Видели су оних преко стотину знаменитости и опет реку Сену и њене чаробне мостове. Све их је млађане очаравало, водило магијом заноса до блаженства, да би у њеном апартману, после тога, показали колико се стварно, истински воле и желе. Створени су били за поезију срца, пуни маште, лепих снова, илузија. Горели су у пламену ватрене жеље и у сладострашћу магије нежних загрђаја и тада се једно другом заклели на верност. Али, морали су се скорије растати ради важних послова и радних обавеза. Тешко су поднели и овај растанак на перону железничке станице. Милена тада помислила да ће га заувек изгубити.

Колико је сликарка патила и жарко желела да поново види своју велику љубав, пијанисту Родрига Гонзалеса, лако се да закључи по њиховој кореспонденцији из тог периода ватрене љубави. Његове велике европске музичке турнеје њу су ужасавале, јер га је тада ретко виђала. Договорили су се за нежне часове сусрета, у увек тачно одређеним терминима: у време његових слободних дана и њених завршених изложби. А кад би доживели тај дуго очекивани тренутак, грли су се страстно и лудо волели. Затим би се поново растајали, желели једно друго, чекали.

А кад су живели одвојено, обое су се великим радом посебно уздижали на професионалном нивоу. Познати и признати виртуози уметности, највише су тада радили да би се после једно другом доказивали. Милена је пажљivo дорађивала и улепшавала Родригов портрет, онај за који јој је стрпљиво позирао у атељеу. Стално је носила са собом ову слику са изложбе на изложбу да би младић увек био поред ње. А овде, на зиду, стајао је поред њеног аутопортрета.

Наставиће се

Вода је драгоценна,

трошите је
рационално!

INVESTITOR:
"studioarh-IN" d.o.o. Kragujevac

STUDIOARH

stan.
46.73 m²

stan.
36.16 m²

stan.
52.89 m²

UI. CRVENOG BARJAKA br.15
PRODAJA STANOVA U IZGRADNJI
SIGURNA INVESTICIJA

T.C. Prostor III sprat
kontakt tel. 034 / 305-650

5% POPUST

in projekt

Internet više nije
Komplikovan

Surfuj brzo i lako za samo **760*** dinara,
uz Telenor Internet paket ISTA CENA START!

Telenor Internet paket ISTA CENA START ti omogućava da surfuješ Internetom jednostavno, brzo i još povoljnije. Možeš da ga koristiš u kući ili gde god da se nalaziš, na dekstop ili laptop računaru. Po ceni od samo 760 dinara mesečno dobijaš 500 MB internet protoka, a ukoliko ih potrošiš, možeš se dopuniti kao običan Internet pripadnik.

*Svi porezi obračunati u cenu

Misi lepše. Vidi dalje

Kontakt centar: 063 9863 www.telenor.rs

telenor

САТИРА

Гореод го рег

Возачи проводе сате и сате у пакленим градским гужвама и ништа не предузимају против одговорних, али то није најгоре.

Грађани плаћају мито општинарима, лекарима, полицијацима, професорима и то никоме не пријављују, али мај ружнијег.

Бирачи продају свој глас стран-

кама за десет евра, али ни то није најнеморалније.

Чланови странака прелазе из једну у другу, из друге у трећу, и тако даље, а због обећања да ће добити посао, али има нешто страшније.

Запослени се не буне због мизерних плату, у страху да ће изгубити и ту црквицу, али и од тога има веће зло.

Дужници немоју посматрају како се, због пада домаће валуте, њихове рате кредита енормно повећају, али и ман ештол ошије.

Пензионерима се топе пензије

и за њих из месеца у месецу све мање могу купе, а они не изговарају ни реч протеста, али то није најпоразније.

Гледаоци, у недостатку новца и других врста забаве, проводе испред ТВ-екрана по осам сати дневно и нико да каже: доста, али тони јена јгоре.

На телевизијама највише гледају најпримитивније и најпростачкије емисије и нико на указује на тај проблем, али то није најгоре.

Најгоре је што сам и ја постao као стали!

Александар Ч ОТРИЋ

Црна Гора

Нисам планирала ове године да идем на море. Ал', ето, десило се.

Села сам у кола и возила до Црне Горе десет сати! Истина, уз повремена паузирања. Ако могу безбедно да превезем два најважнија путника у свом животу толики пут - могу све.

Када имате мало дете, а оно је мало све док не оде са друштвом на летовање, свеједно је где сте. Ја ту имам само неколико жеља којих се при одабиру аранжмана држим: да не морам да кувам, да имам ТВ, климу и будем близу мора, када идете без мушки руке, онда је тегљење пераја, душека, гума, чамаца, водених пиштоља и осталих реквизита неизбежно.

Пут ме је, по обичају, водио преко Жабљака, не само због омиљене ми девизе да све што је добро треба поновити, већ и неодређиве провере да ли је моћни Дурмитор лепши лети или зими. Мрка трка! Даље, преко Острога, уз целивање светог Василија, Скадарског језера (још једне од мојих омиљених дестинација), па - Петровац.

По доласку - шок. Продаја аранжмана - дуплирана! Таман кад сам се хватала за телефон да зовем агенцију, љубазна рецепционарка је рекла да ћемо две ноћи провести у оближњем хотелу. Шта је - ту је. На страну што је алтернативни хотел био одличан, по повратку у матични, газда је био несвакидашње предсуретњив: уделио нам је лукс апартман, са погледом на базен, и „ол инклузив“ аранжман до краја летовања, који је био много више од познате црногорске варијанте да подразумева воду и струју.

Даље је све ишло лакше. Полазећи од чуvene Хемингвејове како је „море за ајкуле и морнаре“, на плажу сам сишла свега два пута. Хладовина маслињача уз базен и шанк била је кудикамо прихватљивија. Највеће разочарање су - Руси. Иако преферирам словенске родове, од баћушки се не мере дисат. Алви, неваспитни, бањати, опколили су тамошње хотеле. Дојучераши пролетерски ударници! Чуvene тајкуне, нажалост, нисам срела. Такви су, или у вилетинама по кршевитим вукојебинама, или на сред пучине на гламурозним јахтама. Ноге за бацање нисам имала, као ни жељу да се мноме, у виду грисина, потхране крупније рибе од мене.

Када у том руском вашару чујете неку од верзија српског језика, просто вам буде лепо. Чак се обрадујете и када сртнете неког „познатог“. За разговор вам на располагају остају и конобари јер су листом из Србије. Што би Црногорци служили на властитом мору. Имају они пречака посла у сопственим ресторанима по Београду.

Ни са ТВ програмима ствар није мање русофилска. Од педесет, два су црногорска, један српски, а остало - руски. Када сам се пожалила једном од шефова у хотелу, појаснио ми је: „Госпођо, сасвим сте у праву, али видите да су нам Руси већински гости.“

„Да, али да није било нас Срба, и оног проклетог займа, ви ништа од овога не би ни имали.“

Само у Црној Гори регуларно ради шверц тура Бар - Бари, па се у луци, по доласку брода, сјате сви црногорски бутикаши и онако, ѡутуре, у циковима откупљују робу. На невиђено. Ја „отела“ сандале. Два пара! Са штиклетином, оноликом! Никад више никиси мушкирци!

Само у Црној Гори ти забране да се паркираш на малом паркингу, зато што власник куће поред њега чека неке гости.

Само у Црној Гори постоје различите цене за лежаљке, у зависности од даљине мора.

И само у Црној Гори постоји организована забава за децу у просторији поред кошкарница.

Многобројна казина су, заправо, најчешћа места где се срећу туристи који нису Срби и Руси. Сваки луксузни хотел има казино. Поред њега собиче где се деца играју. Онда, у једанаест увече, аниматорка избаци децу напоље, јер и она има душу. Срећом, између казина и деце нема зида, већ само метална шипка и дечица могу да комуницирају са својим родитељима. Осим звука цек пота и рулета, лепо може да се чује: „Мама, како ти иде?“ Онда дете пожели да уђе унутра, а човек из обезбеђена га љубазно задржи: „Ма, пуштио би тебе чика да уђеш, но су камере свуда, па не смјем.“

И, тако, након десетодневног пландовања, пут под ноге, па натраг. Остао је неко ко ме жељно ишчекује у Крагујевцу, а то не треба заборавити. Истина, мало штене ши цуа сам оставила у сигурним рукама. И поред тога, прошао је фазу патње, а онда се заљубио. Да ли у белу шнауцерку или моју куму, њену власницу, није разјашњено. Ал', љубав је чудо! Чак и кучећа.

Дан пре повратка, Црну Гору је посетио мој председник, а њихов земљак. Кад ми је над главом пролетело шест хеликоптера, махнула сам. Нисам имала бело марамче, а није имало сврхе да то урадим горњим делом купаћег. Али сам се зато кући вратила Борисовим путем. Тајна служба ради, а никад се не зна када ће ми тај податак затребати као плус у биографији. Морам рећи да ми није било право што су све тамошње новине истискале како је наш председник њихов човек. Ваљда ћемо једном имати председника који је Шумадинац.

А са њим, ко зна, можда будемо имали и наше море.

ЛЕПА ЈЕЛА

Закон о информисању је добар.
То је све што смем да вам кажем
о њему!

Драјан ОГЊАНОВИЋ

У Србији има
правде. Само треба
да знаш коме да
даш паре!

Драјан ОГЊАНОВИЋ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

БАЛКАНСКИ ПРИРУЧНИК

Тусу зенепо мажу

Тешко ће овде неко од среће заплакати. За сузе би смо се још и снашли али, што се среће тиче, туна мане мано моћи!

Менталната жина оставке

Посматрајући скupштинске преносе грађани закључују да би неки посланици морали да поднесу оставке. Пази, добра лова, клопа и пиће цабалеску, плаћен пут, хотел, где год крену - дневнице. Па, да ли би неко од тих лакомисле-

них грађана у таквој ситуацији, а при здравој памети, дао ставку!

Заблудано вогд ана

Сутра је нови дан! Али, где, то је онај исти стари дан као многи дани пре тога! Тако су грађани оправдано збуњени. Они сумњају да је рађање новога дана свакодневна појава.

Егзистенцијални разлози пристанка

Велики је успех што су противничке стране довољне за исти сто да раз-

говарају, али тада је настао проблем. Чим су се сместили тражили су даједу!

Одговорност кафанске зависности

Откуд сада у балканској крчми плач и кукњава? За стање у веселом друштву у ћош-ќу света свисом ио дговорни!

Држава штити аштитом

Држава штити право грађана на живот. Дакле, право ће вам сигурно бити заштићено, али за жи-

вот ћете морати да се сналазите!

Екстремна тања свести

Како то да ви увек паднете у несвест баш онда када треба да будете свесни ситуације у којој се налазите?

Правило коалиционог партнериства

Не морамо ми уопште да се слажемо, али бисмо могли да се договоримо!

Раша ПА ПЕШ

■ Ако хоће да јој народ верује, влада мора још много да уради на фризирању својих извештаја.

■ Био сам на најбољем путу да напишајем један генијални афоризам. И где баш тада да ми стане памет!

Драјан РАЛИЧИЋ

Ивко МИХАЈЛОВИЋ

Разонода

ОДВАЛЕ

ИВАН ТАСОВАЦ, директор Београдске филхармоније:
- Селектор фудбалске репрезентације мора да стиди својих 125.000 евра месечно, али би могао бар да нас поштеди патриотских излива моција.

ГОРДАНА ЧОМИЋ, потпредседница Скупштине и функционер Демократске странке:
- Грађани нас много критикују, али знају да нема способнијих од нас.

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ, председник Српскога предњег транка:
- После убиства Зорана Ђинђића смогао сам снаге, поштења и људскости да се извиним - још док је Шешељ командовао сваком мјом дејом.

СЛОБОДАН ШАРЕНАЦ, спортски новинар РТС-а:

- Угојио сам се пре десетак година и од тада хиљаде евра утукао у stomak и било би глупо да ту инвестицију обесмислим. То би било исто као да озидам кућу од три спрата, па кренем да рушим један јер ми се не свиђа како изгледа.

МИЛЕНА ЂЕРАНИЋ, „Грандова“ певачица:

- Не треба да се стидимо Вука Каракића и тога што је наш језик најбогатији псовкама, можда и на целом свetu.

ЗОРИЦА БРУНЦИЦИК, певачица, некада гласовита чланица ЈУЛ-а:

- Више се никада нећу бавити политичком јер не желим да дозволим да ми неко трује живот.

МИА БОРИСАВЉЕВИЋ, певачица:

- Не знам колико пута дневно имам секс, јер никада нисам била добраса м атематиком.

ДАРАБ УБАМАРА, певачица:

- Плашила сам се да ћу након што се породим морати да сређујем груди, због дојења, али за тим није било потребе. Сад су ми још чвршће, лепше и једрије.

Милорад Јевтовић ЗУМ

Ноћни „Клуб оригинал“ у Станову за расхлађење гостију, уз пиће, користи и сапуницу која се пушта негде са плафона, у којој онда „пливају“ момци и девојке, углавном стиснути.

hattrick **ћоше**

РД Куп 17. по реду

Захваљујући нашем саговорнику из претходног броја, менаџеру Душану_23, који је бакљу Купа „Црвених ћавола“ преузeo од досадашњег организатора Веље Блејда, организован је 17. РД Куп, најпре стижије хеттрик таумичење крагујевачке Регије. Прво коло 17. РД Купа, у којем учествује 32 одабрана тима КГ Регије, одиграно је у среду, 7. јула. У њему су постигнути следећи резултати:

Radnicki United - Shtoperizam 3 - 1
Sloboda Kolonija - ARSENAL 3 - 2
badwevac - EAT 9 - 0
Red Star Shoomy - Neradnicki Kg 0 - 1
R.F.C. Rektor - Reyes del Underground 9 - 0
Krokadel - Oldschool Crew 0 - 5
Jovanove zvecke - ekonomsc 5 - 0
FC SPIRIT KG - FC Chelsea Kg 3 - 0
Rubin 5 - Univerzum 0 - 2
FK.Vukovi - F.C.OutsiderS 1 - 7
Banex - Radnicki Red Devils 4 - 0
samofinansirajuci - FC Univerzitet 0 - 4
susica united - SUROVI 13 3 - 1
Cobani Budale - F.C.Bresnica 1 - 4
raketa - mentoli 1 - 2
babaw city - Bruka 0 - 3 (службено)

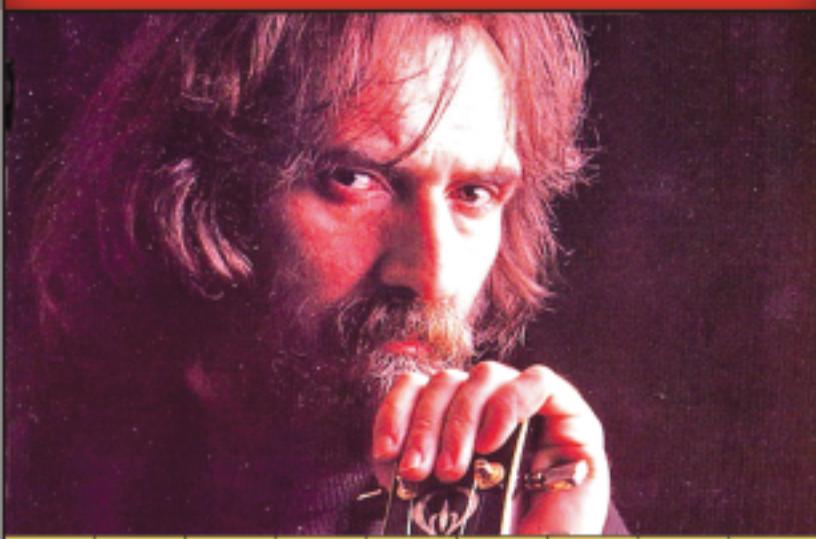
Парови Другог кола РД Купа:
R.F.C. Rektor - mentoli

Neradnicki Kg - susica united
F.C. Bresnica - Univerzum
Bruka - Banex
F.C.OutsiderS - Jovanove zvecke
badwevac - Oldschool Crew
Sloboda Kolonija - FC SPIRIT KG
Radnicki United - FC Univerzitet

Мечеви су одиграни у среду, 14. јула у стандардним терминима за пријатељске утакмице

СКАНДИНАВКА

034	ИЛТИН ВИЛО, ОПУШ- ТЕНОСТ	КРАГУЈЕВАЧКИ ГИТАРИСТ СА СЛИКЕ	АМЕРИЧКИ ИНДИЈАНЦИ	ВОЛТ	ПАКОСТ, ЗЛОБА	ДА, ЈЕСТЕ	АМЕРИЧКИ ФИЛМСКИ ГЛУМАЦ	ШПАНСКИ СЛИКАР САЛВАДОР
СИСАР КОД СЕ ХРАНИ МРАВИМА								
ЗАПОНАЦ ВИДАНОВА ИМЕЊА- КИЊА				ПРЕДАГ ОДЛИЦА				
				НАГУРУТИ				
ВОЛСКА						ИВАН ЛЕНДЛ		
НАДИМАК ГИТАРИСТЕ СА СЛИКЕ						МИДАНО		
ДЕДА ЈЕДАРА У ВЕЛИЦАМА						ЗАЈЕДН. ТРАЖИШТЕ		
ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА				ЈАДРАН ПОДУ- ОСТРОВ				
				ПОТОМОЦ ЕАКА				
ЕУРИПИ- ДОВА ДРAMA					ФРАН- ЦИСКУМ			
РАНИЈА ГРУПА ГИТАРИСТЕ СА СЛИКЕ					СУПАР- ЗИЦИ			
НОВАЦ НА ТАЈВАНУ (МН.)					УРЛИК			
					ОДАНОСТ, ПРИНАР- ЖЕНОСТ			
						АУСТРИЈА		
						ШПАНСКО МУЗЕУ ИМЕ		
СЛУШАЊЕ ПЕСМЕ							РАНИЈА КЛИЧА- ЧИЦА КИРА	
РАСПА- ДЛНА								
МЕРА ЗА УГОЛОВЕ (МН.)								
РЕКА НА СЕВЕРУ ИРАНА				ПРОКЛОН- ДАВИВ				
				МЕСТО КОЈ ВУПРИЈЕ				
Слично								
БИЛНИ ЦВЕТНИ ПРАХ								
ГРАДЦ ФРАНЦУСК. РАНИЈЕ СЕДИШЋЕ ПАЛА								
СРЕДСТВО КОЈЕ ПОМАЖЕ ВАРЕЊЕ								
ЈЕЛО (ПЛОВ.)				ТОМИСЛАВ ОДЛИЦА				

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: рудо поље, алибунар, надин, на, краљево, о, ке, ест, ват, троја, итикан, м, ћ, кадија, снаре, уз, ва, ајело, оран, ги, алогија, стив, пам, кисачани, ав, ћетан.

ЗАГОНЕТКЕ: игла, мравињак.

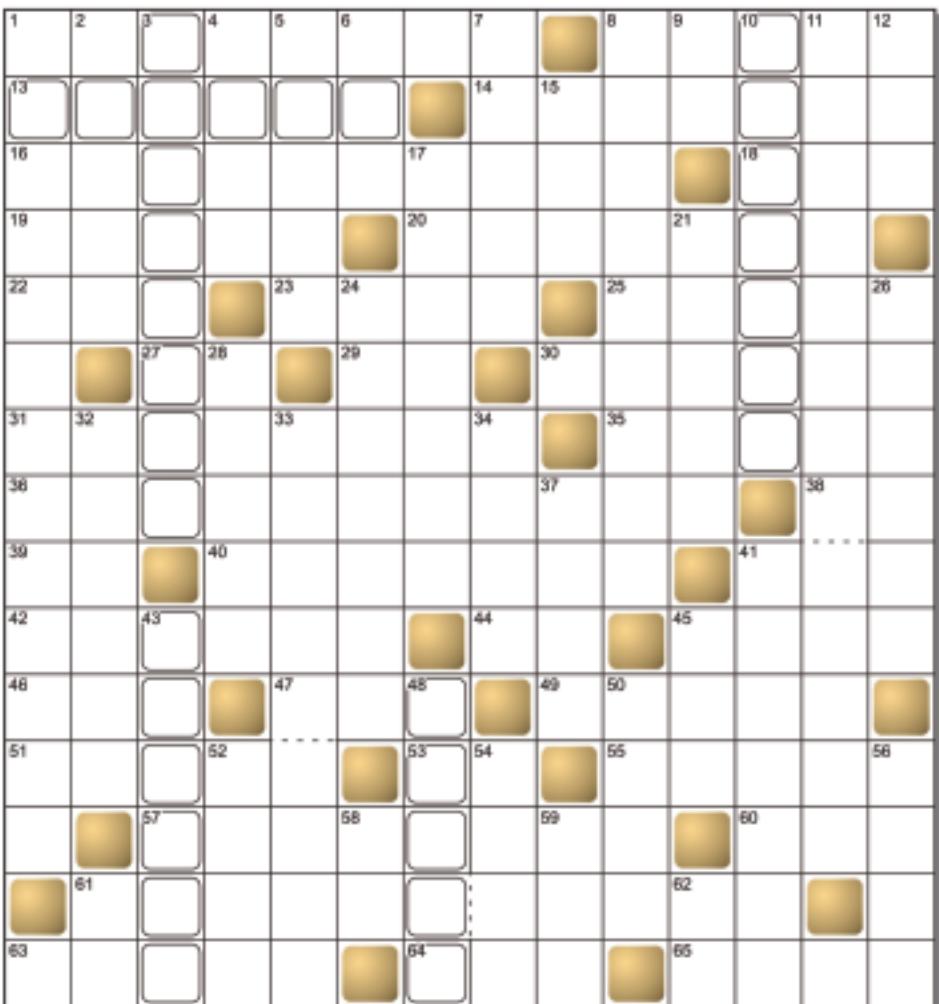
КОМБИНОВАНА УКРШТЕНИЦА: клаустрофобија, о, запремина, ен, мм, растока, пдт, пам, стора, баре, ајат, ера, терен, скромни, пратња, ларва, гуртва, оксер, мат, рекс, лекс, миломир, м, оја, сенокос, по, ви, конопац, прт, к, перорез, виор, асир, рап, проба, промет, десни, призма, дентист, раник, тер, арви, аван, момир, иек, мич, боравак, тс, ец, изабраник, е, необавештеност.

СУДОКУ: а) 452-618-973, 698-734-125, 713-529-486, 539-476-218, 174-852-369, 286-193-547, 327-981-654, 861-345-792, 945-267-831.
б) 671-283-549, 349-615-782, 285-479-136, 756-928-413, 124-367-895, 893-154-267, 567-831-924, 438-592-671, 912-746-358.

УКРШТЕНИЦА С АСОЦИЈАЦИЈОМ

Решите асоцијацију, а затим решења колона А, Б, Ц и Д, као и коначно решење асоцијације унесите у тражена поља у укрштенци.

A	Б	Ц	Д
КЛЕШТА	БИЉКА	ЖИВИ	ГРБА
ОТРОВ	ОПУНЦИЈЕ	ЗРНО	КАРАВАН
ИНСЕКТ	ТЕКИЛА	ПЛАЖА	ЈАХАЊЕ
ХОРОСКОП	БОДЉА	САТ	ЛАМА

ВОДОРАВНО: 1. Отићи шетајући, 8. Прави мађарски кнез, 13. Решење колоне "Б", 14. Француски глумац, Лино, 16. Новац дат унапред, 18. Сервисно-машина радионица (скр.), 19. Име песника Шевченка, 20. Унети цртањем, 22. Шериф са Дивљег Запада, Вајат, 23. Разонода, 25. Ранији ирски фудбалер, Дејвид, 27. Иницијали плесачице Данкан, 29. Нота солминације, 30. Човек истог именина, 31. Обизнатити, 35. Име глумице Михић, 36. Поновно оживљавање, 38. Симбол иридијума, 39. Ауто-ознака за Исланд, 40. Врста јела од јечма и пасуља, 41. Отац (апр.), 42. Тригонометријска функција, 44. Иницијали сликарка Кокошке, 45. Град у САД (Ајова), 46. Речно острво, 47. Агенција за економску пропаганду (скр.), 49. Праскорозје, рана зора, 51. Припадник народа у Шри Ланци, 53. Европска унија (скр.), 55. Мешанац лава и тигрице, 57. Илирски покрет, илиризам, 60. Доњи део посуде, 61. Врста покретних врата, 63. Побећи, 64. Спрат, 65. Женско име, Олгица.

УСПРАВНО: 1. Одредити категорију, 2. Престоница Сенегала, 3. Решење колоне "А", 4. Вулкан на Сицилији, 5. Филм са Дајстин Хоффманом, 6. Јудејски владар, 7. Руб, 8. Наука о грађи тела живих бића, 9. Морски гребен, 10. Коначно решење асоцијације, 11. Смеса бетона и гвожђа, 12. Поклон, 15. Река у Енглеској, 17. Девојчица, цурица, 21. Црвена, рујна (тур.), 24. Искривљен израз лица (мн.), 26. Један планетоид, 28. Печат, жиг, 32. Говор, 33. Ранија италијанска глумица, 34. Скраћеница међунар. асоцијације цивилне авијације, 37. Ранији српски дипломата, Петар, 41. Бадемово дрво, 43. Решење колоне "Д", 45. А виста (скр.), 48. Решење колоне "Ц", 50. Зенонова филозофска школа, 52. Песник, Војислав, 54. Дивља патка, 56. Музички знак, 58. Рачун (скр.), 59. Башта, 61. Иницијали филозофа Маркса, 62. Показна заменица, ово.

3			9	
6	7	4		1
4		9	8	
5		7		6
3	6	1	7	
2	9			5
	2	1		9
7		6	3	2
	3			8

9	4		1	6	9
	8	6	9	7	3
		7	5		
7				9	4
	2	4			
	1	8		6	
6	9	7	3	4	2
2	6		5		

СУДОКУ

		ТВ ПРОГРАМ од 15. до 21. јула						
Четвртак 15. јул	Петак 16. јул	Субота 17. јул	Недеља 18. јул	Понедељак 19. јул	Уторак 20. јул	Среда 21. јул		
15.00 Цртани филм 08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Врхови р. 11.00 Твин Пикс р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 АБС шоу р 13.00 Часни људи □ 14.00 Екстремни живот р. 14.30 Моја породица р. □ 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Куба седам жена р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Баш ми се путује 18.30 Мобил Е 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Приче из књижаре 20.30 Прес клуб 21.00 Куба седам жена □ 22.00 Хроника 2 22.30 Твин Пикс □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	17.00 Моја Шумадија 08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Баш ми се путује р. 11.00 Твин Пикс р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 АБС шоу р 13.00 Часни људи □ 14.00 Раскршића р 14.30 Регионални ЕУ сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Куба седам жена □ 17.00 Моја Шумадија 18.00 Свет на длану 18.30 Мобил Е 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Приче из природе 20.30 Прес клуб 21.00 Концерт РТК 21.45 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.30 Талентован јазболим Рилији □ 00.00 Вести наставак програма ТВ Крагујевац	23.00 Талентован гостодан Рилији 08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Кина-Пут маја р 10.00 Кухињица р. 10.30 Радозапа ослепадајо р. 11.00 Планета земља р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Приче из природе р. 13.30 Лек из природе р. 14.00 Викенд концерт 15.00 Кухињица у шаљи 16.00 Вести 16.05 Бојно поље □ 18.00 Приче из књижаре р. 18.30 Прес клуб р. 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Приче из природе 21.00 Концерт РТК 21.45 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.30 Талентован јазболим Рилији □ 00.00 Вести наставак програма ТВ Крагујевац	22.30 Један предмет 1000 приста 08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Свет на длану р. 11.00 Твин Пикс р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Часни људи □ 14.00 Викенд календоскоп р. 15.00 Зу хоби 15.30 Кубица у цвећу 16.00 Вести 16.05 Друго полујерене □ 18.00 Планета земља Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Кина-Пут маја Концерт РТК 21.00 Концерт РТК 21.45 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Један предмет 1000 приста 23.00 Ничији живот □ 00.00 Вести наставак програма ТВ Крагујевац	22.30 Твин Пикс □ 08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Свет на длану р. 11.00 Твин Пикс р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Агро дневник р. 13.00 Часни људи □ 14.00 Ноксарт р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Куба седам жена □ 17.00 Мозаик 18.00 Свет на длану 18.30 Мобил Е 19.00 Хит дана 19.30 Хроника 1 20.00 Цртани филм 20.30 Ноксарт 20.30 Улук трофеј 21.00 Куба седам жена □ 22.00 Хроника 2 22.30 Твин Пикс □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести наставак програма ТВ Крагујевац	17.00 Мозаик 08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Свет на длану р. 11.00 Твин Пикс р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Агро дневник р. 13.00 Часни људи □ 14.00 Живот је... р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Куба седам жена □ 17.00 Мозаик 18.00 Врхови р. 18.30 Мобил Е 19.00 Хроника 1 19.30 Екстремни живот 20.00 Моја породица □ 20.30 Куба седам жена □ 21.00 Хроника 2 22.00 Хроника 2 22.30 Твин Пикс □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	20.30 Јула породица 08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Свет на длану р. 11.00 Твин Пикс р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Један предмет 1000 приста 13.00 Часни људи □ 14.00 Живот је... р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Куба седам жена □ 17.00 Мозаик 18.00 Врхови р. 18.30 Мобил Е 19.00 Хроника 1 19.30 Екстремни живот 20.00 Моја породица □ 20.30 Куба седам жена □ 21.00 Хроника 2 22.00 Хроника 2 22.30 Твин Пикс □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац		
■ филм □ серија								

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9

OBJEKTIV 2 U 19.00

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 08.10, 11.10, 12.10, 18.15 i 23.00
best of subotom u 09.30 i 21.00

ТАЧНО У 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona.
Svakog radnog dana, ТАЧНО У 09:00!

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom rahu" i novim terminima:
10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.00, a repriza subotom u 14.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

MORAVSKA MISIJA

Svet kulture, premijerno subotom u 18.30, repriza ponedeljkom u 13.00

SERIJSKI PROGRAM

"Slatka tajna" (Najgledanija TV novela u 2009.
Intriga, ljubav, prevara...)

premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.00h, repriza 12.30h

IGRANI FILMOVI

"Kuća peska i magle" – subota 20.00

"U raju" – nedelja 23.45

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetnicko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Mužički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.00, repriza petkom u 12.30

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

Огласи

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

GOLIJA d.o.o.

- GRADEVINSKI MATERIJAL**
U ponudi gradevinskog materijala nudimo Vam: OPEKARSKO PROIZVODI: CIGLA, GITER, BLOK, PREGRADNI BLOK, SIPOREX, GAZBE...
- IZOLACIONI MATERIJAL**
Materijal za toplotne i zvučne izolacije u gradevinarstvu:
URSA, ISOFER, AUSTROTERM, FIM-Karbit, TECNOKA-Sil...
- PARKET, LAMINAT, BRODSKI PODOVI**
laminski parket, masivni parket, bambusni parket, bambu flor parket, parket lamel, bukov parket itd. Lajme ukrasne jasen, bukva...
- SISTEMI SUVE GRADNJE**
Urađeni ponudi izdavanja: RIGIPS, USC, KNAUF
Materijali za: Sava multitemperativ, Oblaganje zidova i temoizolacija, Oblaganje potkovlja, Oblaganje plafona, Spustene plafone, Pregradne zidove...
- BOJE I LAKOVI**
Iz naših ponude ponudite oblaganje boje i lakove:
HCP, Zvezda Helios, DELFIN BG...
- VELUX I ROTO**
VELUX krovni prozori
ROTO krovni prozori

Kraljevačkog bataljona 83
34000 Kragujevac
Tel: + 381 34 323 020
Fax: + 381 34 323 018
Email: companygolija@nadlanu.com

tuš

Dubai x1 **Pariz x2** **Bled x5**

VELIKA NAGRADNA IGRA!

TUŠ VAS VODI OVOG LETA NA SVE STRANE SVETA!!!

Kako učestvovati?
Kupovinom jednog od označenih proizvoda navedenih brendova i skeniranjem Vaše lične Tuš klub kartice, na kasi dobijate nagradni kupon. Pravilno popunjeno kupon ubacite u nagradnu kutiju najkasnije do 20.08.2010. godine.

Nagrade su putovanja: 1 x Dubai za 2 osobe, 2 x Pariz za 2 osobe i 5 x Bled za 2 osobe.

Tuš Supermarketi: Novi Beograd, Nehruova 56b, Blok 62; Novi Sad, Bulevar Vojvode Stepe bb; Subotica, Bajnatska ulica bb; Sombor, Staparski put bb; Sremska Mitrovica, Naselje Marko Peričić bb; Jagodina, Radmila Đorđevića 1, Kragujevac, Svetogorska bb

СЕРВИСНИ ПРОДУКЦИИ

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOGIČKO-AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glišića 15
Tel/fax: 034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

GINEKOLOGIČKO-AKUŠERSKA ORDINACIJA

Genus
mr sci dr RAJKO KAZAREVIC
ginekolog-clinical

Kralja Milana V br 58
Tel: 034 360 330
Mob: 065 360 230 0
e-mail: genus@gsbb.co.yu
www.genusfeminum.net

DAM d.o.o.

Kolor C1
Jovana Račka 111
034 330 432
Kolor C2
Kneza Mihaila 56
034 300 181
Kolor C3
Vladimira Polovića 14
034 340 301

Boje Lakovi Fasade

Beplatni prevez za veće poslovne radne i neleđeve

Canokg
servis biro opreme

Foto kopir aparat, Telefaks
Elektrokalikulatora
Laserske i matrične štampače
Reciklaže glava i toner kaseeta
Prodaja novih i recikliranih
fotokopir mašina

KNEZA MIHAJLA 55

Tel. 338 920; 302 919; 065 618 74 99

GACA dekor

AI PVC STOLARIJA

izrada nameštaja od pločastih materijala

Kreditiranje kupaca Teslinis 21

Tel. 034/380 822 063/393 587

1DR ALARM

УГРАДЊА SERVIS PROJEKTOVANJE ALARMNIH SISTEMA

Miroslava Antića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 311

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

КРАГУЈЕВАЧКИ ЛУБА МЕРИЧКОГФУ ДБАЛАО СВОИОП ЕТУ, ТРЕЋУУ ЗАСТОПНУТИ ТУЛУША МПИОНАС РБИЈЕ

ДИВЉИВ ЕПРОВИ-А НЂЕОСКИР АТНИЦИ 69:26

Пехарнэмр даи зК рагујевца

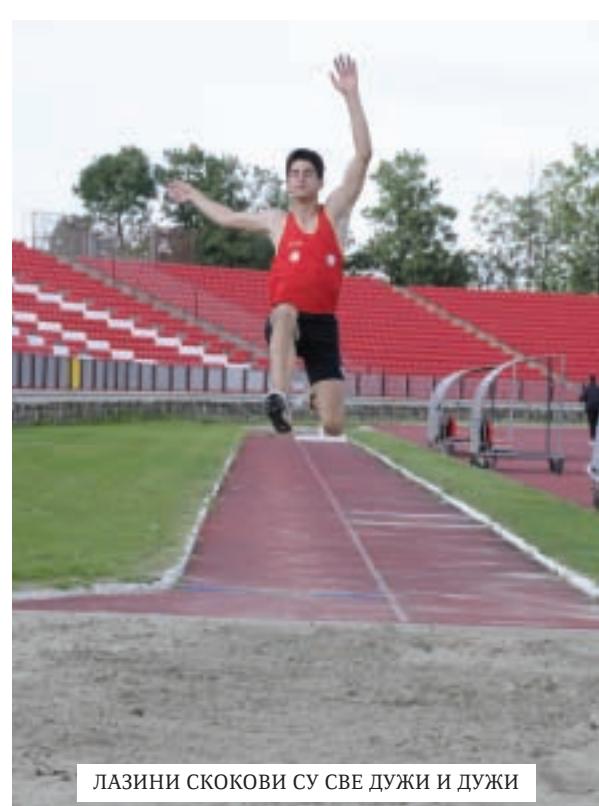
ЗАВРШИЛО се онако како се и очекивало. Српски Супер бол припао је, заслужено, најбољој екипи на овим просторима, крагујевачким Дивљим вепровима. Готово деценијска улагња, рад и посвећеност давали су и дају резултате. Титула је освојена, време је за славље.

Овогодишње изненађење, чачански Ратници, дошли су у Сушницу да покушају да до краја оправдају напред наречени епитет. Кренули су свим солидно, дуго су се држали у егну, током друге четвртине чак имали предност од 13:19, али квалитет је ипак пресудио. Коначан резултат био је убедљив, као и разлика у класи. По деоницама гласио је 13:7, 21:12, 28:7, 7:0. Током утакмице, или и после њеног кра-

ја, више као плод неостварења нереалних жеља, гости су тражили оправдање за неуспех тамо где га није било, што је изазвало два мања, али ипак непријатна инцидента. До врха се, ипак, не стиже само радом и тренингом, већ и спорском културом и елементарном пристапом истоношћу.

У сваком случају, публика је могла да ужива у веома занимљивом и квалитетном мечу, и попунила је трибине у поприличној мери. Мајсторије најбољих „Вепрова“ употпунили су сви који су се појавили на терену, а с друге стране виђено је такође неколико лепих потеза. Дијаз и Ристић су поново доминирали, и то у тренуцима када се ломио резултат, па је победа „мало више“ њихова.

Све у свему, сезона је иза нас и још једна титула је у Крагујевцу. Екипи, као и целокупно организационо структури следе честитке и жеља да наставе са радом како се заметнута клица једног новогспорта, не би „о сушила“. М. М.

ЛАЗИНСКИ СКОКОВИ СУ СВЕ ДУЖИ И ДУЖИ

код нас су веома лоши. Крагујевац је можда чак и најбољи по том питању, али свеукупно гледано, тешко је. Најзначајнији период у теку припрема, а то је зима, проводимо на нашем стадиону. Трчимо

А прошле године у Сарајеву, на Међународном митингу пријатељства, радили смо на свега десет степени. Ипак, у најјачој међународној конкуренцији завршио сам као други, иако је мој прија-

и по киши и по снегу, од плус 40 до минус 20 степени. Савез нема доволно новца да нас шаље на зимске припреме у земље где има покривених атлетских хала, па су и остварења првомерена то- ме.

И на такмичењима у услови нису много болији. Речимо, у Сремској Митровици трчали смо на великој врућини, стаза се топила, комарци уједали, па од резултата, барем значајнијих, није било ништа.

А како ниједан клуб у Србији не пружа могућности за сигуран излазак у Европу, сигурно остајем овде. Услови су солидни, имамо најбоље тренере, и нема разлога да другачије размишљам. Циљ ми је да оборим државни рекорд у тројоску и одем на Олимпијске игре. Видећемо. Чека ме ове године и наступ на сениорском првенству државе. На том такмичењу има и бољих од мене, па се надам поправљају резултата - верује у себе узданици Крагујевца.

Лепо је почело. Због Лазара, али и Радничког и нашег града, остаје нам да се надамо остварењу његових сна.

Са њима ће до недеље, када се камп „распушта“, радити савезни тренери Станко Богун, Ласло Зарге и Павле Ивановић.

М. М.

Честиште и зЕ вропе

НЕКОЛИКОД ана преу такмице финалан лејо фа Националне лиге Србије, и зЕ вропске федерације америчког фудбала стигла је лепа вест. На ранг листи 20 најбољих лубоваза а 2010.г одину, Давиљ Вепровир ангирани су на 17. место на Старомондионтионенту.

Ово је први пут да јен екаср пскас кипа добила вакво признање, па је то дошло као шлаг на торту спехао ве сезоне.

СКОКОВИ У ВОДУ

Атракција Шумарицама

ПЕТОРИЦА чланова Клуба екстремних спорова Крагујевац за викенд су скакали у Вишеграду са моста Мехмед паше Соколовића, високог 12 метара. У финале су се пласирали Марко Павловић, укупно заузевши пето и Горан Бојић, освојивши осмо место.

У недељу почиње и Куп Србије у овом атрактивном спорту. Прво од три такмичења одржава се на језеру у Шумарцима, од 17. априла.

М. М.

БАДМИНТОН

Сребро са Балканијаде

ЈОВАН Бабајић, члан Рејвенс КГ, освојио је екипну бронзану медаљу на Балканском првенству за играче до 15 година. Наравно, као један од репрезентативаца Србије.

Данцију Гимназији

КРАГУЈЕВАЧКИ бадминтонијаси организатори су "Girls projecta", припрема за девојчице узрасту до 15 година, који се одржава у хали Друге гимназије. Радом кампа руководитељ енергије Здравко Јанковић.

Андрејаза Беч

ТРЕНЕР БК РЕЈВЕНС КГ Андреја Тодоровић, учествовао је овог викенда на "Summer school семинару" за тренере у Пресебауму у близини Бече. Тамо ће се окупити 25 тренера и 50 играча из целе Европе, а Тодоровић ће бити једини представник Србије на овоме минентном огађају.

С. М. С.

МЕНИ ДИЈАЗ, МВП ФИНАЛА

Одмор, пау А мерику

-О својенати тулај ез а поштовање. О вим омисис у поштования гру, онош тор аде, што је неопходно да би се славило у игри какав је фудбал. Зато их и ја поштујем, и ово искуство никадан енз аборавити.

Коначан резултат подје је тешког адат окомсе зоне, верујете, м ојете ломиговорид аније илон ималол ако.

Остајем асе о дормим, паон даи демк ућиу А мерику даје идимис ојуп ородици. О следећој сезони отом.

АЛЕКСАНДАР РИСТИЋ, ТРЕНЕР

Није било лако

- Изгледало је да је ова утакмица обијенал ако, али такав тисакс тичесе са моса стране. Било је евромате шко, јера мериџифудбал је специфичан. И матеса ми је да оборим државни рекорд у тројоску и одем на Олимпијске игре. Видећемо. Чека ме ове године и наступ на сениорском првенству државе. На том такмичењу има и бољих од мене, па се надам поправљају резултата - верује у себе узданици Крагујевца.

Са њима ће до недеље, када се камп „распушта“, радити савезни тренери Станко Богун, Ласло Зарге и Павле Ивановић.

М. М.

РВАЊЕ

Упу номј еку

ВИШЕ од десет дана живо је у крагујевачком Артему. Тамо се на годишњем кампу Рвачког савеза Србије, а у организацији Радничког, окупило 25 најбољих српских рвача у кадетској и јуниорској конкуренцији. Међу изабранима су и двојица такмичара клуба домаћина, Јанко Јаковљевић и Илија Радовановић.

М. М.

Разговарао Саша М. Соковић

Србија ће ове године за представника у такмичењу фудбалашког шампиона, по други пут, имати екипу из Крагујевца - тим Економца, првака државе. Премијерно, "студенти" су се у најелитнијем рангу такмичења пробали пре две године, када су такође били најбољи на овим просторима, и то у главној рунди на турниру одиграном у Пољској. Успели су тада да се нађу у завршници, елитној рунди такмичења, али ништа више од тога, јер им жреб није био наклоњен. Налетели су на јаче и организованије од себе: Шпанце, Португалце и Израелце.

Сада је, отприлике, ситуација слична. С тим што је један од турнира у Крагујевцу. Тако је одлучено у Швајцарској, у Ниону, где је крагујевачки фудбалски клуб заступао наш саговорник, Никола Фроловић, секретар Економца.

Какви су први утисци са жреба?

Све је деловало тако европски, тако организовано, прецизно. Од самог нашег доласка. Били смо тамо заједно са Игором Ђукићем, представником ФФС-а. А сама купа фудбала је за себе институција. Са много сарадника у фудбалу... Да не поверијете. Одмах је организован жреб, а затим и радни састанци на тему организације рунди европских такмичења, односно валификација.

Јесте ли задовољни ривалима?

Па, добро је, с обзиром да су се најтежи такмаци нашли у другим шеширима, пре свега мислим на Азербејџан и Италију, односно њихове представнике. Знали смо да ће нам пасти Белгијанци, тим Шарлоа. Рећи ћу само да су у последњих 10 година три пута освајали Куп, али, ипак, овог пута наступају са нешто подмилајеним саставом, што је добро за нас. Мислим да је то шанса да се нађемо у завршници купа.

Како је сам систем такмичења организован?

Имате три рунде. Прва је прелиминарна или квалификационна (утакмице се играју од 14. до 22. августа, прим. а.), затим иде главна рунда, у којој смо ми, и на крају елитна, односно по две екипе из шест група главне рунде иду међу најбоље екипе Европе. Тада само победници група, а биће их четири, иду даље - на такозвани "фајнал фор".

Избегли сте квалификационе наступе. За што, по чему се то мери?

Репер је учинак клуба на међународној сцени, као и репрезентације Србије. По томе, ми смо тренутно на 15. месту у Европи од 48 земаља.

Шта мислите о противницима, и кога очекујете из квалификационе рунде такмичења?

ИНТЕРВЈУ:НИ КОЛАФРЖ ОВИЋ

Крагујевац - с рцеу ЕФА

Захваљујући својеној тулип рвака Србије, д обилисм о приликуд аор ганизујемо једну дг лавних рундак валификација лиге Европе м алом фудбалу. Зато ћемо се п отрудити да, уз промоцијусн агесв оје кипе о безбеђивањад аљега ласмана, у најлепшем светлу прикажемо и свој град - каже секретар Фудбалског клуба Економца

Најтежи противник свакако је белгијска Шарлоа. Ни пољска Академика није лоша. А из квалификација очекујемо Французе, мада они, као ни Швеђани, Исланђани или Холанђани, нису преблем.

Како то тако олако кажете. Французи, Холанђани... лаки противници.

Суштина овог такмичења је улагање у овај спорт. Највише томе доприносе актуелни прваци, Португалци, затим Шпанци, Руси. Замислите да је један Азербејџан, рецимо, на вишем нивоу од Енглеске или Немачке. Чак и Румуни, Чеши, Польаци...

Лепо. У Ниону сте били два дана. Осим жреба, било је и сасстанака на тему организације овако једног велиоког такмичења.

Имали смо чак пет радних сасстанака. УЕФА, што се тога тиче, иде у детаље. Један део је био везан за смештај, транспорт и храну екипа, други за маркетинг и промоцију, трећи за организацију смештаја службених лица, четврти за поштовање брендова УЕФЕ, логоа, заставе, спонзора и слично, а последњи се односио на права телевизијских преноса. То ће, у нашем случају, највероватније бити РТС са којим преговарамо. Искрено, нама је највише у интересу да

напунимо халу "Језеро", а остави... како ће.

Боравак у Ниону искористили сте и за својеврсну промоцију.

Могу да вам кажем да су се сви веома изненадили, јер смо били једини клуб који се на тај начин представио. У сусрету јеребу, ми смо направили један промотивни и искористили прилику да одиграмо ријателску такмичење.

Управо због свега наведеног, са припремама почињемо нешто раније, 27. јула. Већ 1. августа идемо на десетодневне припреме на Златибор, а како ће у исто време ту бити и две руске екипе, искористићемо такву прилику да одиграмо ријателску такмичење.

Кад смо већ код такмичарског дела, како ће се екипа припремити за ово такмичење?

Крајем августа требало ће да отптујемо на један јак турнир у Португалију, за који очекујемо позив, а у плану нам је и одигравање две утакмице са неким од италијанских тимова. Једну овде, а другу у Италији.

Екипа је комплетна. Шта "ка же" прелазни рок?

Ми у Србији, да се тако изразим, немамо више шта да пазаримо. Све што ваља, то је у Економији. Нама је драго да смо у овом прелазном року успели да сачувамо екипу, дакле, нико није отишао у други клуб, али, никад се не зна... Можда до почетка такмичења ће бидети један екихи зненађења.

Видећемо.

УРОШ ЂУРОВИЋ

ЛАЗАР МИРКОВИЋ

КРИСТИЈАН АРСЕНИЈЕВИЋ

"СВЕТСКИ ШАМПИОН" је основна школа "ТРЕЋИ КРАГУЈЕВАЧКИ БАТАЉОН"

НАД ЕЧИМС ПОРТСКИМИ ГРАМАЈУ ЖНА КОРЕЈА "С ВЕТСКИ ПРВАК"

Мак акви Шпа нци

На дан финалне утакмице у Јужној Африци, одигран је и последњи сусрет Паралелног светског првенства крагујевачких основношколаца на "Чика Дачи". За разлику од правог, на овом Мондијалу у финалу су се састали тимови Енглеске и Јужне Кореје, односно основних школа "Мирко Јовановић" и "Трећи крагујевачки батаљон". И... они што ће ретко да се деси у стварном животу, додали су се у недељно подне - Корејанци по стапи "првачис ета", са владавши иваласа 2:1.

У борби за треће место, дан раније, Словачка (ОШ "Светозар Марковић") је победила Нови Зеланд (ОШ "Милоје Симовић" - Драгобраћ) са убедљивих 3:0. Т имесу "С ловачима" пр испадбр онзанаод лицја.

Пехар за најбољег стрелца добио је "Енглез" Кристијан Арсенijević, најбољи играч је капитен победничког тима Урош Ђуровић, а голман Лазар Мировић, хаки з "С ветзара".

В. У. К.

КОШАРКА

НЛБ старт у Лијејој њиховој

СКУПШТИНА предузећа "Сидро", власника такмичења у Јадранској лиги, усвојила је календар за наредну такмичарску сезону. Првенство ће почети 9. октобра, и граће се у 26 кола и завршити 15. маја 2011. године.

Раднички ће премијеру имати у Загребу, у мечу са истоименим клубом. У протеклој сезони, у међусобним сукретима, Хрвати су забележили оба успеха, у Крагујевцу резултатом 87:75, а на свом терену 87:80. Први меч пред својом публиком, одиграће три дана касније, када у другом колу дочекују новајлију у лиги, чешки Сидро.

Иначе, календар је донешен мимо жеље српске куће кошарке, јер је она старт националног шампионата планирала за прву седмицу марта. У врху НЛБ лиге кажу да је, због усаглашавања календара са УЛЕБ-ом, немогуће завршити лигашки део пре наведеног атума.

Како стоје ствари, следи још једна рунда препуџавања на линији Сидро - КСС.

Алексејсене враћа

КРИЛО крагујевачког Радничког у прошлој сезони Алексеј Котишевскији, коме је, као и Уразманову, уговор истекао по завршетку сезоне, нашао је нови ангажман у својој домовини. Члан универзитетске селекције Русије са такмичења студената прошле године у Београду, потписао је за Спартак из Санкт Петербурга, екипу која ће се у наредној сезони такмичити у квалификацијама за Европски куп.

У нашем тиму имао је солидну минутажу, а најбољу партију пружио је у београдском Пиониру, када је Раднички, у Јадранској лиги, начинио, у то време, прворазредно изненађење, савладавши Црвену звезду са 101:100.

Милосављевић претекао на списку орлова

ДОСКОРАШЊИ играч крагујевачког Радничког, а сада Партизана, Драган Милосављевић одлази на висинске пропреме у Италију са репрезентацијом ашеземље.

Наиме, селектор Душан Ивковић скратио је список играча на 16 имена, међу којима је и Милосављевићево. Екипа је у Фолгарију, град у коме ће боравити две недеље, отпутовала је едељу.

М. М.